M.p.2.XII.44r.

Londyn,dnia 1.XI1.44r. :"Co uczynić z Niemcami". / dalszy ciąg dyskusji z dn.20 października /.-

Udział biorą : Lord Robert Vansittart / b.stały podsekretarz Stanu MSZ./, Barbara Ward / prof.ekonomii w londyńskiej szkole Nauk Politycznych /, Kingsley Martin / redaktor lewicowego tygodnika " New Statesman and Nation"/. Przewodniczy J.B. Taylor, prof.historii na uniwersytecie w Oxfordzie.

Vansittart : Przeważa powszechnie opinia, że reedukacja Niemiec winna być przeprowadzona przez Niemców samych. Niepodobna sobie wyobrazić tłumów cudzoziemców, przebywających stale w Niemczech w charakterze wychowaców i nauczycieli. Jest jednak rzeczą nader nieprwadopodobną, by same społeczeństwo niem.było w stanie wystawić kadry tego rodzaju wychowaców, będąc w ogromnej większości przesiąknięte duchem militaryzmu i zaborczości. Próba może wydać rezultaty równie żałosne, jak po ostat.wojnie. Stajemy zatym wobec dylematu niezmiernie trudnego. W każdym razie, biorąc rzeczy praktycznie wydaje się nieuniknionym wprowadzenie pewnych środków przymusowych w celu usunięcia zatrutych źródeł, z których płynie zło, przedewszystkiem literatury, propagującej rasizm i megalomanię narodową.-

W a r d : Nietrudno się domyślić reakcji, z jaką się spotkała cenzura narzucona z zewnątrz, zwłaszcza przez mocarstwa okupacyjne.Powtórzyłoby się doświadczenie z zakazanym owocem.-

Vansittart : Nie posuwajmy porównania zbyt daleko. Idąc tą drogą, należałoby również odrzucić przymusowe rozbrojenie, bo wiadomo przecież, że dla Niemców najsłodszym ze wszystkich owoców zakazanych będą zbrojenia.-

M a r t i n : Kto więc na długą metę ma spełniać zadanie reedukowania Niemców ? Niepodobna ograniczyć się do czysto negatywnych środków, jak to proponuje lord Vansittart. Jeśli ograniczymy się do

cenzury przymusowej, to rezultat będzie ten, że niem.dzieci będą się ukradkiem schodziły po nocach na tajne kursy szkolne w zakonspirowanych mieszkaniach, czy też po lasach. Nietrudno sobie wyobrazić dalsze następstwa.-

W a r d : Może najlepszym sposobem byłoby obrzydzić Niemcom ich własną propagandę ? Np. nadawać co tydzień płytę z przemówieniem Hitlera / wesołość/. Mówiąc jednak naserio, to uważam, że w wychowaniu kwestią istotną jest nietyle odgraniczenie wychowanka od szkodliwych wpływów zewnętrz., które nigdy nie dadzą się całkowicie wyeliminować, co ouodpornienie go na te wpływy. Takie uodpornienie może być jedynie osiągnięte przez wyrobienie odpowiedniej postawy moralnej, która z kolei jest owocem długiego oddziaływania właściwego środowiska Chodzi zatym o to, by tego rodzaju środowisko zapewnić młodym Niemcom, by mogli się rozwijać w zdrowej atmosferze moralnej.-

V a n s i t t a r t : Właśnie z tą atmosfera jest największy kłopot. Nie wystarczy pokonfiskować wszystkich egzemplarzy " Meine Kampff". Nie zapominajmy o ogromnym wpływie, jaki na młode pokolenia niem.wywarły książki prof.Güntera o teorii rasy, czy też Bansego o wojnie totalnej. Niepodobna mówić poważnie o reedukacji Niemiec, jak długo te książki będą zapełniały wszystkie półki.-

T a y l o r : Mało tego,zło nie tkwi w samym tylko hitleryzmie, ale w całej tradycji niem. Jeśli mamy być konsekwentni, to musimy pokonfiskować przeważną większość dzieł. niem. filozofów, w pierwszym rzędzie Hegla z jego apoteozą pruskiego państwa. Trzebaby pokonfiskować dzieła prawie wszystkich niem.historykow z Treitschkem na czele, przeważną część literatury, która się ukazała w przerwue między obu wojnami światowymi. Wszystkie te dzieła głoszą w tej czy innej formie hasło niem. panowania nad światem.

samotnej przyrodzie, że rezultat będzie ten, że
ilość dzieci będzie [illegible] po [illegible]
na świecie [illegible] niepotrzebnych mieszkań-
ców, czy też [illegible]. Pośrednio zaś [illegible]
ale dalsze rozmyślania.-

F i z y k : [illegible] sposobem [illegible]
[illegible] przyrodzie [illegible]
[illegible] z [illegible] życia
wszelkiej. Wszystko jednak [illegible], to prawda, że
w [illegible] jest [illegible] odpowiedni-
[illegible] wychowania od [illegible]
które [illegible] się [illegible] specjalnych,
[illegible] to [illegible] takie [illegible]
nia może być jedynie [illegible] wychowania
odpowiedniej [illegible], która [illegible] jest
[illegible] oddziaływania [illegible] Społeczeństwo
[illegible] o to, by tego [illegible]
[illegible] się [illegible] w [illegible]
[illegible].-

[illegible] : [illegible]
[illegible] "[illegible]"
[illegible]
[illegible] prof. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].-

F i l o z o f : [illegible] w [illegible]
[illegible] w [illegible] trzeciej [illegible].
[illegible], to [illegible]
[illegible] filozofów,
w [illegible] Hegla z jego [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].

Efekt będzie taki, że Niemcom prawie nic z ich literatury nie pozostanie.-

W a r d : Lord Vansittart twierdzi, że reedukacja Niemców jest rzeczą trudną, aby bowiem była skuteczna musi być dziełem samych Niemców, tymczasem zaś zepsucie sięga do samego rdzenia niem. psychiki i naród niem. nie jest w stanie sam swej reedukacji przeprowadzić. Powstaje więc błędne koło. Uważam, że powinniśmy dążyć do wykrycia tych Niemców, którym zadanie reedukacji można powierzyć i takich Niemców znaleźć musimy.-

M a r t i n : W pierwszym rzędzie musimy przeprowadzić wyraźne rozróżnienie między dodatnimi i ujemnymi typami Niemców.-

Ang."szary człowiek" pragnie wiedzieć, jakie kategorie Niemców są najniebezpieczniejsze, a jakim można ufać. Wiadomo przecież, że niemałymi sympatiami cieszyli się u nas w niektórych kołach pruscy junkrzy, a znowu wielu przemysłowców ang. bardzo sobie wysoko ceniło przemysłowców niem., uważając ich za twórczą i przedsiębiorczą klasę. Trzeba się zdobyć na wysiłek i ustalić w tej sprawie zupełnie konkretne kryteria. Najłatwiej oczywiście o kryteria negatywne. Nie znaczy to, by także one nie były pożyteczne. Pamiętniki naszego ostat.amb.w Berlinie, opisujące rozbicie się ostat. prób porozumienia są pod tym względem b.pouczające. Nie możemy jednak na tym poprzestać. Rozwiązanie problemu osiągniemy tylko drogą pozytywną,ustalając, na jakie ośrodki w Niemczech, chociażby na razie nieliczne można liczyć przy podjęciu żmudnej pracy odzyskania Niemców dla cywilizacji.-

W a r d : Strach przed tym, że Niemcy znowu wyprowadzą nas w pole może również stać się niebezpieczny, jeśli przesłoni nam pozytywne wyjście z sytuacji.-

T a y l o r : Niestety przytłaczającą większość Niemców stanowią ci, którzy grzeszą biernością. Ta większość toleruje dziś hitlerowców, poprzednio tolerowała kaisera, jeszcze dawniej tolerowała pruską mentalność. Gdy wreszcie Niemców spotyka klęska z powodu przebrania miary przez złego ducha, któremu ulegli, to słyszymy zawsze to samo tłumaczenie : " Oczywiście, że nie znosiliśmy reżimu, ale musieli´śmy się poddać jego przemocy, wobec której bylibyśmy bezradni". Jedynym wartościowym elementem mogą być ci, którzy czynnie przeciwstawiali się tyranii.-

V a n s i t t a r t : Nie twierdziłem nigdy, że w Niemczech nie było opozycji. Twierdzę tylko, że jest ona znikoma. Mój przeciwnik w dyskusji, Martin sam przytoczył cyfrę 40.000 Niemców, zamkniętych w obozach koncentrac. z powodu opozycyjnych przekonań.-

M a r t i n : Przedewszystkiem bądźmy szczerzy i przyznajmy, że nasze stanowisko wobec Niemców nie zawsze jest uczciwe. Jeśli dzisiaj Niemiec załamuje się i poddaje, traktujemy go z pogardą jak psa. Jeśli walczy do upadłego, powiadamy, że to zezwierzęcony fanatyk. Prawdą jest, że przeważna większość Niemców grzeszy biernością. W każdym społeczeństwie zresztą ludzie bierni stanowią większość. Nie sądzę, by kategorię dodatnią u Niemców należało ograniczać jedynie do bohaterów walki podziemnej. Należy również do niej zaliczyć znacznie większą ilość ludzi uczciwych.-

V a n s i t t a r t : Powracam do cyfry 40.000. Trudno o fakt bardziej wymowny. Dzisiejsza Rzesza liczy 80.000.000 ludzi mówiących po niem., w której to liczbie mieszczą się coprawda i takie elementy jak Austriacy. W każdym razie pozostaje faktem, że tylko jeden Niemiec na 2000 przebywa w obozie z powodu zdeklarowanej postawy antyhitlerowskiej.-

Oczywiście, że ilość czynnych przeciwników reżimu jest większa, niż politycznych więźniów, ale mimo wszystko stanowią oni tylko znikomy ułamek społeczeństwa.-

Martin : Nie można ograniczać się wyłącznie do tej cyfry. W 1933r. nie mniej, jak 100.000 nauczycieli zostało zwolnionych przez Hitlera ze swych stanowisk. Niewątpliwie wielu z nich pozostało przy życiu. Nie brak elementów ideowych również między emigrantami. Musimy te wszystkie elementy odszukać.-

Taylor : Wolę bardziej realistyczny pogląd na tę sprawę. Faktem pozostaje, że przytłaczająca większość Niemców odznacza się biernością nie do zniesienia. Żaden naród europ. nie dorównywa im umiejętnością słuchania. Gdy hitleryzm runie, raz jeszcze usłyszymy ze strony Niemców tę samą wymówkę : " Nie możecie nas potępiać, byliśmy przecież tacy bezbronni".-

Ward : Jeśli demokracja niem. nie jest dość wyrobiona, to nie zapominajmy, że niektóre kraje europ. wogóle jej nie zaznały. Wydając sądy o Niemcach trzeba o tym pamiętać. Pamiętajmy również, że pod republiką weimarską Niemcy korzystali z pełni swobód demokratycz., że " Kulturkampf" podjęty przez Bismarcka spotkał się ze zdecydowanym i świadomym oporem, który broniąc szkół wyznaniowych, bronił tymsamym jednej z największych wolności politycznych, że Niemcy południowi tak samo walczyli w obronie szkół wyznaniowych w latach 1936/37 ryzykując nietylko stratę chleba, ale i obozy koncentracyjne.-

Taylor : Mówiąc o tych ruchach opozyc., trzeba rozróżnić dwie rzeczy : stosunek do wolności wewnątrz Niemiec i do aspiracyj wolnościowych występujących przeciwko Niemcom. Ci sami katolicy i komuniści, którzy walczyli z tyrańskimi reżimami o swoje własne swobody nie rożnili się od innych

Niemców pod względem chęci panowania nad innymi narodami. Pod tym względem nawet Bismarck był mniej gorliwy od niem.katolików, którzy uważali za rzecz naturalną prawo Niemiec do hegemonii w Europie Środkowej.-

M a r t i n : Żaden naród nie może żyć normalnym życiem, jeśli niema jakichś możliwości rozwoju. Chodzi tylko o to, by były to możliwości twórcze. Niepodobna Niemcom pozwolić na lotn wojsk. ale z drugiej strony niepodobna zamknąć drogi młodym Niemcom, mającym np.zdolności techniczne i powołanie do zawodu inżyniera, konstruktora, czy chociażby lotnika cywilnego.-

W a r d : W zmianie atmosfery niem. wielką rolę mogą odegrać kobiety. Na widok swych mężów i synów powracających z długiej wojny, musi je ogarnąć przeświadczenie o bezcelowości poniesionych ofiar i rozczarowanie. Po uprze .wojnie byliśmy świadkami podobnego zjawiska, a jak szerokie kręgi ono zatoczyło, tego najlepiej dowodzi olbrzymie powodzenie Remarqu`a. Hitlerowska brutalność ma warunki rozwoju tylko wtedy, gdy przynosi powodzenie. Nie jest to jednak rodzaj ideologii, którąby potrafiła przeżyć klęskę.-

M a r t i n : Niemcy będą okupwane przez trzy mocarstwa. Od postawy mocarstw okup. będzie zależało, czy przemówi im do przekonania anglosaski liberalizm,czy też nowe budownictwo socjalistyczne, reprezentowane przez Rosję. Od mocarstw zwycięskich zależy przyszła postawa duchowa Niemiec.

T a y l o r : Jest prawie matematyczną regułą, że każdy kraj 15 lat po poniesionej klęsce zaczyna się sposobić do odwetu. To samo będzie z Niemcami. By te dążności nie rozwinęły się jest tylko jedna rada : aljanci muszą przedstawiać tak przygnietającą przewagę, by o jakiejkolwiek próbie odwetu wogóle Niemcy nawet marzyć nie mogli.-

U podstawy tezy o niem.możliwościach rozwoju tkwi założenie, w tej, czy innej formie Niemcy muszą być mocarstwem. Tymczasem, to właśnie przekonanie trz

ba Niemcom raz nazawsze wybić z głowy.-
W a r d : Przypominam sobie okres strasznej depresji w Niemczech, gdy przez lata całe miljony ludzi były pozbawione możności pracy, gdy dziesiątki tysięcy absolwentów wyższych uczelni dosłownie przymierało głodem. Jeśli mowa o tym, by uchronić Niemcy przed bezrobociem i nędzą, by dać młodej inteligencji możliwości twórczej pracy, co to ma wspólnego z jakąkolwiek mocarstwowścią ?
Chodzi tylko o zaspokojenie najzwyczajniejszych potrzeb ludzkich.-
T a y l o r : W obecnych warunkach tylko takie państwo może odgrywać rolę mocarstwową, które rozporządza surowcami, koloniami,potężnym lotn. cywilnym. W powojennym świecie tylko W.Brytania, USA., Rosja i Francja będą mocarstwami. Niemcy nie mają ku temu warunków.-
W a r d : Raz jeszcze podkreślam, że mówiąc o umożliwieniu Niemcom pełnego życia, nie mam na myśli jakiejkolwiek mocarstwowości. Więcej nawet : nie chodzi mi o same tylko możliwości gosp. Na pierwszym planie stawiam co innego : o cel, któryby odrodzonym Niemcom przyświecał, któryby ich życie uczynił godnym człowieka. Bez takiego celu duchowego pozostaje tylko jedna alternatywa, mianowicie chaos.

Sam przymus jest metodą negatywną i nie może być stosowany bez końca. Nie jest możliwa reedukacja Niemiec bez odrodzenia głębokiego odrdzenia duchowego, bez nawrotu do wiary w takie ideały, jak miłość i szlachetność, słowem bez odrodzenia religijnego.-
V a n s i t t a r t : Komu powierzyć to dzieło duchowego odrodzenia ? Chyba nie kościołom ni, które na tym polu stale zawodziły.-
M a r t i n : We wszystkich krajach kościoły z reguły szły rękę w rękę z militarrystami.-
W a r d : Niemcy nie odrodzą się, jeśli nie doprowadzą do utworzenia państwa, opartego na praworządności. Jeśli taka struktura ma być jednak

trwała, to musi być oparta na podstawach moralnych. Wierzę głęboko, że tego rodzaju podstawy nie są do pomyślenia bez prawdziwie chrześcijańskiej cywilizacji. Rzecz prosta, że odrodzenia religijnego nie można wprowadzić ustawami. Musimy jednak czynić wszystko, co w naszej mocy, by te źródła odrodzenia ożywić, by czynniki twórcze zachęcić do działalności.-

V a n s i t a r t : Zasadniczo zupełnie się zgadzam z tą tezą, nie mogę się jednak oprzeć wątpliwościom co do szans jej urzeczywistnienia się. Niem.kościoły są w znacznej mierze odpowiedzialne za zło, któremu nie potrafiły przeciwdziałać. Ich nietolerancja datuje się nie od dzisiaj. Występowała ona nietylko w stosunku do innych wyznań, ale również do innych narodowości.-

M a r t i n : Nie zapominajmy, że kościół katolicki, reprezentowany w Niemczech przez tak wielką ilość wyznawców również ma inkwizycje na swym sumieniu.-

W a r d : Jak o to chodzi, to nawiasem tylko wspomnę, że właśnie sądy papieskie stanowiły w okresie inkwizycji chlubny wyjątek, gdyż nie stosowały tortur. Kościół kat.w Niemczech ma wiele chlubnych kart. Gdy po przewrocie hitlerowskim nastąpiła zupełna izolacja Niemiec od świata cywilizowanego, gdy zdławiono wszelką wolność opinii, nauczania, publicznego głoszenia poglądów, ambony pozostały jedynymi miejscami, z których padały słowa prawdy. Wystarczy wspomnieć piękną postać pastora Niemöllera. Przedewszystkiem jednak w r.1937 najostrzejsze potępienie doktryny rasizmu, kiedykolwiek wypowiedziane, które padło z Watykanu, było rozgłaszane ze wszystkich ambon kat.kościołów w Niemczech. Byłoby zupełną głupotą pomijać te źródła odrodzenia przy podejmowaniu dzieła reedukacji Niemiec.-

Sobota, dnia 2.XII.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski /skrót/ i franc.europ.

Front zach.: Bitwa o rzekę Roer trwa z niezmniejszoną gwałtownością. IX-ta armia ameryk. postąpiła dalej w kier. Linnich.- I-sza armia ameryk. posunęła się o 1 km., atakując od strony lasów Hürtgen, jak również w kier. Düren wzdłuż drogi, prowadzącej do Kolonii.- III-cia armia ameryk. zajmuje na lewym brzegu Saary odcinek dług. 10-ciu mil ang., rozpoczynający się pod Merzig i kończący się na połud. Saarlautern. Oddz. ameryk. znajdują się w odległ. tylko 0,5 mili ang. od śródmieścia Merzig, 2,5 mili ang. od Saarlautern i 7,5 mili ang. od Saarbrücken. Wiadomości o obsadzeniu Saarunion nie zostały jeszcze urzęd. potwierdzone, wiadomo natomiast, że oddz. sojusz. wysunęły się już poza to miasto.-
Oddz. VII-ej armii, nacierające od południa w kier. Saary, dotarły do przedmieści Hagenau.-
Niem. ośrodek oporu między Strassburgiem a Miluzą jest atakowany równocześnie przez VII-mą armię ameryk. od płn., oraz I-szą armię franc. od połud. wzdłuż zach. wybrzeża Renu.-
Gen. Eisenhover wydał nową instrukcję z datą z dnia 1 grudnia dla robotników cudzoziemskich, przynależnych do kraju, które pozostają z Niemcami w stanie wojny i pracują w Zagłębiu Ruhry, Westfalii nadreńskiej i Nadrenii. Podczas, gdy instrukcja z poprzedniego dnia zawierała wskazówki na okres, poprzedzający wkroczenie armij sojusz. na wymienione tereny, to obecna dotyczy zachowania z chwilą wkraczania sojuszników. Robotnicy, którzy schronili się na wieś winni tam pozostać, dopóki sojusznicy nie oczyszczą zupełnie terenu. Nie należy korzystać z głównych dróg. Poszczególne grupy robotników winne wysyłać swych delegatów do komisyj sojusz. w celu przedstawienia im swych potrzeb, zwłaszcza w dziedzinie zaopatrzenia w żywność. We właściwym czasie zostaną podjęte kroki, by umożliwić robotnikom powrót do swych rodzin. Każdy winien mieć przy sobie dowody tożsamości. Robotnicy będą mogli wysy-

łać pocztówki do swych rodzin uwzgl. na ich żądanie. Informacje dla rodzin będą przekazywane za pośrednictwem radia. O ile chodzi o czynną walkę z Niemcami, to instrukcje zostaną przekazane inną drogą.-

Wojna lotn.: W nocy z czwartku na piątek ciężkie bombowce RAF. zrzuciły na Duisburg w ciągu 20 min. 2000 ton bomb, w tym 132.000 bomb zapalających. Tej samej nocy bombardowano również Hamburg. Nie powróciły 4 bombowce, zniszczono 2 samoloty npl.- Wczoraj wieczorem samoloty "Moskito" atakowały Karlsruhe.-

Wojna morska : Samoloty RAF., startujące z lotniskowców zaatakowały u wybrzeży Norwegii trzy niem. konwoje i zatopiły 1 transportowiec z wojskiem, oraz wznieciły ogień na 5 statkach zaopatrz. i 5 okrętach eskortujących. Lotniskowce były eskortowane przez jeden bryt. krążownik i sześć kontrtorpedowców. Formacja bryt. nie poniosła żadnych strat w ludziach a nie szkód.-

Front wsch.: Armia gen. Petrowa, operująca w Słowacji sforsowała w dwóch punktach rzekę Ondawa i zajęła Trebiszow / 45 km. na zach. od Użhorodu/. W ub. tygodniu wzięto do niewoli na terenie Słowacji 3000 żołnierzy węgierskich i niem.- Armia gen. Tołbuchina, działająca w połud. Węgrzech osiągnęła dalsze postępy w pochodzie w kier. jeziora Balaton, stanowiącym na dłuższą metę groźbę okrążenia nietylko Budapesztu, ale całych Węgier od południa i dotarcia do Austrii. Rosjanie zdobyli Szekszard, przekroczyli rzekę Kapos i dotarli do przedmieści Dombovar, wysuwając się w ten sposób o 60 km. na zach. od Dunaju. Niemcy próbują wszelkimi siłami przeciwstawić się naporowi ros., jednak bez rezultatu.-

Komentator radia bryt. podkreśla niewątpliwą zmianę na lepsze zarówno w dztwie armii niem., jak i nastrojach samej armii. Podczas, gdy dawniej popełniali liczne błędy przeciągając trzymanie się beznadziejnych pozycyj jedynie w celach prestiżowych, czego klasycznym przykładem był Stalingrad, to obecnie prowadzą swój odwrót z prawdziwym mistrzostwem. Potrafili ustabilizować front w Prusach Wschodnich oraz zapobiec odcięciu

swych armij w republikach bałtyckich. Pod koniec kampanii afryk. Niemcy zupełnie nie oczekiwanie załamali się w kilka dni, mimo, iż posiadali na Półwyspie Bon w Trypolitanii wymarzone warunki terenowe dla obrony i zapasy na kilka miesięcy, obecnie natomiast bronią się na straconych pozycjach całymi miesiącami. To wszystko jednak nie wyczerpuje trudności, wynikających z braku ludzi.

Grecja : Na Krecie powstańcy greccy zmusili garnizon, złożony z 10.000 Niemców i 5000 włoskich faszystów do wycofania się na płn.zach.wyspy w pobliżu Zatoki Suda. Port Heraklion został oswobodzony przez powstańców.-
Koresp. radia bryt. z Grecji donosi o niezwykłym zaostrzeniu się sytuacji wewnętrz. w ciągu ostat. kilku godzin. Jest rzeczą prawie pewną, że komuniści ogłoszą strajk generalny. Organizacja wojsk. " ELAS", pozostająca na usługach skomunizowanej organizacji " EAM", odmawiają wydania broni.
W związku z tym RAF. rozrzuciła ulotki z zawiadomieniem, że oddz. bryt. otrzymały rozkaz dopomagania regularnej armii grec. w rozbrajaniu opornych organizacyj partyzanckich.-

Włochy : Oddz. VIII-ej armii zajęły wioskę Alboreta stanowiącą ważną pozycję npl. na płn.wsch. od Faenza między rzekami Lamone i Montone.-Jak się okazuje linja kolej. pod Brennerem była nieczynna przez cały miesiąc po nalotach sojusz.-
Przesilenie rządowe trwa nadal. Partje komunistyczna i socjalistyczna zarzucają prem. Bonomi, że złamał swe zobowiązania, zgłaszając dymisję rządu na ręce namiestnika królewskiego, księcia Umberto, a nie Komitetu Wyzwolenia Narodowego, złożonego z przedstawicieli sześciu stronnictw antyfaszystowskich.- Parlament połud. Irlandii uchwalił na wniosek prem. de Valery przekazać 160.000 funtów ster. na pomoc dla ludności włoskiej.-

Chiny : Z Czung-Kingu donoszą urzędowo o planowym wycofywaniu się oddz.chińskich na pogranicze prowincji Kwang-Si i Kwey-Czou.-
Ocean Spokojny : Japończycy prowadzą w dalszym ciągu samobójcze kontrataki w rej.Ormac, ponosząc przytym ciężkie straty.-Samoloty sojusz. atakowały z baz w Australii Celebes oraz inne wyspy sąsiednie.-
Koresp.radia bryt.w Waszyngtonie omawia ostat.memori depart.informac.przy min.wojny, charakteryzujący sytuację na Dalekim Wschodzie. Żołnierz japon. jest dobrze szkolony, gdyż selekcję przeprowadza się już w ósmym roku życia i z tą chwilą zaczyna się przysposobienie wojsk. w szkołach. Prawie połowa żołnierzy japon. uczy się po ang. i b.wielu włada natyl dobrze tym językiem, by na froncie zdaleka zylić wojska anglosaskie okrzykami w języku ang. Błędne jest wyobrażenie o Japończyku, jako pozbawionym zdolności twórczych i umiejącym tylko drugich naśladować Prawdą jedynie jest, że w pewnym stopniu brakuje im talentu improwizacji w nieprzewidzianych sytuacjach. Ich wytrzymałość jest powszechnie znana. Potrafią on przebywać jednym marszem 60 mil ang. bez dodatkowych racyj żywnościowych. Przecięta racja żywnościowa żołnierza japon. jest o 1/3 niższa, niż żołnierza ameryk. W walce z Japończykiem najważniejszym momentem jest szybkość. Brakiem armii japon. jest niedost teczne uzbrojenie w lekką artylerię, co daje się już odczuwać w walkach w dżunglach, mimo, że są do nich dobrze przysposobieni. W walce wręcz żołnierze jap nie dorównują natomiast ameryk. mimo szkolenia ich w walce na bagnety. Są oni jednak groźnym przeciwnikiem z powodu zupełnego lekceważenia życia i walczen nawet w sytuacjach zupełnie beznadziejnych.-
Belgia : Socjaliści zdecydowali się popierać rząd prem.Pierlota i obsadzić dwa resorty, opróżnione wskutek wystąpienia komunistów. Postawili jednak za warunek polepszenie zaopatrzenie ludności w żywność.

Anglia : Wczoraj spuszczono na wodę w obecności następczyni tronu księżniczki Elżbiety nowy pancernik. Szczegóły co do jego pojemn., uzbrojenia i nawet nazwy są trzymane narazie w tajemnicy, wiadomo jedynie, że będzie to najpotężniejszy okręt woj. świata. Będzie on wyposażony w t.zw. " magiczne oko", t.zn. urządzenia elektr., będące wynalazkiem ang. i umożliwiające celowanie mimo zupełnego zakrycia celu przez ciemność,czy też mgłę. Pancernik zostanie użyty po wykończeniu go przeciwko Japonii. Ogłoszone niedawno sprawozdanie urzędowe o świadczeniach W.Brytanii na rzecz sojuszników, wykonanych wzamian zaświadczenia ameryk. z tytułu ustawy "Lease lend" stwierdza, że w okresie 12 miesięcy, który upłynął w dn.30 czerwca b.r. przedstawiały one łącznie wartość miljard siedemdziesiąt dziewięć miljonów funtów sterlingów. Wśród krajów, dla których te świadczenia były przeznaczone stoją na pierwszym miejscu USA. z kwotą 605.000.000 , na drugim Rosja z kwotą 270.000.000, na trzecim Polska z kwotą 120.000.000.-
Wczoraj w Izbie Gmin min.Eden podkreślił, że cały naród niem. jest przepojony wiarą w wyższość niem. rasy. Nie jest to tylko wynik propagandy hitlerowskiej, lecz pogląd utrwalony tradycją. Jeśli to przekonanie nie zostanie radykalnie wykorzenione, ryzykujemy, że padniemy ofiarą następnego Hitlera. Rządowi ang. przyświecają obecnie trzy główne cele ;
1/ przyśpieszenie zwycięstwa i utrzymanie braterstwa i przyjaźni z narodami zjednoczonymi, 2/ utrzymanie porządku w krajach wyswobodzonych, 3/ pozostawienie tym krajom zupełnej swobody co do wyboru formy rządy, czy też dynastii.- W czasie dyskusji poseł Bevan / socjalista/ ostro skrytykował postępowanie rządu ang. wobec krajów wyswobodzonych. W stosunku do Włoch wytworzyliśmy jaknajgorszą sytuację, uzależniając objęcie władzy przez rząd włoski od aprobaty bryt.min.spraw zagr., zamiast żeby decyzję

pozostawić samemu narodowi włoskiemu. W Belgii wojsk ang. występuje przeciwko odłamowi liberalnemu, biorąc stronę rządu Pierlota. W rezultacie prem. Churchill powrócił drogą okrężną do swego pierwotnego stanowiska i kończy na popieraniu reakcji, mimo że wojnę rozpoczęto pod hasłem walki z reakcją. Min. Eden w odpowiedzi oświadczył, że obowiązkiem sojuszników jest w pierwszym rzędzie utrzymanie porządku na zapleczu frontu. Rząd min. Pierlota wyszedł z wyboru w r.1940 i posiada obecnie poparcie przeważającej większości. O dalszym kierunku rządów w Belgii zadecydują swobodne wybory. Jeśli chodzi o Włochy, to nie należy zapominać o tym, że skapitulowały one bezwarunkowo i że nie są naszymi sojusznikami. Mieliśmy wszelkie podstawy do tego, by utworzenie nowego rządu włoskiego uzależnić od zgody bryt. min. spraw zagr. Powierzenie kierownictwa rządu hr. Sforze nie byłoby szczęśliwą decyzją.-

Zpośród 4.500.000 domów w W.Brytanii, dotkniętych skutkami nalotów, przeszło 200.000 uległo zupełnemu zniszczeniu, a 250.000 poniosło b.poważne uszkodzenia. Problem mieszk. postawi gospodarkę W.Brytanii wobec tym trudniejszego zadania, że w czasie wojny niepokrywano normalnego zapotrzebowania, wynoszącego 300-400.000 domów rocznie, a ewakuacja ludności z poszczególnych okręgów w związku z niebezpieczeństwem lotniczym i zmianą miejsca zatrudnienia, jak również kwaterunki dla licznych oddz. wojsk. jeszcze zaostrzyły kryzys mieszkaniowy.-

Dania : Duńska agencja pras. w Londynie donosi, że patrioci duńscy w ciągu jednego dnia zatopili w Kopenhadze 8 statków niem.-

USA. : Depart. Stanu wystąpił z wnioskiem o uchylenie t.zw. "Johnstona" zabraniającej udzielania kredytó amer. państwom, które zalegają ze spłatą poprzed. zobowiązań, jak również o wydanie zarządzeń, zmierzających do obniżenia taryf celnych.-

Komisja śledcza ogłosiła
xxxxxxxxxxx że dochodzenia w sprawie klęski pod Pearl Harbour nie dały podstaw do postawienia pod sąd wojsk. ówczesnego głównodowodzącego floty USA. adm.Kimmel, oraz głównodowodzący armii lądowej na wyspach hawajskich, gen. Shorta. Min.mar.Forrestal oświadczył, że to stanowisko komisji śledczej jest niezadawalające i że należy śledztwo rozszerzyć.-
W tych dniach rozpoczynają się kongresy obu zrzeszeń robotników. Kongres "AFL" odbędzie się w News Orleans, a kongres "CIO" w Chicago. Nigdy jeszcze obie organizacje nie odegrały tak wielkiej roli w wyborach prezydenckich, jak obecnie. Co spraw wewnętrz. "AFL" żąda ustawodastwa o ubezpieczeniach społecz. i zredukowania czasu pracy, zaś "CIO" zagwarantowania minimum płac. Obie organizacje wystąpiły przeciwko izolacjonizmowi. Prezydent "AFL", William Green w przemówieniu inagauracyjnym wypowiedział się za ustanowieniem trybunału międzynarod. rozporządzającego międzynarod. egzekutywą zbrojną, za przestrzeganiem zasad, ustalonych na konferencji moskiewskiej i Karcie Atlantyckiej,za popieraniem "UNRA" i Międzynarod. Organizacji Pracy. Zarząd "AFL" odmówił jednak udziału w międzynarod.kongresie związków zawod., zwołanym do Londynu na czerwiec przyszłego roku.- "CIO" wypowiedziała się za wzięciem udziału w Kongresie. Najważniejsze jest powołanie komisji, złożonej w równej liczbie z przedstawicieli obu organizacyj w celu wspólnego opracowywania nasuwających się zagadnień.- Oba związki razem liczą 12.000.000 członków.-

<u>Francja :</u> Wiceprez.Bryt.Partii Pracy, prof. Harold Lasky ogłosił sprawozdanie z kongresu franc.partii socjalistycznej. Podkreślił nietylko entuzjastyczne przyjęcie, z jakim się się spotkała delegacja bryt. ale również porywający nastrój, jaki cechował obrady kongresu. Przeważa element młody, między ruchem opo

a emigracją. W przeciwieństwie do Belgii oba te odłamy wpełni popierają rząd. Na Kongresie omawiano sprawy odbudowy kraju, rozbudowy stosunków międzynarodowych i pociągnięcia do odpowiedzialności zdrajców. Socjalizm franc. wykazał w pełni swą żywotność. Nie był to zwyczajny kongres, ale prawdziwa rewelacja.-

Sprawy polskie : W uzupełnieniu wczorajszego kom. polskiego należy dodać, że prem.Arciszewski, dążąc do trwałego porozumienia z Rosją zaznaczył, że winno ono być oparte na zasadach Karty Atlantyckiej. Projekt ordynacji wyborczejm przewiduje wybory powszechne, równe, tajne i bezpośrednie z zastosowaniem zasady proporcjonalności.-

Komentator radia szwajcarskiego, prof.v.Saliss stwierdza w swym przeglądzie politycz., że rząd prem.Mikołajczyka, który został obalony dążył do porozumienia z Rosją, a nowy rząd Arciszewskiego nie spotkał się w kołach sojusz. z dobrym przyjęciem. Wydaje się jednak, że w tej sprawie nie padło jeszcze ostat.słowo.-

Londyn, poniedziałek, dnia 4.XII.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Wczoraj rano II-ga armia bryt.rozpoczęła nowy atak w celu zlikwidowania ostat.przyczółka niem.na zach.brzegu Mozy pod Venloo. Drogę torowały czołgi cepowe, oczyszczające pola z min. Błoto straszlowe, część czołgów ugrzęzła. Mimo tego czołgi dotarły do pierwszej linii i przerzuciły mosty przez rowy przeciwczołgowe, po których przeprawiła się następnie piech., dowieziona prawie pod same pozycje npl. w spec.ciężarówkach t.z." Kangurach". Oddz. bryt.wdarły się do przedmieścia Blerink, położonego o 1 km.na zach. od Mozy, gdzie obecnie toczą się walki uliczne.- IX-ta armia ameryk. kończy oczyszczanie miasteczek Linnich i Jülich, oraz zajęła położoną między nimi wioskę Koerdorf. Sforsowano rzeczkę Inde, dopływ rzeki Roer, do której na tym odcinku Amerykanie zbliżyli się na dwa km.-
III-cia armia ameryk. sforsowała Saarę pod Saarlautern. Uderzenie było tak szybkie, że Niemcy nie mieli czasu zniszczyć za sobą mostów. Jest on ostrzeliwany przez artylerię niem., mimo tego jednak oddz. ameryk.przeprawiają się przez most i wg.niepotwierdzonych jeszcze wiadomości wtargnęły do wsch.przedmieści miasta. III-cia armia walczy obecnie na terenie właściwej Rzeszy na froncie dług.75-ciu km.-
VII-ma armia ameryk. oczyściła zupełnie od nieprzyjaciela zach.brzeg Renu pod Strassburgiem. Na terenie Rzeszy obsadziła ona odcinek dług.30-tu km.w rejonie drogi Saarunion-Hagenau. Franc.wojska pancer.,wchodzące w skład VII-ej armii, posuwają się od płn.w kier.Kolmaru i zbliżyły się do miasta na 11 km. Równocześnie posunęła się w kier.Kolmaru I-sza franc walcząca na południu. W rezultacie niem.korytarz przez Ren został między obu armiami zwężony na 15km Gen.Eisenhover ogłosił w dn.3 b.m. nową instrukcję dla robotników, zatrudnionych przymusowo w rejonach Westfalii nadreńskiej, Nadrenii i Ruhry,którzy są obywatelami państw, prowadzących wojnę z Niemcami.-

Stanowi ona streszczenie i przypomnienie wskazówek, zawartych wpoprzed.instrukcjach.-
" Times" z dn.2.b.m.podkreśla ogromny wysiłek, na jaki się zdobyli Niemcy w celu wyrównania strat na zachodzie. Ich siły są na froncie zach. obecnie liczniejsze, niż były w czasie kampanii w Normandii. Wówczas liczyły one 60 dywizyj, obecnie 70 z ogólnej ilości 300, jakimi Niemcy rozporządzają. Należy pamiętać, że w międzyczasie Niemcy stracili na zachodzie ogółem 750.jeńców, czyli równowartość 45-ciu pełnych dywizyj. Dla oddz.wybor.przeznaczona jest broń z dawniejszych zapasów, a nowa, obecnie wyrabiana dla oddz. t.zw. " Volksgrenadiere". Te oddz. spełniają obecnie podobną rolę, jak w czasie kampanii afrykańskiej oddz.włoskie, t.z.są im przydzielane zadania mniej odpowiedzialne. Stan dywizji "Volksgrenadierów" wynosi przeciętnie 10.500 ludzi, wyszkolenie trwa 4-8-miu tygodni. Jeden batalion na 6 posiada własne środki transportowe. W roku przyszłym te dywizje będą używane do bojów pierwszej linii, natomiast lepsze będą trzymane wgłębi Rzeszy w rezerwie, skąd będą przerzucane w miarę potrzeby na najbardziej krytyczne odcinki.-

Wojna lotn.: W sobotę wieczór bombowce RAF. wykonały główny nalot na Hagen w Westfalii. Zachmurzenie było tak silne, że cele były zupełnie niewidoczne, wskutek czego posługiwano się wyłącznie instrumentami. Bombardowano również Giessen na płn.od Frankfurttu n/Menem. Nie powróciły 2 bombowce i 1 myśliwiec. Samoloty ameryk. z Włoch atakowały wczoraj drugi dzień zrzędu objekty w rej.Wiednia.-
W ciągu listopada samoloty bryt.i ameryk.zrzuciły na Niemcy łącznie 100.000 ton bomb. RAF. pobiła pod tym względem swe dawniejsze rekordy, zrzucając 53.000 ton. Największe ilości bomb zrzuciła RAF. przy bezpośrednim wsparciu atakujących wojsk. Rekordowym był pod tym względem dzień 16 listopda, gdy miejscowoci Linnich, Jülich i Düren zostały prawie zupełnie

zrównane z ziemią. Poraz pierwszy zostały użyte w nalotach na miasta nowe bomby 6-tonowe, gdy atakowano Essen i Monachium. Samoloty "Moskito" wykonały 22 naloty. Straty RAF. z wyłączeniem poniesionych przy bezpośrednim wsparciu na linii bojowej wyniosły 155 samolotów. W rej.śródz.lotn. sojusz. rozwinęło w czasie listopada b.żywą dzia łalność atakując niem.szlaki odwrotu w Jugosławii i Albanii, oraz zrzucając setki ton dostaw dla oddz.gen.Tito.-

Niemcy : W Berlinie ujawniono, że w połud.Niemczech przebywa na wolności 50.000 jeńców woj. i robotników cudzoziemskich, którzy zbiegli ze swych siedzib. Jeden z koresp.szwajcarskich w Niemczech w związku z tym donosi do Zürichu, że ta cyfra jest znacznie niższa od rzeczywistej. Bardzo wielkie ilości zbiegów z fabryk i obozów jeńców, a zwłaszcza z obozów koncentrac. po nalotach sojusz. schroniło się na zach., gdzie przebywają głównie w rej.Czarnego Lasu.-

Wiadomo, że wewnątrz Niemiec istnieją organizacje które dostarczają tym zbiegom pomocy.-

Belgia : W Brukseli odbyła się wczoraj poraz pierwszy od r.1940 rewia wojsk belgijskich. Wzięła w nich udział brygada, która brała udział w walkach od Normandii aż po Brukselę.-

Front wsch.: Spec.rozkaz Stalina donosi, że w płn.Węgrzech zostały zajęte ważne węzły komunikac.Miskolcz, oraz Satoraliaujhely. Oddz. niem., walczące na płn.od Budapesztu są spychane w kier. wzgórz Matra i są zagrożone odcięciem od pozostałej armii.- Na odcinku połud. armia gen.Tołbuchina posunęła się na płn., połud.i zach.o przeciętnie 20 km. Oddz.piech., współdziałając z piech. mar. rzecznej flotylli ros. na Dunaju zajęły Dunafoldvar. W kier.na połud. Rosjanie zajęli Tamasi, położone tylko o 35 km. na połud.wsch.od jeziora Balaton, oraz miejscowość, położoną o 40 km.na płn. od ujścia Drawy do Dunaju pod Barcs

Grecja : Wczoraj rano doszło w Atenach do zaburzeń ulicz., w czasie których 15 osób zginęło, a 180 zostało rannych. Demonstracje zostały zorganizowane przez lewicową organizację "EAM". Demonstranci dotarli aż do głównego placu pod Akropolem, niosąc transparenty i sztandary i manifestując mimo otwarcia ognia przez policję, która użyła nawet karab. maszyn. Dopiero na kilkadziesiąt kroków przed gmachem policji tłum został rozproszony. W czasie demonstracji doszło do walk między członkami "EAM" a oficerami monarchistycznymi. Wieczorem został przywrócony zupełny spokój. Przemawiając wieczorem przez radio, prem. Papandreu zarzucił partii "EAM", że złamała swe zobowiązania poddania się zarządzeniom rządu i dąży do wywołania wojny domowej. Zamianowano pięciu nowych ministrów w miejsce ministrów lewic., którzy ustąpili z rządu. Wprowadzono w Atenach godz.polic., po ulicach patrolują bryt. czołgi, a samoloty RAF. wraz z greckimi krążą nisko nad ulicami. Dowódca wojsk ang. w Grecji oznajmił, że ang.siły zbroj.nie wystąpiły czynnie w czasie demonstracji.-

Francja : Gen.de Gaulle odbył wczoraj w Moskwie dwugodz.konferencję ze Stalinem. Rano generał był mszy, potym zaś na przedstawieniu galowym w operze. Na którym również byli obecni przedstawiciele władz Sow., oraz członkowie korpusu dyplomatycz. Loża, w której zasiadł gen.de Gaulle była udekorowana olbrzymim sztandarem trójkolorowym. Radio Moskwa donosi, że publiczność zgotowała generałowi entuzjastyczną owację.-

Szwecja : Radio Sztokholm przytoczyło wczoraj art. jednego z pism szwedzkich, stwierdzający, że opinia szwedzka reaguje na niem.okrucieństwa w Norwegii z gwałtownością, z której Niemcy muszą sobie zdać sprawę. Jeden z posłów w parlamencie oświadczył, że Szwecja musi być gotowa do wzięcia na siebie ryzyka w związku z koniecznością przyjścia z pomocą Norwegii

Ocean Spokojny : Wczoraj poraz czwarty w ciągu 10 dni ameryk. superbombowce atakowały Tokio. Nalot, który trwał półtora godz. był skierowany przeciw zakład. lotn. w Masmussima. Jeden samolot nie powrócił.-
Na Wyspie Leyte zastój z powodu ulewnych deszczy.- Koresp. jednego z czasopism ameryk. podkreśla, że podobnie jak w Anglii w stosunku do kampanii na zachodzie, tak i w USA. w stosunku kampanii na Pacyfiku nastąpiło otrzeźwienie po pierwszej fali niepohamowanego optymizmu. Dwa fakty zarysowały się b. wyraźnie 1/ nieoczekiwana siła japon. oporu na Wyspie Leyte, 2/ współzależność ~~frontu zachodu~~ między frontami na zachodzie i Dalekim Wschodzie. Gen. Mac Arthur w tym samym czasie zażądał zwiększenie dostaw amunicji artyler., co gen. Eisenhover. Japończycy niewątpliwie potrafili w całej pełni wykorzystać zaabsorbowanie sojuszników frontem zachodnim. W kołach wojsk w Ameryce stwierdza się zupełnie szczerze, że działania sojuszników na Wyspie Leyte pozostały w tyle za zakreślonym programem. Zwróciło uwagę wymienienie po nazwie bazy lotn., z której są wykonywane naloty na Japonię. Było to coś podobnego, jak gdyby dztwo lotn. w Anglii podało nazwę lotniska, z którego wykonano ostatni nalot na Niemcy. Wytłumaczenie jest tylko jedno, mianowicie, że na wyspie Saipan posiadamy zupełne panowanie w powietrzu dzięki dysponowaniu bazami lądowymi, podczas, gdy na Wyspie Leyte nasza armia lądowa panowania w powietrzu jeszcze nie zdobyła. Dlatego nasza walcząca tam armia jest w dalszym ciągu uzależniona od poparcia lotn.-morskiego i ostat. naloty na Manilę miały na celu zneutralizowanie japon. lotn. Kierownictwo ameryk. wymieniło natomiast bazę w Saipan, wiedząc, że nie potrzebuje się co do niej obawiać przed lotn. japon. Charakterystyczne jest również rozszerzenie zasięgu japon. ofenzywy w Chinach połud. Podczas, gdy początkowo przypuszczano, że ograniczy się ona do połud. krańca przymorskiego, by utrwalić połączenie lądowe z Kantonu do Indochin i uniezależnić Japonię od dostaw szlakiem

morskim, przebiegającym na połud. od Chin, to obecsię okazuje, że zamiary japon. sięgają znacznie dalej, gdyż uderzenie postępuje w kier. najważniejszej bazy komunikac. i lotn. w zach. Chinach, jaką jest Kmmmkm Kun-Ming, inaczej Junun. Dowódca sił ameryk. w Indjach, Birmie i Chinach, gen. Wedemeyer określił działającą tu kolumnę japon. jako dobrą i silną armię, zdolną do przeprowadzenia ofenzywy na szeroką skalę. Jest rzeczą jasną, że Japończycy będą bronili Filipin do ostatniego, gdyż jako bastion obronny metropolii przedstawiją one podobne znaczenie, jak Kolonia dla Rzeszy. W rezultacie nasuwa się wniosek, że nieprzyjaciej, który potrafił na Wyspie Leyte stawiać tak silny opór mimo miażdżących strat i prowadzi go nadal, a z drugiej strony podejmuje tak szeroko zakrojoną akcję w połud. Chinach, musi być b.silny.-

Birma : Oddz.sojusz. zdobyły dwa dni temu Kalewa nad rzeką Czindwin, jeden z głównych punktów przeprawy przez tą rzekę, z którego prowadzą ważne drogi ku środkowi Birmy. Uderzenie nastąpiło z trzech stron. Najtrudniejsze zadanie miały do pokonania oddz. nadciągające z południa od strony Imfal, wzdłu długiej na 100 mil doliny Kabo, zwanej doliną Śmier Zarośle były tak gęste, że w ciągu dnia niejednokrotnie mimo największego wysiłku dało się pokonać tylko 1 milę ang. Poza Japończykami żołnierze musieli się uporać ze żmijami, pijawkami, tygrysami, dzikimi słoniami, tyfusem, malarią i cholerą, oraz kurzem tak gęstym, że trzeba było używać masek gazowych.-

Włochy :Oddz.VIII-ej armii wyminęły miejscowość Russi / 15 km.na płn.wsch. od Faenza/, a obecnie walczą na jej ulicach.-

Jugosławia : Po 3-ch dniowych walkach oddz.gen. Tito zdobyły ważny węzeł komunikac. Czaczak n/Moraw / 100 km.na połud.od Belgradu/.-

Londyn,dnia 5.XII.44r.,wtorek,Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Wczoraj o świcie 3 dyw.III-ej armii ameryk.rozpoczęły nowe natarcie, w którego wyniku posunęły się na odcinku dług.15-tu km. aż do 4-ch km.wgłąb i wczoraj wieczorem dotarły na odległ 10-ciu km.do Saarbrücken. Zostały opanowane wzniesienia, panujące nad Saarbrücken i Forbach, z których artyleria ameryk. ostrzeliwuje Saargemund i Forbach. Ponieważ natarcie nie było poprzedzone przygotowaniem artyler. Niemcy w kilku punktach zostali zaskoczeni, niektórzy nawet w czasie snu. Wśród jeńców znajduje się pewna ilość Węgrów, wcielonych do formacyj grenadierów pancernych.-
Na odcinkach I-ej i IX-ej armii brak większych zmian. IX-ta armia dotarła do rzeki Roer w miejscowości Jülich, gdzie poczyniła lokalne postępy. Siedemdziesiąt samolot.niem.atakowało oddz.ameryk. wzdłuż drogi do Kolonii. Czterdzieści jeden z pośród nich zestrzelono.-
Na odcinku VII-ej armii wzmagający się opór niem. pod Kolmarem. Lotn.franc. atakowało transporty niem. między Miluzą a Strassburgiem. Brak oporu lotn.niem.-
W Holandii cały zach.brzeg Mozy został oczyszczony. Ostat.niem.przyczółek w miasteczku Blerik została zdobyta. Na połud.od Arnheim Niemcy wysadzają zapory wodne. Koresp.donoszą, że w związku z tym walczące tu oddz.kanad.będą musiały częściowo się wycofać. Dwudziesta pierwsza grupa armij sojusz.pod dztwem marszałka Montgomery, złożona z I-ej armii kanad. i II-ej armii bryt. wzięła od inwazji prawie 250.000 Niemców do niewoli. Wczoraj gen.Eisenhower wydał pierwszą z trzynastu proklamacyj w sprawie administracji sojusz. na obszarach okup. Rzeszy. W ciągu najbliższych 14-tu dni proklamacje te będą codziennie ogłaszane przez radio londyńskie w audycjach niem. Wczorajsza proklamacja streszcza główne zasady zarządu sojusz. Gubernator wojsk.sprawuje na terenach okup. najwyższą władzę prawodawczą, sądową i wykonawczą.

Celem zarządu jest wykorzenienie wszelkich pozostałości reżimu hitlerowskiego. Ustawy zarządu sojuszniczego będą ogłaszane w formie jasnej i zrozumiałej dla wszystkich. Postępowanie przed sądami sojusz. będzie bezstronne, ale szybkie.-

Wojna lotn.: Wczoraj ponad 4000 samolotów sojusz atakowało ośrodki komunikac.i przemysł.w Niemczech. Wieczorem ponad 1000 ciężkich bombowców RAF.atakowało Karlsruhe i Heilbronn, dwa ważne ośrodki komunikac. na zapleczu frontu, jak również przemysłu woj.- Wczoraj po połud. ciężkie bombowce RAF. atakowały ośrodek kolej. Oberhausen w Zagłębiu Ruhry.- Wczoraj w ciągu dnia 1200 ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną 1000 myśliwców atakowało sześć ośrodków kolej. i przemysł., w tej liczbie Kassel, Giessen i Mayenz.- Wczoraj w ciągu dnia myśliwce bombardujące RAF. atakowały składy "V2" w Holandii oraz wyrzutnie, ukryte w lasach.-

Francja : Wczoraj wieczorem Mołotow wydał w Moskwie przyjęcie w pałacu Spirydonowka na cześć gen.de Gaulle i min.Bidesult. Oprócz osobistości urzęd.byli na przyjęciu obecni przedstawiciele naukowego i literackiego świata Moskwy, m.in.Erinburg, który mieszkał w Paryżu 25 lat.-

Front wsch.: Armia gen.Tołbuchina posuwa się w trzech kierunkach, mianowicie na Budapeszt w kier płn., na Austrię płn.zach. i na Chorwację i Słowenię w kier.połud.zach. Wczoraj opanowano sto miejscowości, docierając na 20 km. do jeziora Balaton,na 60 km. do Budapesztu. Koresp.donoszą o wielkich ilościach oddz.zmotoryzowanych i pancernych, p odążających w kier.Budapesztu i jeziora Balaton.Drogi są pokryte szczątkami npl.sprzętu woj.-

Jugosławia : Oddz.jugosłowiańskie i ros.zajęły wczoraj Mitrowicę / 70 km. na zach.od Belgradu/. W Belgradzie wydano wczoraj 105 wyroków śmierci na współpracowników niem.-

<u>Grecja :</u> Głównodowodzący sił sojusz. w Grecji donosi, że w niedzielę wieczór członkowie organizacji "EAM" i pozostającej na jej usługach organizacji zbroj. "ELAS" zaatakowali kwaterę główną dztwa floty ang. i grec. w porcie Pireus, zasypując ją strzałami, wskutek czego zginął oficer bryt., pełniący funkcję tłumacza, a trzech marynarzy zostało rannych. Demonstranci zajęli szpital dla marynarzy. Strajk powszechny rozszerzył się również na urzędy państw. i banki.- Ogłoszono stan oblężenia i trybunały wojsk. rozpoczęły działalność, co oznacza, że najwyższa władza wykonawcza przeszła w ręce bryt. gen. Scoby, jako głównodowodzącego sił sojusz. Gen. Scoby oświadczył, że pewne czynniki, pozostające w mniejszości, uciekły się do gwałtów, nie bacząc na interesy kraju. Władze sojusz. będą popierać obecny rząd grec., dopóki nie zostanie zastąpiony przez nowy rząd, pochodzący z wyborów powszechnych. Generał wezwał członków organizacji "EAM" do opuszczenia Aten do jutra.-
Wg. wiadomości z wczoraj wieczór brak jakichkolwiek oznak, wskazujących na to, by wspomniana organizacja zamierzała się do wezwania zastosować. Przez cały wczorajszy dzień trwały walki uliczne, przybierając na gwałtowności.-
Komentator radia bryt. określa wiadomości z Grecji, jako najsmutniejsze ze wszystkich. Ruch podziemny w Grecji sięga swymi początkami daleko w przeszłość. Istniał już za czasów okupacji turec., a w czasie dyktatury gen. Metaxasa, który zmarł niebawem po inwaz włoskiej kontynuował swą działalność, ujawniającą si również w bezwzględnej rywalizacji między poszczególn mi odłamami. Obecnie z jednej strony występuje "EAM", " t.zw. Komitet Wyzwolenia Narodowego", któremu podleg organizacja zbroj. "ELAS", z drugiej zaś Narod. grec. organizacja demokratycz. "EDES". Przez pewien czas obie te organizacje gwałtownie, się zwalczały silnie wzajemnie, ni Niemców. W kwietniu doszło do układu w czasie konferencji międzypartyjnej w Kairze pod przewodnictwem

prem.Papandreu, który długo był bliskim współpraco
nikiem Venizelosa, a przez gen.Metaxasa został
skazany na wygnanie. W skład rząduzwchodziło ostat
sześciu ministrów z ramienia organizacji "EAM",
w tym dwóch komunistów. Organizacja ta nie składa
się jednak z samych lewicowców. "ELAS" jest conaj
mniej równie dobrze uzbrojona, jak wojska rządowe
Swą broń otrzymała ona głównie od aljantów w celu
zwalczania Niemców. Obecnie odmawia jej wydania.
Gdy prem.Papandreu zażądał wydania broni, ministro
wie z grupy "EAM" wyrazili na to swą zgodę. Póź-
niej doszło jednak do demonstracyj, ministrowie
ustąpili, potym nastąpiły jeszcze gwałtowniejsze
demonstracje i większy rozlew krwi. Rząd bryt.po-
piera rząd Papandreu, uważając go za możliwie naj-
lepszy w obecnych warunkach i reprezentujący wszys
kie odłamy od lewicy do prawicy.-
Dzisiejsza prasa ang. najwięcej miejsca poświęca
w sprawie Grecji. Postawa nie jest jednolita. Orga-
ny konserwatywne wypowiadają się za Papandreu,
liberalne i lewicowe go krytykują.-
" Daily Mail" wyraża żal z powodu ostat.wypadków
i zwłaszcza trudnej pozycji dztwa ang., przypomina-
jąc olbrzymi entuzjazm, z jakim Grecy powitali żoł-
nierzy ang. Porządek musi być jednak za wszelką
cenę utrzymany. "EAM" nie może sobie rościć pre-
tensji do przemawiania imieniem całej ludności
greckiej.-
"Daily Telegraph" b.ostro potępia "EAM" i podkreśla
paradoksalną sytuację, jaka powstała, gdy wskutek
general. strajku okręty sojusz., wiozące żywność
dlax wygłodniałej ludności nie mogą dostaw wyłado-
wywać.-
"Times" w art.wstęp. zdecydowanie krytykuje zacho-
wanie się policji, która strzelała do nieuzbrojo-
nego tłumu, złożonego przeważnie z kobiet i dzieci.

Demonstracja odbyła się wprawdzie wbrew zakazowi rządu., być może, że znajdowali się wśród jej uczestników prowokatorzy, mimo tego jednak policja nie miała prawa otwierać ognia do nieuzbrojonego tłumu i dalej strzelać. Obecność ang.sił zbroj. na ulicach Aten mogła wywołać wrażenie, że rząd ang. bierze stronę rządu greckiego. W rzeczywistości oficerowie bryt. otwarcie policję krytykowali. Odpowiedzialność spada częściowo na ministrów "EAM", częściowo jednak także na prem.Papandreu, który w swym przemówieniu w niedzielę nie zdobył się na otwarte potępienie policji.-
Liberalny "Manchester Guardian" podkreśla, że zadanie gen.Scoby nie jest łatwe, z drugiej strony jednak trudno powiedzieć, by się z niego należycie wywiązał. Głupotą było ze strony policji strzelanie do tłumu, tak samo, jak ze strony "EAM" ogłaszanie strajku w chwili, gdy zawinęły statki z żywnością. Gen.Scoby powinien był jednak zrozumieć, że niepodobna represjami stłumić działalności ruchu oporu.
Być może, że "EAM" stanowi mniejszość, ale z drugiej strony reprezentuje najbardziej energiczną i aktywną część ludności. Organizacja "ELAS" jest tak silna, że większa część terytorium grec.podlega jej, niż prem. Papandreu. Gdy gen.Scoby wziął stronę rządu grec., był to rząd koalicyjny. Po ustąpieniu jednak sześciu ministrów nie ma on prawa występować jako reprezentant całego narodu greckiego.-
Socjalistyczny "Daily Herald" wykorzystuje incydenty greckie, by całej polityce zagr. prem.Churchilla i min.Edena zarzucić charakter reakcyjny. Niedawno temu prem.Churchill oświadczył, że obecna wojna traci charakter ideologiczny. Tej tezie się przeciwstawiamy Zawsze zwalczaliśmy agresywną politykę faszyzmu i uważamy za rzecz zasadniczą, by aljanci popierali w polityce międzynarod.obóz demokratyczny. Tymczasem prem. Churchill popierał gen.Michajłowicza, marszałka Badoglio, księcia Umberto, króla Jerzego grec., gen. Franco. Jest rzeczą zrozumiałą, że żaden rząd nie

może tolerować partyjnych organizacyj zbroj.
Z drugiej strony jednak trudno się dziwić ruchowi oporu, który walczył o wolność, że wzbrania się oddać broń rządowi reakcyjnemu.-

Hiszpania : Komentator radia bryt. zwraca uwagę na wysiłki propagandy niem., zmierzające do siania rozdźwięków między Hiszpanią a Francją, odkąd Niemcy zostali z Francji wyrzuceni. Jeśli chodzi o obecne stosunki aljantów z Hiszpanią, to można wprawdzie wskazać na takie fakty, jak oświadczenie prem. Churchilla z maja b.r., a ostatnio porozumienie między USA. a Hiszpanią w sprawie zorganizowania kominikacji lotn. między Nowym Jorkiem a Madrytem. Opinia ang. bardziej jednak interysuje się przyszłością Hiszpanii. Sytuacja Hiszpanii jest tego rodzaju, że jej polityka wewnętrz. łatwo może stać się problemem międzynarodowym. Ostatnio "Times" ogłosił art.wstęp.pod tytułem " Niepokoje w Hiszpanii". Autor stwierdza, że wielu hiszpańskic stronników gen. Franco przypomina obecnie historyczn rolę Anglii, jako bojownika wolności, oraz ang. sztukę kompromisu. Ta charakterystyka tradycji ang. jest trafna, ale z tego bynajmniej nie wynika, by Anglia miała popierać reżim oparty na przemocy. Zmiana na lepsze ustosunkowania się gen. Franco do aljantów datuje się od niedawna, odkąd sytuacja Niemców stale się pogarsza. Zmiana ta pozostaje zre tą problematyczną. Jeszcze w ostat. sobotę audycja radia hiszp., nadana w ramach programu hiszpańskiej partii rządowej " Falanga" podnosiła zasługi gen. Własowa za jego udział w Świętej Wojnie przeciwko bolszewizmowi. Artykuł stwierdza, że rząd więcej wydaje pieniędzy na "Falangę", niż na potrzeby własnego rolnictwa, więcej na utrzymanie się przy władzy, niż na potrzeby społeczne kraju. Metody ucisku, stosowane przez rząd hiszp. muszą wywoływać uczucie nienawiści i odwetu. Ponieważ reżim Franco nie pozwala na opozycję legalną, wielu ludzi w Anglii wydaje się, że niema innego wyjścia, jak

albo pozostania gen.Franco u władzy, albo wojna domowa.-

Włochy : Przedstawiciele socjalistów oświadczyli wczoraj, że gotowi są wziąć udział w rządzie, o ile jego skład zostanie przedstawiony do aprobaty Komitetowi Wyzwolenia Narodowego, oraz, że nie mają zastrzeżeń w stosunku do osoby prem.Bonomi.-

Holandia : Prem.dr.Gerbrandi oświadczył, że rząd przybył do Holandii tylko w celu załatwienia najbardziej naglących spraw i ustąpi, jak tylko cały kraj zostanie wyswobodzony. Premier wyraził nadzieję, że królowa powierzy stanowisko nowego premiera człowiekowi, który przez cały czas wojny przebywał w Holandii i uczestniczył w kierownictwie ruchu oporu przeciwko Niemcom.-

Szwajcaria : W związku z przekazaniem władzy nowemu prez.Rady Związkowej, ustępujący prezydent, wspominając o niedawnej dymisji min.spraw zagr. zaznaczył, że odmowa Rosji nawiązania stosunków dyplomatycz.ze Szwajcarią jest niewątpliwie sprawą poważną. Szwajcaria nie myśli jednak odbywać pielgrzymek ani do Berlina ani do Moskwy, ale pragnie przyjaznych stosunków ze wszystkimi narodami, nie wyłączając Rosji, zachowując jednak swą godność narodową.-

Norwegia : Patrioci norwescy wywołali w Oslo pożar w składach łożysk kulkowych, należących do firmy szwedzkiej. Całe zapasy wartości 80.000 funtów ster.uległy zniszczeniu.-

Ocean Spokojny : Ameryk. łodzie podwod.zatopiły 20 statków i okrętów japon., w tym 1 lekki krążownik i 1 kontrtorpedowiec.Jeden kontrtorpedowiec ameryk.zatonął pod Ormac, wskutek najechania na minę, ale prawie cała załoga ~~xxtełaxxxykratawanaxx xxgłixxx~~ została wyratowana.-

Anglia : W związku z mającym się odbyć kongresem Partii Pracy lokalne organizacje zgłosiły 49 poprawek do projektu rezolucji w sprawie programu polityki międzynarod., m.in. z Londynu trzy rezolucje na temat stosunków polsko-ros.-

Londyn, środa, dnia 6.XII.44r. Kom.ang.poranny.Serwis sam rski / skrót/ i franc.europ.

Wojna lotn.: Wczoraj wieczorem b.silna formacja RAF atakowała dworzec kolej. Soest / na połud.wsch.od Hamm/, drugi z rzędu co do znaczenia po Hamm dla Zagłębia Ruhry.- Węzeł kolej.Hamm był atakowany rów nież wczoraj po połud. przez RAF. Ze wszystkich tyc wypraw nie powróciły 1 bombowiec i 3 myśliwce.- Wczoraj w ciągu dnia 400 ciężkich bombowców ameryk. atakowało płn.zach.przedmieście Berlina Tegel, gdzi znajdują się fabryki samolotów i zakłady przemysłu woj. Gwałtowny opór myśliwców niem. Zestrzelono 91 myśliwców niem.Mniejsza eskadra atakowała Monastyr. Eskortę tworzyło 800 myśliwców ameryk. Straty własne 22 bombowców i 22 myśliwce. Wiadomo jednak,że połow myśliwców lądowała przymusowo na terenach sojusz.- Wczoraj lotn.taktyczne wykonało na płn.zach.Holandii i Niemiec ponad 2200 lotów operac. Atakowane były m.in.dworce kolej.i lotniska. Atakowano również osiem dworców między Renem a Alzacją, wyrzutnie"bomb " latających" , oraz zniszczono centralę elektr. RAF. zaatakowała u wybrzeży Norwegii konwój z 5-ciu statkó niem. Na wszystkich wzniecono ogień. Dwa samoloty nie powróciły.-

Front zach.: III-cia armia ameryk. oczyściła zupełnie Saarlautern i posunęła się o 2 km.dalej wgłąb linii Zygfryda, w której obrębie miasto się już zna duje. Między Saarlautern a Saarbrucken III-cia armia utworzyła nowy, mocny przyczółek na wsch.brzegu Saary sięgający na 2 km.wgłąb. ~~xxxxxxxxxx~~ Dalej na połud. wsch.oddz.III-ej armii znajdują się w odległ.nie całych 10-ciu km od Saarbrucken. Przed.formacje ameryk.dotarły na 3 km. na płn. i połud. do Saargemünd. Saarbrucken w płomieniach, artyleria i bombowce sojusz. bombardują dworce towar., zakłady przemysł. i koszary.- I-sza armia ameryk. posunęła się na wschód od lasku Hürtgen i oczyszcza z nieprzyjaciela miejscowość Berchstein / 12 km.na połud. od Düren/.- I-sza armia franc., wchodząca w skład VII-ej armii ameryk. obsadziła wzgórze Hoheneck / po franc.Celestin

28 km. na wsch. od Kolmaru/, panujące nad ważną przełęczą Schlucht. Francuzi otoczyli tutaj większą grupę niem. Armia franc., operująca w Wogezach wzięła do tej pory 15.000 Niemców do niewoli, a 10.000 zabiła.- Dziś upływa półroku od rozpoczęcia inwazji na zachodzie. Niemcy stracili dotąd 750.000 jeńców, oraz 250.000 zabitych i rannych.-

Front wsch.: Centrum armii gen. Tołbuchina dotarło wczoraj do brzegów jeziora Balaton. Linia kolej., przebiegająca wzdłuż brzegu została w kilku punktach przecięta, zajęto m.in. trzy miasta. Prawe skrzydło armii jest oddalone o niecałych 50 km. od Budapesztu. Lewe skrzydło posuwa się dalej między brzegami jeziora a rzeką Drawą.- Do tej pory Rosjanie zajęli przeszło 2/3 Węgier. Kom. sowiec. donosi, że w szeregu miejscowości Niemcy ~~tam~~ poniszczyli nietylko zakłady przemys ale również zakłady użyteczności publicz., budynki mieszkalne i zapasy żywności. W Nyjregyhaza Niemcy przed wycofaniem się spalili dwa młyny i centralę elektr., oraz setki domów mimo próśb ludności o zaprzestanie niszczeń. W innej miejscowości Niemcy spalili kościół katolicki.-

Jugosławia: Dalsze postępy armii jugosłowiańskiej między Drawą a Sawą.-

Koresp. radia bryt. w Jugosławii odbył wywiad z prezydentem Rady Narodowej w Słowenii. Prezydent ośwla czył, że przyszła Jugosławia będzie federacją z sześciu krajów. Będzie to państwo jedyne w swoim rodzaju, w każdym razie jednak nie będzie wzorowane na Związku Sowieckim. Federacja będzie mniej scentralizowana, niż USA., ale bardziej, niż Imperium Bryt. Będzie to twór żywotny, zawdzięczający swe powstanie wspólnej walce o wyzwolenie, a nie teorytycznym koncepcjom. Każde z sześciu państw, objętych federacją będzie posiadało własną Radę Ministrów. Serbska Rada Ministrów została utworzona dopiero w ub. tygodniu. Słowenia posiada włas walutę i własną armię. Jugosłowianie nie są w stanie dziś jeszcze przewidzieć, jak daleko będzie sięgać niezależność poszczególnych uczestników federacji. Każdy

kraj posiada własne sądy i niewiadomo jeszcze, czy powstanie wspólna najwyższa instancja sądowa dla wszystkich krajów. W najwyższym organie federacji każdy kraj będzie posiadał tę samą ilość głosów.- Koresp.donosi, że w Jugosławii istnieje silny opór przeciwko przyznawaniu władzy komukolwiek, kto nie uczestniczył w walce o wyswobodzenie. Swego rodzaju arystokrację stanowią ci, którzy rozpoczęli walkę jeszcze w czasie kampanii 1941 r. Noszą oni czarne odznaki na mundurach.-

Albania : Przewodniczący albańskiej Rady Narodowej oświadczył, że przyszłe rządy kraju będą pochodziły z wyboru ludu. W głosowaniu poraz pierwszy wezmą udział również kobiety. Prawo głosowania będzie miał każdy, kto ukończył 18-cie lat życia, oraz wszyscy uczestnicy walki o wyzwolenie bez względu na wiek. Przewodniczący podkreślił, że głównym celem Albanii będzie przyczynienie się do zbratania się narodów bałkańskich.-

Grecja : Dalsze zaostrzenie sytuacji. Kom.głównodowodzącego sił ang. donosi o sporadycznych walkach między policją a elementami lewicowymi. W dalszym ciągu walki między tymi elementami a zwolennikami monarchii. Oddz.bryt. interweniowały w tych walkach usunęły zwolenników "EAM" z kilku budynków, m.in. ze szpitala wojsk., oraz oswobodziły grupę policji grec., otoczonej przez "EAM". Oddz."ELAS", t.zn.organizacji zbroj. "EAM" przebywają z prowincji do Aten.- Koresp.radia bryt. w Atenach donosi, że liczni członkowie "ELAS" strzelają z zasadzek na ulicach Aten. Strajk trwa w dalszym ciągu, położenie aprowizacyjne ciężkie. Oddz.bryt. wyładowują statki z transportami żywności.-

Prem.Churchill złożył wczoraj w Izbie Gmin oświadczenie w sprawie Grecji. Zanim się nie odbędą wybory w warunkach zupełnej wolności, jest rzeczą konieczną, by w Grecji został uznany autorytet rządu konstytucyjnego. Rząd bryt. wpełni będzie ten rząd

popierał, który przedstawiciele komunistów i lewicy opuścili, zamiast do niego w dalszym ciągu należeć. Rozporządzanie siłą zbrojną nie może przysługiwać jakimkolwiek organizacjom partyjnym, czy też odłamom ideologicznym. W przyszłości sam naród grec. zadecyduje o tym, czy będzie miał rząd prawicowy, czy też lewicowy. Narazie bryt. siły zbroj. wystąpiły przeciwko "EAM" i premier wyraża przekonanie, iż popierając w ten sposób legalny rząd zapewniły sobie również poparcie przeważającej większości narodu greckiego.-
Dzisiejsza poranna audycja polska z godz. 7.20 zamiast codziennego przeglądu prasy londyńskiej przyniosła dokładną treść wczorajszego przemówienia prem. Churchilla, oraz dyskusji w Izbie Gmin, która się rozwinęła.- Kom. przytoczył zwroty premiera o próbach narzucenia Grecji komunistycznej dyktatury i wtrącenia jej w anarchię. Te zwroty zostały pominięte w kom franc. Redakcja kom. ang. nieznana, gdyż wobec przeszkód atmosferycz. słyszalny był tylko skrót, nadawany w godz. późniejszych. / Uwaga słuch. Dziennikarz grec., przebywający w Londynie charakteryzuje przebieg wypadków, które doprowadziły do obecnego kryzysu. Wszystkie partie grec. były zgodne co do zasady rozbrojenia i rozwiązania zbroj. organizacyj partyjnych, różniły się między sobą jedynie co do pory i zasięgu tych zarządzeń. Lewica żądała, by rozwiązania nie przeprowadzono przed wyborami powszechnymi, czy też plebiscytem. Jeśli chodzi o zasięg, to lewica żądała również rozwiązania brygady grec. na Bliskim Wschodzie, twierdząc, że została utworzona wyłącznie z monarchistów. Prawica ze swej strony twierdziła, że jest to regularna armia i nie powinna być rozwiązana. Pod koniec tylko w jednym punkcie zachodziły jeszcze różnice, mianowicie, czy brygada i zbroj. organizacje partyjne mają być rozwiązane równocześnie. Wzajemne obawy i podejrzenia wzięły jednak górę.-

Koresp. radia bryt. w Atenach donosi, że organizacja "EAM" rozporządza w całej Grecji siecią komórek, posiada nietylko własne pisma, ale nawet i szkoły. Organizacja pozostaje pod wpływem komunistów, co nie jest dziwne, gdyż komuniści posiadają wielkie doświadczenie w działalności podziemnej, którą rozpoczęli jeszcze nadługo przed inwazją hitlerowską.-
Prem. Papandreu zawiadomił, że pragnąłby zrezygnować ze stanowiska. Długoletni przywódca liberałów Sofoules /?/ wyraził gotowość objęcia stanowiska premiera. Oba odłamy polityczne nie sprzeciwiają się jego kandydaturze, jednakowoż rząd bryt. dał do zrozumienia, iż zmianę rządu uważałby obecnie za niepożądaną.-
Dzisiejszy "Times" stwierdza, że objęcie z powrotem przez "EAM" stanowisk w rządzie i udziału w odpowiedzialności jest jedną z najważniejszych potrzeb Grecji.-
Dodekanez : W nocy z poniedziałku na wtorek eskadra bryt., złożona z 1 krążownika i 3 kontrtorpedowców zaatakowała wybrzeże Wyspy Rodos, by przeszkodzić Niemcom w dostawieniu żywności z innych wysp dla garnizonu.-
Włochy : VIII-ma armia zdobyła Rawennę. Pierwsze wkroczyły do miasta od południa oddz. ang., podczas, gdy oddz. kanad. wykonały równocześnie świetny manewr oskrzydlający od płn. zach., wskutek czego Niemcy musieli w pośpiechu się wycofać.-
Bliski Wschód : Bryt. min pełnomoc. w Libanonie i Syrji gen. Spears podał się do dymisji, oświadczając, że pragnie powrócić do Izby Gmin, w której piastuje mandat poselski.-
Indje : Izba Wyższa legislatywy indyjskiej, t. zw. Izba Książąt zawiesiła swe obrady z powodu rezygnacji wszystkich urzędników parlamentarnych. Bliższe szczegóły nieznane.-
Ocean Spokojny : Na Wyspie Leyte kontrataki japon. odparte, Amerykanie osiągnęli lokalne sukcesy.

Pod Manilą zatopiono I japon.kontrtorpedowiec.-
Chiny : Komentator radia bryt., omawiając przebieg ofenzywy japon. na połud.Chin, podkreśla, że pierwotnie p rzyświecały jej trzy cele : 1/ opanowanie ameryk.lotnisk, służących za bazy do nalotów przeciw Japonii, 2/ zapewnienie połączeń lądowych między płn.Chinami, a Indochinami franc., Półwyspem Malajskim, a w następstwie znaczne ułatwienie połączeń z Indjami holend., położonym, blisko portów malajskich. Osiągnięcie tego celu pozwoli Japończykom z jednej strony na lepsze zaopatrywanie garnizonów w tym rejonie, z drugiej zaś na sprowadzanie stamtąd do Japonii drogą lądową cyny, kauczuku i ropy naftowej, 3/ p rzecięcie połączeń między Chinami, a central. Birmą. Głównym celem jest Kung-Ming / inaczej Junnan/ końcowy etap połączenia lotn., prowadzągo z Indyj przez Birmę do Chin, skąd dostawy są przewożone dalej koleją i drogami kołowymi. W razie wykonania tego zamiaru Japończycy zmusiliby aljantów do korzystania z mniej dogodnych szlaków powietrznych. 4/ do wymienionych trzech celów przybył ostat.czwarty, znacznie ambitniejszy, mianowicie opanowanie samej stolicy Chin Czung-Kingu, od której Japończyków jeszcze dzieli 250 mil ang.trudnego terenu.-
Komentator ameryk., J.C. Harsh / koresp. "Christian Science Monitor"/, podkreśla krytyczną sytuację, w jakiej się Chiny znalazły. Nieoczekiwany rozmach japon.ofenzywy jest częściowo wynikiem zatrzymania ofenzywy Mac Arthura na wyspie Leyte, co dodało pewności siebie dztwu japon., częściowo obawa przed dalszymi sukcesami aljantów w Birmie, a wreszcie słabość chińskiego oporu. Japończycy zdecydowali się zadać Chinom decydujący cios przez opanowanie Czung-Kingu. Ameryk.plan wykorzystania baz chińskich w walce przeciw Japonii został udaremniony. Marszałek Czjang-Kai-Czek wie jednak, że teraz chodzi już o jego własną skórę i niebezpieczeństwo japon.zmusi go do zwiększenia wysiłku wojennego.-

Londyn, czwartek, dnia 7.XII.44r. Kom.ang. i franc. doranny.
Serwis europ.

Wojna lotn. : Ub.nocy 1300 bombowców RAF. atakowało zakłady benzyny syntetycznej w Leuna pod Merseburgiem, węzły kolej. Osnabrück i Giessen, ponadto atakowany był również Berlin. Wczoraj w ciągu dnia 800 ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną 800 myśliwców również atakowało zakłady w Leuna, ponadto węzeł kolej. w Bielefeld. Cztery bombowce i 2 myśliwce nie powróciły. Myśliwce bombardujące "Spitfire" atakowały wyrzutnie bomb rakiet. w Holandii. Niemcy ukryli je w lesie pod Hagą w odległ. 300 mtr. od pałacu królewskiego, licząc na to, że samoloty sojusz. nie będą tego rejonu atakowały, by nie narazić na szkody gmachu królewskiego. Samoloty trafiły jednak w same wyrzutnie, nie powodując żadnych innych szkód. W ciągu ub. 24-ch godz. dalsze naloty bomb rakietowych na połud. Anglię. Były ofiary w ludziach i szkody.- Przy atakach na żeglugę niem. u wybrzeży Holandii samoloty RAF. używają nowego typu rac, rzucających tak silny blask, że kontury statków, przemykających się pod osłoną nocy są najzupełniej wyraźne. Niemcy którzy poprzednio przydzielali jeden okręt eskortujący na pięć transportowców zwiększyli obecnie eskortę, przydzielając jeden okręt do każdego statku. Wzmocniona osłona pozostała jednak bezskuteczna.-
Front zach. : III-cia armia ameryk. opanowała 2/3 miasta Sargemünd. Depesze korcsp., nadesłane dziś rano donoszą, że cały połud. zach. brzeg rzeki został opanowany przez ameryk. piechotę. Artyleria ameryk. ostrzeliwuje oddz. niem. znajdujące się na przeciwległym brzegu. Niemcy powysadzali wszystkie mosty pod miastem, pozostawiając za sobą nieliczne oddz. odcięte po zach. stronie rzeki. Inne oddz. III-ej armii sforsowały w trzecim punkcie Saarę powyżej Saarlautern. Od Saarbrücken dzieli Amerykanów jeszcze 8 km.-
VII-ma armia ameryk. zajęła Mutzig na zach. od Strasburga, po opanowaniu ~~przełęczy~~ wzgórza Hoheneck opanowała przełęcz Schlucht na wsch. od Kolmaru, oraz

na 8 km.na płn.od Kolmaru.-
I-sza armia ameryk. odparła trzy kontrataki niem., przeprowadzone na połud.od Düren w celu odzyskania miejscowości Bergstein.-
Wczoraj w Holandii żołnierze ang. urządzili dzieciom holend.Mikołaja, rozdając im czekoladę i cukierki.-
Włochy : VIII-ma armia atakuje Faenzę z dwóch stron. Kolumna, która zajęła Rawennę atakuje od płn.wsch., oddz.zaś bryt.i polskie, przekroczywszy na szerokim odcinku rzekę Lamone, uderzają od południa.-
Oddz.V-ej armii posuwają się wzdłuż drogi, prowadzącej do Imola.-
Front wsch.: Oddz.ros.zajęły wczoraj w Rosji i Jugosławii prawie cały połud.brzeg jeziora Balaton. Nad jeziorem zajęto węzeł kolej. Fonyod. Od wsch. końca jeziora dzieli Rosjan już tylko 35 km., od Wiednia niecałe 200 km.- W ten sposób armia gen.Tołbuchina opanowała większą część trójkąta między Dunajem, Balaton, Drawą, przebywając w ciągu tygodnia blisko 100 km. Prawe skrzydło armii dzieli odległość niecałych 50-ciu km. od Budapesztu.-
"News Chronicle" z dn.4 b.m. przypomina opinję, wypowiedzianą przez gen.Ludendorffa 25 lat temu, że na wschodzie rozstrzygająca bitwa rozegra się pod Balatonem. Ta przepowiednia może się dziś sprawdzić. Jezioro stanowi najważniejszą przeszkodę na drodze do Wiednia i Bratisławy. Z chwilą jej przezwyciężenia droga na oba te miasta stanie otworem.-
Gen.Martin w "Daily Telegraph" wyraża odmienną opinię, mianowicie, że główne uderzenie ros. padnie w Polsce w kier.na Śląsk. W istocie Niemcy objawiają największe zaniepokojenie na froncie polskim.-
Jugosławia : Armia gen.Tito zajęła węzeł kolej. Sid na linii Zagrzeb-Belgrad / 105 km.na zach.od Belgradu/.-
Rosja : Gen.de Gaulle odbył wczoraj trzecią z rzędu konferencję ze Stalinem w obecności ministrów spraw zagr. i ambasadorów obu państw. Konferencja trwała godzinę. Generał był wieczorem na urządzonym na jego

cześć koncercie, na którym chór czerwonej armii odśpiewał po franc.Marsyliankę. Generała powitano entuzjastycznie.-
W tygod.koresp.z Moskwy Aleksander Worth donosi, że gen.de Gaulle jest podejmowany z wszelkimi honorami, należnymi kierownikowi zaprzyjaźnionego mocarstwa. Na dworcu witał go osobiście Mołotow, publiczność zebrała się tłumnie. Mimo wszystko jednak nie można porównać przyjęcia, jakie spotkało gen. de Gaulle z entuzjazmem, z jakim witano Churchilla.-
Dla przeciętnego mieszkańca Moskwy de Gaulle pozostaje raczej obcym. Jeśli chodzi natomiast o Francję, to powszechne jest przekonanie, iż będzie ona jednym z wielkim mocarstw w świecie powojennym, którego głos odegra ważną rolę, zwłaszcza w przyszłym potraktowaniu Niemiec,stanowiącym wg.opinii ros. najważniejszy problem powojenny. De Gaulle ma dobrą markę w Rosji z powodu uporania się z trudnościami wewnętrznymi współpracy z czynnikami postępowymi i energicznego traktowania współpracowników niem.-
Koresp.opisuje braki charakteryzujące dzisiejsze życie ros., zwłaszcza pod względem zaopatrzenia w odzież, opał i prąd elektryczny. W Moskwie w wielu dzielnicach prąd jest wyłączony prawie przez cały dzień i część nocy, a regułą jest, że w każdym mieszkaniu tylko jeden pokój jest opalany. Najcięższym problemem odbudowy powojennej będzie budownictwo mieszkaniowe. By zaspokoić potrzeby ludności, trzeba będzie w ciągu 10-ciu lat wybudować ~~ok.~~ 25.000.000 domów. Już teraz udają się na wieś spec. instruktorzy, by udzielać chłopom wskazówek przy odbudowywaniu wsi. W każdym okręgu powstanie wzorowa wieś.-
<u>Grecja</u> : Kom.gen.Scobie z ub.nocy donosi, że oddz. "ELAS" przedarły się wczoraj rano do środka miasta, oraz zaatakowały kolumnę bryt., która udała się w kier.Akropolis, by przyjść z pomocą tamt.garnizonowi ang. Oddz.bryt., oraz regularne wojska greckie wyrzuciły z szeregu punktów oddz.powstańców.-

Stwierdzono, że między oddz."ELAS" walczą żołnierz niemieccy, wzięci swego czasu do niewoli. Samoloty " Spitfire" uczestniczyły w akcji. Oddz.bryt. poniosły straty w zabitych i rannych.-
W Proklamacji do narodu grec. gen.Scobie oświadczył że będzie popierał rząd konstytucyjny, podobnie zresztą, jak znaczna większość narodu greckiego. Jest to jedyny rząd legalny, dopóki naród grec. nie wyrazi swej woli w swobodnych wyborach.-
Koresp.radia bryt.donosi, że w posiadaniu oddz.bryt znajduje się centrum miasta, podczas, gdy partyzanci ściągają z zewnątrz. Największa ich ilość jest skoncentrowana na płn.zach.od Aten. Oddz.bryt. zajęły kilka kwater "ELAS" i komunistów, biorąc do niewoli 42-ch partyzantów.- Sprawa grec.będzie szczegółowo rozpatrywana na jutrzejszym posiedzeniu w Izbie Gmin.-
Belgia : Min.spraw zagr.Spaak, przemawiając wczoraj w Izbie deput., przypomniał, że Anglii zawdzięcza Belgia uzyskanie niepodległości w r.1829, uwolnienie od okupacji niem. w r.1918 i cudowne wyswobodzenie w r.1944. Belgia jest zdecydowana jeszcze w wyższym stopniu, niż kiedykolwiek dawniej oprzeć swą politykę na związku z Anglią. Silna Francja jest niezbędnym warunkiem stabilizacji w Europie. Belgia zacieśni stosunki z Luxemburgiem i Holandią. Niemcy muszą być rozbrojone zarówno pod względem politycz., jak i gosp. Warunki pokoju ekonomiczne i polityczne, podyktowane Niemcom, muszą być twarde. Po pokonaniu Niemiec istotnym zadaniem Belgii będzie pomoc w wojnie z Japonią.-
Anglia : Min.spraw wewn.Morrison opowiedział się za uspołecznieniem przemysłu włókienniczego. Konserwatywny "Daily Telegraph" atakuje go z tego powodu, podkreślając, że minister nie wyciągnął wniosków z doświadczeń, niezwykle pouczających,uzyskanych w czasie wojny z kopalniami węgla. Odkąd ich zarząd przejęło państwo, produkcja spadła.

Gdyby się była utrzymała na poziomie z r.1939, to nietylko, że zostałyby pokryte własne potrzeby Anglii, ale ponadto pozostałaby jeszcze nadwyżka na export. Dziennik zaznacza ironicznie, że minister przemilcza pytanie, nasuwające się samoprzez się, czemu przypisać, iż przemysł ameryk., pracujący bez ingerencji państwowej osiąga tak doskonałe wyniki produkcyjne.-
Socjalistyczny "Daily Herald" broni ministra, zarzucając nieszczerość jego przeciwnikom, którzy pod pozorem obrony wolności gosp. w rzeczywistości bronią gosp.anarchii.-
Ocean Spokojny : Na wyspie Leyte poważne sukcesy ameryk. na lądzie, a na morzu zupełne [illegible] przecięcie tras, prowadzących do portu.-
Chiny : Samoloty ameryk. operujące z baz chińskich, zatopiły 15 statków japon. na rzece Yang-Tse w rejonach Szanghaju, Formozy, Hajnan, Hong-Kong i Hanoi.-Koresp.radia bryt. na Dalekim Wschodzie donosi, że Chiny znajdują się obecnie w najgroźniejszej sytuacji, odkąd siedem i pół lat temu zaczęła się wojna z Japonią.-
Międzynarodowa konferencja lotn.: Omawiając wyniki konferencji w Chicago, trwającej już miesiąc "Times" stwierdza, że stanowią one coś pokrewnego między kompromisem a martwym punktem.- Koresp.radia bryt. w Chicago stwierdza, że największą trudność sprawiało przeprowadzenie zasady swobody zabierania pasażerów i towaru. W celu podniesienia sprawności obsługi ustalono mianowicie, że towarzystwo lotn., które wykorzysta 2/3 swych możliwości przewozowych otrzyma dodatk.zwiększenie kwoty przydzielonej mu pojemn.transportowej, t.zn. będzie mogło zwiększyć swą obsługę ok.40%. Sprawa nie nastręczała trudności, o ile chodzi o całość trasy, natomiast spory powstały dokoła tego, czy za podstawę do przyznania dodatk.kwoty ma służyć również ilość przewozów, wykonywanych na poszczególnych odcinkach trasy, a więc np. na odcinku Australia-Jawa, stanowiącym część trasy San-Francisko- Singapoore.-

Delegacja USA.żądała, by przyznawaniu dodatk.kwot uwzględniać także te mniejsze odcinki, gdyż tego wymaga sama zasada dodatk.kwot, wyrażująca się w premiowaniu tych towarzystw, które wykażą lepszą sprawność i dawaniu w ten sposób impulsu przedsiębiorczości. Delegacja Francji i W.Brytanii oponowały twierdząc, że USA., rozporządzając najpotężniejszym lotnictwem, z miejsca zdobędą ogromną przewagę nad konkurentami i poszczególnym krajom uniemożliwią działalność nawet na odcinkach regjonalnych, przebiegających nad ich terenami. USA. odmówiły wobec tego zgody na projekt, stanowiący kompromis między ameryk. tezą nieograniczonej konkurencji, a projektem Nowej Zelandii i Australii, przewidującym międzynarod.własność wszystkich linij i powróciły do hasła nieograniczonej konkurencji.-

Londyn, piątek, dnia 8.XII.44r. Kom.ang.poranny. Serwis amerski/ skrót/ i serwis kraj., oraz Kom.franc.

Front zach. : III-cia armia ameryk.utworzyła nowy przyczółek na płn.od Saarlautern pod Dillingen, gdzie wdarła się w linję Zygfryda, przebiegającą wśród gęstych lasów. Przyczółek pod Saarlautern został połączony z utworzonym dalej na połud. i w ten sposób opanowano prawy brzeg Saary na odcinku dług. 3-ch km. Od Saarbrucken oddz.ameryk.znajdują się w odległ. 7-miu km.na zach. i połud.zach. W Saargemund likwidowane są resztki sił niem. Na tyłach pozycyj sojusz. opanowano jeszcze jeden z fortów w rejonie Metzu. Niemcy posiadają tu jeszcze w swym panowaniu dwa forty.- Pod Kolmarem, gdzie schodzą się III-cia i VII-ma armia ameryk. Niemcy przygotowują się do odwrotu, obawiając się, by sojusznicy nie zaszli im drogi od tyłu.-
I-sza armia ameryk. dotarła w dalszych punktach do wezbranej rzeki Roer oraz zajęła wioskę, położoną na pół drogi między Jülich a Düren.-
II-ga armia bryt. musiała ponownie nieco się wycofać wskutek zalania przez Niemców terenu pod Nijmegen.
Poraz pierwszy przewieziono rannych żołnierzy ameryk. samolotem wprost z Paryża do Nowego Jorku.-
Wojna lotn. : Od niedzieli do wtorku rana ponad 12.000 samolotów sojusz.atakowało Niemcy . Najsilniejsza jednak była eskadra RAF. w liczbie 1300 ciężkich bombowców, która w nocy ze środy na czwartek zaatakowała dworce kolej. Osnabrück, Giessen, oraz zakłady benzyny syntetycznej w Leuna, zrzucając na te cele oprócz bomb kruszących 350.000 ~~ton~~ bomb zapalających. Niemcy rzucili wielką ilość myśliwców do obrony Leuna i skupili tam wielką ilość dział p.lotn. Tej samej nocy "Moskit'y" atakowały Berlin. Nie powróciło 21 bombowców, zniszczono 17 myśliwców npl.-
Front wsch. : Armia gen. Tołbuchina opanowała cały połud.wsch.brzeg jeziora Balaton wraz z pozycjami u obu końców jeziora. Od granicy austrjackiej dzieli Rosjan odległość 50-ciu km. Rosjanie znajdują się w

odległ.15 mil na wsch. i 25 mil ang.na połud.wsch. od historycznej twierdzy Nagy-Kanizsa, posiadającej także i dzisiaj wielką wartość obronną. Nad Drawą zdobyto miejscowość Barcs, biorąc do niewoli 1000 żołnierzy węgierskich i niem.-

Radio Moskwa donosi, że 2000 powstańców słowackich przebiło się przez linje niem. i połączyło z czerwoną armią.-

Niemcy donoszą, że Rosjanie zbliżyli się do Budapesztu od płn.wsch. na odległ.24-ch km. Brak jeszcze potwierdzenia ze źródeł ros.-

Sprawozdawca wojsk. radia bryt., gen.Finlayson podkreśla zręczny manewr gen.Tołbuchina, polegający na przerzuceniu ataku na odcinek między jeziorem Balaton a Drawą, podczas, gdy pierwotny kierunek uderzenia wskazywał na odcinek między jeziorem Balaton a Dunajem, gdzie Niemcy skupili wielkie siły w celu obrony Budapesztu. Połączona akcja oddz. jugosłowiańskich i ros. nad rzeką Drawą grozi odcięciem odwrotu 12-tu dywizyj niem. w Jugosławii, które już straciły znaczną część swego stanu i uzbrojenia.-

<u>Jugosławia</u> : Oddz.gen.Tito zdobyły ostat.pozycję niem.w Dalmacji, Knin, przyczym Niemcy stracili 3000 zabitych i 2000 jeńców.-

<u>Sprawy polskie</u> : Prem.Arciszewski wygłosił wczoraj przemówienie przez radio do swych rodaków w kraju, podkreślając, że wśród problemów, które czekają rozwiązania znajduje się również sprawa stosunków polsko-ros. Wszyscy Polacy szczerze pragną stosunków dobrego sąsiedztwa z Rosją, która przez swą wspaniałą akcję przeważyła szalę zwycięstwa na rzecz aljantów. Dowodem tego ustosunkowania się Polaków jest działalność armii kraj., która mimo swych szczupłych środków walczyła, by pomóc armii sowiec. Polacy, którzy podziwiają zwycięstwa Rosji, liczą na to, że ich wysiłki spotkają się ze sprawiedliwą oceną ze strony innych narodów.-

Grecja : Walki w Atenach trwały przez całą noc. Myśliwce "Spitfire" atakują partyzantów u podnóży Akropolu. Oddz.bryt. przy udziale czołgów i artylerii zdobywają umocnienia, pobudowane w mieście jeszcze przez Niemców. Jeden kontrtorpedowiec i dwie szalupy ostrzeliwały kwaterę powstańcom w porcie Pireus, poczym wylądowały tam oddz.bryt.marynarzy.- Koresp.oceniają liczebność oddz."ELAS" w Atenach na 5-10.000. Siła ich oporu nie uległa zmniejszeniu. Sytuacja żywnościowa coraz krytyczniejsza. Do wczoraj "EAM" pozwoliła piekarzom na pracę, obecnie jednak także i oni przyłączyli się do strajku. Wskutek strajku robotników port. statki z żywnością nie mogą być wyładowywane. Dstwo bryt. uruchomiło w części miasta kuchnie polowe dla ludności.-

Prem.Papandreu oświadczył na konferencji pras., że rząd broni wolności przeciwko gwałtom. Wszystko wskazuje na to, że "ELAS" przygotowywała zamach stanu. Premier podkreślił, że jest demokratą, socjalistą i wrogiem faszyzmu. Wyraził wdzięczność dla Anglii, której celem jest zachowanie wolności, a nieinterweniowania w wewnętrz. sprawach Grecji.- Ub.nocy "EAM" ogłosiła odpowiedź na oświadczenie premiera. Organizacja zarzuca mu, że złamał porozumienie międzypartyjne, że nie ściga niem.współpracowników i pozwala na działalność organizacjom wojsk., utworzonym przez Niemców, wreszcie, że próbuje narzucić wojskową dyktaturę. Zwracając się do głównodowodzącego wojsk ang., zarząd organizacji prosi go, by nie popierał odłamu, reprezentującego mniejszość społeczeństwa. Postępowanie władz bryt. pozostaje w sprzeczności z Kartą Atlantycką i zasadami, uchwalonymi na konferencji w Teheranie. W stosunku do wewnętrz.spraw grec. władze bryt.winny przestrzegać neutralności, gdyż tylko sam naród grecki o niej zdecyduje.-

Dziennikarz grec.przebywający w Londynie podkreśla charakterystyczne cechy życia politycz.w Grecji, w którym większą rolę odgrywają osobistości przywódcó

niż programy partyjne. Rezultatem jest rozdrobnienie, ujawniające się w tym, że do niedawna działało 25 stronnictw. Prawica obawia się dyktatury komunistycznej, lewica zaś żądała równoczesnego rozwiązania zbroj.organizacyj partyjnych i armii, obawiając się, że armia zostanie użyta do terroryzowania wyborców, jak to było w r.1935, gdy gen.Kondylis przeprowadził plebiscyt, który opowiedział się za monarchią.-
Redaktor liberal."News Chronicle", Gerald Barry zaznacza, że Grecja stanowi tylko krańcowy objaw tego samego zjawiska, którego świadkami jesteśmy w Belgii i we Włoszech. Należy jaknajenergiczniej przestrzec przed kłamstwami, przedstawiającymi "EAM" jako czerwonych rewolucjonistów, podobnie, jak belgijski ruch oporu jako komunistów. Jest to najzwyczajniejsza propaganda hitlerowska i typowa akcja piątej kolumny. Obecne wypadki wywołują w W.Brytanii uczucia niepokoju i wielkiego niesmaku z powodu roli, jaka przypadła w udziale armii bryt. Nawet "Times" podkreśla wielkie ryzyko dla bryt. prestiżu, gdyby powstało przekonanie, że rząd ang. popiera jakieś określone ugrupowanie.- Redaktor zaznacza, że W.Brytania straciłaby swe dobre imię, gdyby popierała jakikolwiek rząd, opierający się jedynie na przemocy.-
Włochy : Oddz.VIII-ej armii zajęły miejscowość Mezzano, położoną na wsch.od Faenza. Z pośród 6-ciu partyj antyfaszystowskich 4 przyrzekły poparcie prem.Bonomi w jego wysiłkach utworzenia nowego rządu, mianowicie liberałowie, chrześcijańscy demokraci, demokratyczna partia pracy i komuniści. Partia akcji odmówiła poparcia, socjaliści do tej pory się nie wypowiedzieli.-
Ocean Spokojny : Oddz.ameryk. wykonały na Wyspie Leyte desant o 3 mile ang.na połud. od Ormac, gdzie zaszły od tyłu garnizon japon. i rozdzieliły go na dwie części. Amerykanie szybko postępują ku płn.

bezpośrednio po desancie nadpłynął japon. konwój, złożony z 13-tu statków mianowicie : 4-ch transportowców z wojskiem, 2-ch statków cystern i 7-miu kontrtorpedowców. Japończycy rzucili również całe swe rozporządzalne lotn., by odeprzeć desant.- Ameryk. lotn. zatopiło cały konwój, przyczym ok. 4000 Japończyków straciło życie, ponadto zatopiło 6 dalszych mniejszych statków i zestrzeliło 62 samoloty japon. Straty własne : 1 kontrtorpedowiec, 1 mały transportowiec i 5 samolotów.- Superbombowce ameryk. startujące z wyspy Saipan zaatakowały japon. bazę na wyspie Bonin.-

Chiny : Z Czung-Kingu donoszą, że oddz. chińskie przeszły w połud. wsch. Chinach do kontrataku celem powstrzymania ofensywy japon.- Superbombowce ameryk. wykonały nalot na zakłady lotn. pod Mukdenem.-

Kanada : Prem. Mackenzie King postawił kwestię zaufania w związku z zarządzeniem przymusowego poboru części oddz. kanad., wysyłanych poza Kanadę. Votum zaufania zostało uchwalone przez Izbę Reprezentantów 143 głosami przeciwko 70.-

Anglia : Przemawiając w niedzielę na okręgowym zebraniu Partii Pracy, minister spraw wewnętrz. Morrison oświadczył, że przemysł ang., który 75 lat temu przodował, został w r. 1939 wyprzedzony przez przemysł ameryk. Chodzi o trzy gałęzie, stanowiące podstawę przemysłu ang., mianowicie przemysł bawełniany, stalownie i kopalnie węgla. Już przed wojną przemysły te utrzymywały się tylko dzięki wysokim cłom i protekcyjnym stawkom przewozowym. Kopalnie węgla są przestarzałe i już przed wojną cierpiały z powodu konkurencji europ. Jeśli po wojnie chcemy zapewnić krajowi pomyślność, to musimy się zdobyć na metody nowe i śmiałe, czyli te gałęzie upaństwowić. Entuzjaści Ameryki zapominają o tym, że nie możemy dziś naśladować tego kraju, znajdującego się w okresie młodego kapitalizmu ani powracać do metod ang. z przed stu lat. Dalszym wielkim zadaniem będzie tego rodzaju rozlokowanie przemysłu, by ono odpowiadało rozlokowaniu ludności.

W pewnych przypadkach jest ono wprawdzie uzależnione od ośrodków produkcji, jak np. przy wydobyciu węgla czy innych surowców, zasadniczo jednak ważniejsi są ludzie niż fabryki i rozmieszczenie przemysłu musi uwzględniać tego rodzaju czynniki, jak związanie robotnika z jego środowiskiem społecznym. Plan rozmieszczenia musi być zatym oparty na potrzebach społecznych, czyli innymi słowami musi być to plan socjalistyczny.-

Londyn, sobota, dnia 9.XII.44r. <u>Kom.ang.poranny./Skrót/</u>
<u>Serwis zamorski i franc.połud.</u>

<u>Anglia</u> : Wczoraj odbyło się posiedzenie w Izbie
Gmin poświęcone omówieniu sytuacji w Grecji, Belgii
i we Włoszech. Najdłuższa była część dyskusji poświę-
cona Grecji. Obrady się rozpoczęły z powodu interpe-
lacji kilku posłów partii Pracy, oraz lewicowego
ugrupowania " Commonwealth ", wyrażającej ubolewanie
z powodu niezłożenia przez rząd ang.zapewnienia, iż
bryt.siły zbroj. nigdy nie będą użyte do rozbraja-
nia w krajach wyzwolonych elementów demokratycznych,
czy też uczestników oporu przeciwko okupantom. Uza-
sadniając interpelację poseł socjalistyczny Sey-
mour Cocks zarzucił polityce bryt., że popiera zmur-
szałe formy rządu przeciwko ruchom ludowym. W Grecji
rząd bryt.popiera reżim dyktatorski, narzucony
przez króla. Okazuje mu więcej sympatii, niż ruchom
demokratycznym.- Poseł sir Richard Auckland zarzu-
cił, że pułkownik Zerwas, stojący na czele grec.
organizacji rząd. i prawic. "EDES" więcej otrzymywał
od rządu bryt.pieniędzy, niż jakakolwiek organi-
zac,a ruchu oporu.- Odpowiadając na interpelację
prem.Churchill oświadczył, że zarzuty popierania
przez rząd bryt. ruchów oporu w Grecji, Belgii i
Włoszech, i popierania elementów reakcyjnych są
niesłuszne. W moim rozumieniu demokracja polega na
prawie swobodnego zadecydowania, kto ma reprezento-
wać ludność w parlamencie, następnie zaś na swobo-
dzie parlamentu w rozstrzyganiu o rządach. Prawa de-
mokratyczne przysługują wszystkim, a nie ograniczaj-
ją się tylko do socjalistów i komunistów. Nic wspól-
nego nie ma z demokracją grasowanie band gangsterów,
uzbrojonych po zęby i dążących do narzucenia dykta-
tury totalnej. Pierwszą podstawą demokracji jest
uczciwość, wolność i poszanowanie dla praw drugie-
go. W czasie wojny dostarczaliśmy broni uczestnikom
ruchu oporu w tym celu, by ją zwrócili przeciwko
Niemcom. Nie oznacza to bynajmniej, by tej samej
broni Grecy mieli używać do obalenia przemocą rzą-
du Papandreu.

Wojska bryt.lądowały w Grecji za zgodą U.S.A. i Rosji. Przyniosły one krajowi ład, wolność i żywność. Sześciu ministrów "EAM" ustąpiło jednak z rządu, a "ELAS" przygotowała plan zamachu stanu i wprowadzenia terroru. Nie byłoby zgodne z honorem W.Brytanii, by przypatrywać się zdaleka krwawym wypadkom w Grecji i umywać ręce. O ile chodzi o Belgię i Włochy, to sprawa przedstawia się inaczej. W Belgii przyjaciele demokracji, którzy zostali rozbrojeni zgodnie z zarządzeniem kontytucyjnego rządu, przygotowywali zamach stanu przeciwko prem.Pierlotowi, który otrzymał w Izbie Deput.votum zaufania 132 głosy przeciw 12 przy 6 wstrzymujących się. Zorganizowali oni demonstracje uliczne z udziałem kobiet i dzieci i urządzili pochód w kier.gmachu Prezydjuum Rady Ministrów. Gen.Erskine, stojący na czele sił bryt. i działający z autorytetu gen. Eisenhovera udzielił swego poparcia rządowi, co odniosło b.zbawienny skutek. To postępowanie zostało ustalone w czasie konferencji między gen. Eisenhoverem a prem.Pierlotem w Brukseli w dniu 11 listopada. Demonstracja, o której wspomniałem miała miejsce w dn.22 listopada. Oddz.bryt.wystąpiły wówczas wspólnie z żandarmerią belg. Sojusznicy ponieśli ofiary w walce o wyzwolenie Belgii, same tylko oddz.bryt.i kanad. straciły przy oczyszczaniu ujścia Skaldy i dojścia do Antwerpii 35-40.000 w zabitych, rannych i zaginionych. ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxx~~. Musimy uwzględnić nietylko wkład belgijskich demokratów, ale także i nasz własny. Jeśli tak bronią zasad demokratycznych, dlaczego nie czekają chwili, gdy będą się mogli wypowiedzieć w wolnych wyborach.- Następnie premier przeszedł do omówienia sytuacji Włoch. W tym miejscu jeden z posłów przerwał przemówienie zapytaniem, czy premier w stosunku do gen.de Gaulle nie zajmował podobnego stanowiska, jak wobec hr.Sforza ?
Prem.Churchill odpowiedział, że nigdy nie ustosunkował się do gen.de Gaulle podobnie, jak do

hr.Sforza, gdyż gen.de Gaulle jest człowiekiem honoru. Sprawy franc. nie należą zresztą do tematu.- Na powtórną interpelację w sprawie gen.de Gaulle, zgłoszoną przez posła socjalistycz.Mac Govern,przewodniczący oświadczył, że sprawa nie może być omawiana, gdyż łączy się z obradami w sprawie Francji, które były przedmiotem tajnego posiedzenia w Izbie Gmin.- Rząd bryt. nie mógł oczywiście zabronić Włochom powołania hr.Sforzy na stanowisko min. spraw zagr., czy też premiera. Włochy kapitulowały bezwarunkowo i podobnie, jak każdy inny kraj, który bezwarunkowo kapitulował mają prawo wybrać sobie rząd, jaki mu odpowiada. Min.Eden miał jednak pełne prawo zwrócić Włochom uwagę, że rząd z udziałem hr.Sforza nie wzbudzałby zaufania i obecność hr.Sforzy odbiłaby się ujemnie na stosunkach z W.Brytanią. Jedynie z Rosją i USA. rząd bryt. byłby mógł sprzeciwić się, obecności hr.Sforzy w rządzie. Gdy Włochy skapitulowały hr.Sforza, który przebywał 20 lat na emigracji w Stanach Zjedn. pr[illegible] się o zezwolenie na powrót do Włoch i w liście do gen.Eisenhovera oświadczył, że za pierwsze zadani[illegible] Włoch uważa wypędzenie Niemców i zlikwidowanie pozostałości reżimu faszystowskiego, wobec czego byłoby zbrodnią występować przeciwko marszałkowi Badaglio, dopóki, to zadanie nie zostanie wykonane Mimo tego uroczystego przyrzeczenia, złożonego z powołaniem się na swój honor hr.Sforza zaczął int[illegible]gować przeciwko marszałkowi Badaglio i doprowadził w końcu do jego ustąpienia. Przywódca Partii Pracy poseł Greenwood oświadczył, w dyskusji, że prem. Churchill dał do zrozumienia, jakoby Partia Pracy sprzyjała zbrojnym buntom w krajach wyzwolonych. Tego rodzaju sugestie są zupełnie błędne, gdyż Partia Pracy jest przeciwna stosowaniu przemocy w wa[illegible]kach politycznych.-

Min.Eden oświadczył, że rząd bryt.uczynił wszystko, co w jego mocy, by zapewnić zjednoczenie Grecji.

w rządzie zasiadało sześciu posłów "EAM", p ozosta-
li zaś byli republikanami. Jest to najlepsza odpo-
wiedź na zarzuty, jakoby rząd grec.był faszystowski.
Naszym celem jest zapewnić Grecji swobodną decyzję,
do do własnego rządu, środkiem wyrażenia woli ludu
są jednak kartki wyborcze, a nie bomby. Bynajmniej
nie twierdzę, by obecny rząd grec. miał pozostać u
steru nazawsze, ale w każdym razie winien być
utrzymany do chwili rozpisania wyborów, jako jedyna
władza legalna.- W głosowaniu za rządem padło 279
głosów, przeciwko rządowi 30. Na posiedzeniu było
obecnych 80 posłów socjalistycz., t.zn.mniejwięcej
połowa parlamentarnej frakcji Partii Pracy. 24-ch
głosowało p rzeciw rządowi, 23-ch za rządem, 33-ch
wstrzymało się od głosowania.-
Komentator radia bryt., omawiając wczorajszą dys-
kusję w sprawie Grecji, przypomina, że w uczuciach
Anglików zajmuje ona specjalne miejsce. Gdy w ro-
ku 1941 Anglia zdecydowała się przyjść Grecji z
pomocą gen.Wavell zepchnął armię npl.w Libii na
zachód i otwierały się przed nim widoki dalszych
powodzeń. Mimo tego pozbawiono go znacznej części
jego sił, wysyłając je do Grecji, by wykonać zobowi-
zanie, jakie W.Brytania w stosunku do Grecji na sie-
bie wzięła. Ów korpus expedecyjny, złożony z żołnie-
rzy austral., nowozelandzkich i bryt. stracił wtedy
30.000 ludzi. Obecna postawa Anglii w stosunku do
Grecji w wielu krajach została źle zrozumiana, nie
wyłączając Ameryki, od której Anglia mogłaby właśnie
oczekiwać lepszego zrozumienia. Co jednak Anglików
najbardziej boli, to brak zaufania w stosunku do ich
demokratycznych przekonań. Jest to szczególnie przy-
re ze strony USA., gdzie po wyrazach najwyższego
uznania dla bryt.wysiłku woj., zobrazowanego w Białej
Księdze padło oświadczenie min.spraw zagr.Stettiniusa,
które scharakteryzowało obecne wypadki w Grecji,ja-
ko sprawę natury czysto wewnętrz. i pozostaje w sprzecz-
ności ze stanowiskiem bryt. Tym większą wymowę ma-
ją słowa prem.Churchilla, stwierdzające, że w Belg

gen.Erskine, reprezentujący tę samą linję postępowania co w Grecji gen.Scobie działał w myśl instrukcji gen.Eisenhovera, o którym prem.Churchill wyraził się przy tej okasji z największym uznaniem. Jest rzeczą jasną, że gdybyśmy wobec wypadków w Grecji zachowali bierność byłoby to równoznaczne z wydaniem kraju przemocy "ELAS", posługującą się bronią ang., dostarczoną dla walki z Niemcami. Jest wielką szkodą, że w Grecji obok wojsk bryt. nie są obecne również ameryk.-
Z braku czasu / odbiór spóźniony z powodu przeszkód/, nie mogą być omówione głosy prasy.
Najostrzej skrzytykował premiera komunistyczny " Daily Worker", podkreślający, że musiały istnieć ważne powody dla "EAM", skoro strajk podjęła wygłodniała ludność i przystąpiła do walki tylko z bronią zdobytą na Niemcach.-
Amb.ang.w USA., lord Halifax odbył konferencję z sekretarzem Stanu Stettiniusem, po której oświadczył, że doszło do zupełnego uzgodnienia poglądów w sprawie Włoch i Grecji i w przyszłości oba rządy będą się stale naradzały w sprawach wspólnie je obchodzących.-

Grecja : Walki w Atenach trwają z niezmniejszoną zaciętością. Wzięto do niewoli 900 żołnierzy i oficerów "ELAS", w tym pewną ilość kobiet.- W odległ. 25 km. na płn.wsch. od Aten posuwają się ku miastu dwie dywizje "ELAS". W Salonikach strajk general. We wsch.Macedonii walki w rejonie Drama.-

Front zach.: Oddz.III-ej armii posunęły się na 2 km. na płn wsch.od Saarlautern. Silne formacje wkroczyły do Forbach i wg.ostat.informacyj posunęły się o 1,5 km.poza miasto. W rej.Saargemund sforsowano Saarę w czterech dalszych punktach.-Porty Rouen i Havre przeładowują więcej dostaw, niż przed wojną. Do Antwerpii zawija tyle transportowców ameryk., że daje się odczuwać brak sił roboczych przy wyładowywaniu.

Front wsch.: Rosjanie dotarli na 30 km.na p łd.od Budapesztu. Dalsze postępy u obu krańców jeziora Balaton.-

- 4 -

gen.Manika, reprezentujący w [illegible] linię podtrzymo-
wania co w swojej gen.sekr. [illegible] delegat w [illegible]
[illegible], w których przedstawiciel [illegible]
się przy [illegible] Amerykanów [illegible]
[illegible] [illegible] wobec [illegible]
[illegible] to [illegible] [illegible]
[illegible] mu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nie ma [illegible]
[illegible]
[illegible] w [illegible] z [illegible]
[illegible] przy [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] że [illegible]
[illegible] w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] że [illegible] z [illegible]
[illegible]
[illegible] konferencji z
[illegible]
że [illegible] do [illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible] w [illegible] jednocześnie
[illegible]

Sprawa [illegible] w [illegible] z [illegible]
[illegible] że [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] od [illegible] na [illegible]
[illegible]
[illegible]

Sprawy [illegible] na 2 [illegible]
[illegible]
[illegible] i [illegible]
[illegible]
[illegible] w [illegible] i
[illegible]
[illegible] na
[illegible]

Sprawy [illegible]
[illegible]
[illegible]

Londyn, niedziela, dnia 10.XII.44r. Kom. franc. połud. Serwis europ.

Front wsch.: Ogłoszony wczoraj rozkaz spec. Stalina donosi, że na płn. od Budapesztu wojska ros. posuwając się wzdłuż frontu 120 km., posunęły się o 60 km. Zajęto miejscowość Vatc w pobliżu kolana Dunaju. Wojska ros. postępują wzdłuż płn. brzegu Dunaju. Na płd. od Budapesztu sforsowano Dunaj i ostatnio wojska ros. znajdowały się w odległ. 18-tu km. od Budapesztu i 10-ciu km. od ważnego węzła kolej. Szekesfehervar. Wzięto przeszło 5000 żołnierzy niem. i węgierskich do niewoli. Rząd Szalasiego schronił się do Sopron przy przy granicy austrjackiej.-

Grecja: Walki trwają z niezmniejszoną gwałtownością w Atenach. Wzięto do tej pory 2500 partyzantów oddz. "ELAS", ponadto straciły one 1500 zabitych i rannych. Dowódca oddz. "ELAS", gen. Serafis oświadczył wczoraj, że się podporządkowuje rozkazom gen. Erskine. Mimo tego oddz. "ELAS" walczą w dalszym ciągu, a dwie dywizje w łącznej liczbie 10.000, znajdujące się na płn. wsch. od Aten, posuwają się w kier. stolicy.- Naczel. redaktor jednego z pism liberalnych, Lambrakis oraz prawosławny arcybiskup Aten próbują doprowadzić do kompromisu.-

Prasa bryt. w dalszym ciągu omawia piątkowe oświadczenie prem. Churchilla. Nie brak głosów krytycznych, wszystkie dzienniki podkreślają jednak konieczność przywrócenia p orządku w Grecji. Socjalistyczny tygodnik "Reynolds News" wyraża żal z tego powodu, że armia ang. zaangażowała się w walce przeciwko najbardziej żywotnemu odłamowi politycz. Grecji. Pismo doradza wysłania do Grecji jakiejś osobistości bryt., posiadającej odpowiedni autorytet moralny, którąby podjęła się próby doprowadzenia do porozumienia między poszczególnymi obozami. Prasa sowiec. wstrzymuje się od własnych komentarzy, ograniczając się do obszernego przytaczania głosów prasy anglosaskiej, zwłaszcza tych, które się krytycznie odnoszą do polityki bryt. w Grecji. Koresp. pism zagr. w Moskwie donoszą, że prasa sowiec. zachowuje milczenie, by unik-

nąć tarć między sojusznikami.-

Wojna na morzu : Wspólny kom.ang.-ameryk.z przebiegu działalności przeciw łodziom podwod. w listopadzie stwierdza, że ponownie straty mar.sojusz. były b.niewielkie, a proporcja zniszczonych łodzi podwod. bardzo zadawalająca. Niemcy wynaleźli nowe przyrządy, umożliwiające łodziom podwod. dłuższe przebywanie pod wodą i w następstwie operowanie w bardziej odległych rejonach, które w ciągu ub. 3-ch lat były dla nich niedostępne. Wiadomości, jakoby Niemcy zaprzestali budowy łodzi podwod. są fałszywe i inspirowane przez samych Niemców w celu wprowadzenia sojuszników w błąd. Sojusznicy muszą w dalszym ciągu mieć się na baczności.-

Francja : Wspólny kom. franc.-ros. wydany w Moskwie na zakończenie pobytu gen.de Gaulle donosi, że oba państwa zawarły traktat przymierza i wzajemnej pomocy. Jego treść zostanie ujawniona później. Kom.stwierdza, że pobytom gen.de Gaulle i min.spraw zagr.Bidault towarzyszyły liczne objawy sympatii, przypominające przyjaźń między Francją a Rosją. Osiągnięto zupełną jedność poglądów we wszystkich sprawach, dotyczących prowadzenia wojny i organizacji pokoju, w szczególności zaś w stosunku do Niemiec. Podkreślono zwłaszcza zdecydowaną wolę walki aż do zupełnego pokonania Niemiec, a następnie użycia wszelkich środków w celu zabezpieczenia się przed ponową agresją z ich strony.-

Watykan : Stolica Apostolska uznała rząd gen. de Gaulle. Do Paryża przybędzie nowy nuncjusz apostolski, który zarazem zostanie dziekanem korpusu dyplomatycznego.-

Niemcy : Prasa neutralna donosi, że na zebraniu podchorążych w jednej z miejscowości przedstawicie dztwa niem.oświadczył, że armia potrzebuje 70.000 nowych oficerów. Miasteczko Stolberg w okolicach Akwizgranu znajduje się obecnie pod zarządem aljantów. Ok.8000 mieszkańców, t.zn.1/3 zaludnienia miasta pozostała na miejscu wbrew niem.rozkazom ewakuowania miasta.

Nauczyciele niemieccy prowadzą biuro pomocy dla dzie
siostry Zakonu Franciszkańskiego prowadzą szpital,dw
filie bankowe rozpoczęły działalność.-
Bułgaria : Na dzień 22 b.m. został zapowiedziany pr
oes przeciwko regentom, ministrom i innym osobistoś-
ciom politycz., odpowiedzialnym za wciągnięcie w kra-
ju wbrew jego interesom do wojny po stronie Niemiec.
[illegible] oskarżonymi regentami są książę Cyril
i b.premier, prof.Filoff.-
Hiszpania : Uporczywie obiegają pogłoski o ustąpie
niu gen.Franco. Amb.hiszpański w Paryżu kategorycznie
im wczoraj zaprzeczył, stwierdzając, że gen.Franco
przebywa na połud.Hiszpanii. Madrycki koresp.Reutera
również donosi, że te pogłoski są pozbawione wszel-
kiej podstawy. Natomiast b.minister liberalny jedneg
z gabinetów Hiszpanii republikańskiej, Maura oświad-
czył w Paryżu, że wiadomości te są bezwzględnie praw-
dziwe.-
Wojna lotn.: Bryt.min.lotn. ujawniło szczegóły co do
bomby rakietowej "V2", używanej przez Niemców. Waży
ona 1200 kg., z czego 800 kg. przypada na mater.wyb
chowy. Siła wybuchu prawie taka sama, jak "V1".
Dług.16 mtr., szer.2 mtr., szyb.4800km/godz., wysok.
lotu 100 km., zasięg nieco ponad 300 km. Wiele wskaz
je na to, że wskutek postępów sojuszników na zacho-
dzie Niemcy byli zmuszeni do użycia nowej broni, zan
jeszcze została należycie wypróbowana. Celność nie-
wielka, wartość militarna nader wątpliwa.-
Szwajcaria : Radiostacja genewska doniosła, że (
połowy października trybunały wojsk. zasądziły 36
osób pod zarzutem szpiegostwa. Prawie wszyscy skaza-
ni byli Niemcami, bądź też byli zatrudnieni w przed-
siębiorstwach niem.-

Londyn, poniedziałek, dnia 11.XII.44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Ocean Spokojny : Admiralicja bryt.donosi, że została utworzona nowa formacja floty bryt.pod nazwą " Flota Pacyfiku", z bazą w Australii. Łącznie z drugą formacją bryt., stacjonowaną na Oceanie Indyjskim, flotą austral. i ameryk.flotą Pacyfiku jest to najpotężniejsza flota bojowa, jaka kiedykolwiek została skoncentrowana do walki. Dowódcą nowej floty jest adm. Bruce Fraser, który swego czasu dowodził eskadrą, który pod Norwegią zatopiła pancernik niem. "Scharnhorst", a następnie, jako głównodowodzący bryt.floty metropolitalnej zorganizował konwoje Morzem Północnym do Rosji. Ponieważ odpowiedzialność za działania wojenne na Pacyfiku spoczywa na dztwie ameryk., przeto adm.Fraser będzie zależnie od okoliczności podlegał rozkazom gen.Mac Arthura bądź też adm. Nimitza.- Jego następcą na stanowisku komendanta floty bryt.na Oceanie Indyjskim, która odtąd będzie nosić nazwę " Floty Wsch. Indyjskiej" będzie adm.sir.Arthur J.Power, specjalista od lotniskowców. Był on swego czasu dowódcą znanego lotniskowca " Arc Royal", a następnie wykonał pierwszy raid przeciwko japon.bazie Sabang na Sumatrze.- Koresp.donoszą, że do nowej formacji nie zostały włączone żadne jednostki z floty Indyjskiej Odkomenderowanie tak silnej eskadry na Pacyfik zostało umożliwione przez zatopienie "Tirpitza", który wiązał część okrętów woj.w Anglii, oraz przez pomyślny przebieg działań wojennych na froncie zach.- Prasa bryt. omawia dziś powyższą wiadomość na czołowym miejscu, przypominając zapowiedź prem.Churchill złożoną we wrześniu b.r., iż W.Brytania wyśle na Pacyfik flotę tak silną, iż byłaby w stanie samodzielnie prowadzić akcję przeciwko Japończykom. Premier zaznaczył również wtedy, że od początku roku przygotowuje się liczne okręty pomoc., jak amunicyjne, z urządzeniami reperac. i szpitalne, które

wejdą w skład nowej formacji.- Komentator radia bryt.podkreśla, iż jest to pierwszy wypadek w dziejach floty bryt. utworzenia oddzielnej floty Pacyfiku. Oczywiście,przeważającą większość będą stanowiły okręty ameryk., gdyż Ameryka największą część swej floty wysłała na Pacyfik.- Wczoraj po połud.Amerykanie po gwałtownych walkach zdobyli ostat.bazę japon.Ormac na Filipinach. Japończycy walczą rozpaczliwie, ale ich pozycja jest beznadziejna, gdyż są atakowani z trzech stron. Dzięki ulewnym deszczom i w związku z tym złej widoczności Japończykom udawało się przesyłać posiłki garnizonowi na wyspie, przy tych próbach jednak zatonęło blisko 30.000 żołnierzy.- Radio Tokio donosi, że wczoraj niewielka formacja ameryk.superbombowców wykonała nalot na stolicę Japonii.-

Birma : 36-ta dyw.bryt. opanowała bazę japon. Katha, położoną na zach.od Bhamo przy drodze burmańskiej.-

Front zach.: I-sza armia ameryk. atakowała wczoraj na połud.i połud.wsch.od Düren wzdłuż frontu 15-cie km. Atak zwrócony był przeciw przyczółkowi niem.na zach.brzegu rzeki Roer. Mimo min lądowych i gwałtownego ognia moździerzy oddz.ameryk. posunęły się,zajmując wioskę,oddaloną o 1,5 km. od rzeki Roer.-

III-cia armia ameryk. posunęła się na połud.wsch. od Saargemünd, docierając na 2 km. do granicy niem. Koresp.donoszą, że w mieście samym wciąż jeszcze likwiduje się niem.ośrodki oporu. Wczoraj toczyły się walki w fabryce porcelany, gdzie były stacjonowane trzy kompanie niem. Walczono wewnątrz fabryki między stołami i przejściami z jednego pomieszczenia do drugiego. Walka zakończyła się dopiero wtedy, gdy wszyscy Niemcy bądź poginęli, bądź zostali wzięci do niewoli. W Dillingen walki uliczne, oddz.amer. poszerzyły przyczółek na wsch.brzegu Saary. Stacja kolej. w Saarlautern została opanowana.-

VII-ma armia ameryk. posuwa się w kier.połud. w celu nawiązania łączności z walczącymi tam oddz. franc. Zbliżono się na 6 km. do granicy niem.

walki uliczne toczą się w Hagenau, które stanowi część linii Maginota.- Koresp. radia bryt. donosi, że żołnierze niemieccy, wzięci obecnie do niewoli obawiają się o los swych rodzin, gdyż oficerowie zagrozili represjami wobec rodzin dezerterów. Opowiadali oni również żołnierzom, że w razie dostania się do niewoli będą musieli 12-15 lat spędzić na robotach przymusowych w Kanadzie bądź też na Syberii. Sierż.niem., który całą wojnę przebył na froncie ros.i bałkańskim oświadczył, iż żołnierz niem. stracił inicjatywę i chęć walki i coraz częściej ucieka przed nieprzyjacielem.-

Niemcy : Ze Szwajcarii donoszą, że 20.000.000 Niemców jest obecnie bez dachu nad głową bądź też zostali ewakuowani.-

Front wsch.: Armia gen.Malinowskiego zdobyła miejscowość, położoną 12 km.na płn.od Budapesztu. Na płd. od Budapesztu została zupełnie oczyszczona Wyspa Csepel na Dunaju mimo potężnych umocnień i nader zaciętej obrony. Budapeszt jest również zagrożony od wschodu, skąd atakują oddt.ros. i rumuńskie. W mieście szyby się trzęsą od odgłosów strzałów artyler., alarmy lotn.bez przerwy. Jedyna droga kolej., prowadząca na zach.od Budapesztu przez Györ / po niem. Raab/, która pozostała Niemcom jeszcze do odwrotu, jest ostrzeliwana z odległ.15-tu km. przez artyler.ros.- Koresp.donoszą o panicznym odwrocie 359-ej dyw.piech. niem., której żołnierze porzucali po drodze nietylko ciężki sprzęt, ale również i karab.ręczne.- W Czechosłowacji oddz.ros. posunęły się o 15 km. i znajdują się w odległ. tylko 50-ciu km. od oddz.powstańczych.-

Włochy: Oddz.sojusz. w dalszym ciągu okrążają Faenza. Najgwałtowniejszy opór niem.jest na połu wsch.od miasta. Poprawa pogody umożliwiła wsparci lotn., jak również atakowanie linii kolej., przebiegającej przez przełęcz Brenner.-

Międzysojusznicza komisja wyraziła zgodę na nowy rząd prem.Bonomi. W skład rządu wchodzą przedstawi-

ciele liberałów, chrześcijańskich demokratów, demokratycz.partii pracy i komunistów. Socjaliści i Partia Akcji nie są w rządzie reprezentowani. Komuniści obsadzili resorty skarbu, rolnictwa i Włoch okupowanych. Ich przywódca Togliatti jest jednym z dwóch wicepremierów. Liberałowie mają pięciu przedstawicieli, ministrem spraw zagr. został chrześcijański demokrata.-

<u>Francja :</u> Dzisiejsza "Times" stwierdza, że nowy traktat sojusz.między Francją i Rosją jest równie gorąco powitany w W.Brytanii, jak w Rosji i we Francji. Stanowi on rozszerzenie i potężne wzmocnienie traktatu ros.-ang., który został oparcowany z tą myślą, że będzie stanowił przykład i zarazem zachętę do dalszych układów tego rodzaju. Jest on czymś więcej, niż wznowieniem przymierza między Francją a carską Rosją, a zarazem stanowi dalszy etap na drodze zbliżenia między Wschodem a Zachodem. W swej rubryce codziennej, przytaczającej wypowiedzi z przed 80-ciu lat, "Times" cytuje zdanie Disraelego z r.1864. Jeśli Anglia zdecyduje się na określoną linję polityczną, wojna nie będzie prawdopodobna. Jeśli zawrze przymierze z Francją sprowokowanie wojny będzie nader trudne. Jeśli dojdzie do trwałego porozumienia między Anglią,Francją i Rosją, wojna będzie niemożliwa.-

Dzisiejszy "Manchester Guardian" stwierdza, że w r.1939 istaniało wprawdzie przymierze franc.-ang.i franc.-ros.,ale nie było przymierza ros.-ang. i ten brak zachęcał Niemców do agresji. Dzisiaj ta luka została zapełniona. Jest rzeczą oczywistą, że bez poparcia Francji wpływy W.Brytanii w Europie pozostałyby niewielkie.-

<u>Grecja :</u> Ataki "ELAS" w Atenach były wczoraj jeszcze gwałtowniejsze. Na wsch.przedmieściach Aten grec wojska regularne, wspierane przez bryt. czołgi i lotn. osiągnęły postępy. Większa część portu Pireus jest obsadzona przez "ELAS". Część 2-ch dyw."ELAS", nadciągających od płn.zach. znajduje się już pod Atenami. RAF.poraz pierwszy obrzuciła bomb

mi oddz."ELAS".- Prem.Papandreu powołał do wojska cztery roczniki w pięciu rejonach, podlegających rządowi.- Bryt.min.pełnomoc.na Bliskim Wschodzie, Harold Macmillan powrócił z Londynu do Włoch. W najbliższym czasie uda si on do Grecji. Prasa bryt. przywiązuje wielkie znaczenie do tej wizyty.
Jugosławia : Prem.Subaczycz, oraz kierownik misji wojsk.marszałka Tito, którzy niedawno temu powrócili do Belgradu z Moskwy, udali się do Londynu.-
USA.: Z Waszyngtonu donoszą, że produkcja pocisków artyler.w październiku pozostała w tyle za nakreślonym planem. Nawet, gdyby program był wykonany, to nie byłaby wystarczająca na potrzeby frontu zach. Gen.Eisenhover oświadczył delegacji 17-tu członków Kongresu U A., którzy przybyli na front zach., że nieoczekiwane pogorszenie warunków atmosferycz. zmusiłą do rewizji zapotrzebowanie na amunicję, które obecnie znacznie wzrosło.-
Przedstawiciel prez.Roosevelta w Czung-Kingu, Donald Nelson, przybył do Nowej Zelandii.-
Wojna lotn.: Wczoraj 700 ciężkich bombowców ameryk. pod osłoną 450-ciu myśliwców atakowało stacje kolej. w Koblecji i Bingen. Cztery samoloty nie powróciły. - W sobotę samoloty ameryk., startujące z Włoch atakowały zakłady Skody w Pilźnie, oraz fabryki benzyny syntetycznej iłdworce przetokowe pod Ratysboną.- Samoloty RAF. używają obecnie przeciwko łodziom podwod. pocisków 6-funtowych o wielkiej sile uderzenia, które przebijają pancerze grub. 12 cm. i w stanie zatopić każdą niem.łódź zpodwod.-
Dania : Patrioci duńscy zniszczyli na wyspie Fünen niem.stację doświadczalną, w której czyniono próby z nowym typem torped, kierowanych falami radiowymi.-
Kanada: Imperialna konferencja lotn.w Montrealu usraliła plany komunikacji lotn. między poszczególnymi częściami imperium. Każdy odcinek będzie zarządzany przez rząd odnośnego Dominium.-

Londyn,wtorek,dnia 12.XII.44r.Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: III-cia armia ameryk. oczyściła całkowicie Saargemund i posunęła się o 3 km. na płn.wsch., w innym zaś kierunku o 13 km. Niemcy wzmocnili obsadę artyler. i ze wzmożoną gwałtownością ostrzeliwują przyczółki sojuszników w rejonach Saarlautern i Dillingen. Artyleria ameryk. ostrzeliwuje położone po stronie niem. miejscowości Zweibrücken i St.Ingbert. VII-ma armia ameryk. po zajęciu Hagenau posunęła się na wsch. i płn.wsch., oskrzydlając las pod tą miejscowością i zbliżając się na 8 km. od granicy niem.- I-sza armia franc.znajduje się w odległ.5-ciu km. od Kolmaru. Niemcy rzucili w ostat.chwili policjantów i członków obrony p.lotn.ze Stuttgartu, którzy nie mieli nawet czasu zmienić mundurów.-
I-sza armia ameryk.posunęła się o dalsze 2 km. wzdłuż szosy, Kolonia-Akwizgran, zbliżając się na 3 km.do Düren i na kilkaset mtr. do rzeki Roer. Niemcy wysadzili w Holandii jeszcze jedną tamę na połud.zach. od Arnheim, w następstwie czego powierzchnia 30 mil2. jest zalana wodą.-
Wojna lotn.: Wczoraj lotn.sojuszników wykonało jeden z największych nalotów na Niemcy z udziałem 3500 samolotów. Lotn.ameryk., stacjonowane w W.Brytanii wykonało największy ze wszystkich nalotów na Rzeszę w pięciu wielkich formacjach, liczących łącznie 1600 ciężkich bombowców i 800 myśliwców. Atakowano dworce przetokowe we Frankfurcie n/Menem i Giessen, położone na linjach w Niemczech zach. i płn.zach., przebiegających w kierunku odcinka, wzdłuż którego Niemcy walczą z I-szą i III-cią armią ameryk. Nie powróciło 12-cie bombowców i 2 myśliwce. Oporu myśliwców nie było, ogień artylerii p.lotn.słaby. Bombowce RAF.atakowały fabryki benzyny syntetycznej w Zagłębiu Ruhry. Nie powrócił 1 samolot. Myśliwce RAF.atakowały składy bomb "V2" w Holandii.- Myśliwce bombardujące atakowały połączenia kolej.Kolonia-Düren, oraz skupienia wojsk npl.pod Düren.-

w listopadzie ilość ofiar w Anglii wskutek nalotu "bomb latających" wyniosła 2227 osób. Cyfra ta obejmuje 716 zabitych, w tym 345 kobiet i 102 dzieci. Od początku wojny Anglia straciła wskutek nalotów ponad 56.000 zabitych i blisko 83.000 rannych.- Ub.nocy nalot potężnej eskadry RAF.na Zagłębie Ruhry.-

Front wsch.: Wojska ros.w dalszym ciągu postępują w kier.Budapesztu. Największe postępy osiągnięto od północy, zdobywając miejscowość oddaloną o 16 km. od śródmieścia. Wg.ostat.niepotwierdzonych doniesień wojska ros. docierają już prawie do Ujpest. Żołnierze węgierscy przechodzą całymi formacjami na stronę ros. Szlaki odwrotu w kier.na zach. i płn.zach. są zatłoczone uchodzącymi kolumnami niem., które porzucają po drodze cały sprzęt. Na płn.od Miskolcz dalsze postępy wzdłuż granicy czechosłowackiej w kier.Bratisławy. Koresp.donoszą że większość sił niem. opuszcza Budapeszt.-

Włochy : Walki, które rozgorzały na odcinku VIII-ej armii są najgwałtowniejsze, odkąd we wrześniu przełamano linję Gotów. Niemcy przypuścili b.gwałtowny kontratak na połud.zach.od Faenza przeciwko przyczółkowi sojuszników na zach.brzegu rzeki Lamone. Odzyskali nieco terenu, ale pozycje panujące zostały przez sojuszników utrzymane i pod wieczór ataki niem.ustały.-

Grecja : Kom.gen.Scobie z ub.nocy donosi, że w sytuacji nie zaszły większe zmiany. Oddz.regularne greckie oraz bryt. osiągnęły pewne sukcesy w porcie Pireus. Oddz.partyzantów prześlizgują się różnymi drogami do Aten. Ilość partyzantów, walczących w Atenach i w okolicach jest oceniana na 25.000 ludzi.- Obsadzili oni wszystkie wzniesienia z wyjątkiem Akropolu i Linzetto. Posiadają oni dużo broni lekkiej oraz 6 dział, zdobytych na wojskach osi, z których jedno zostało zniszczone przez lotn.sojusz.- Na wsch. od Aten lotn.rozproszyło grupę partyzantów, którzy

przygotowywali się do ataku na miasto.-
Sytuacja żywnościowa w Atenach coraz trudniejsza. Partyzanci ostrzeliwują samochody z dostawami, nie wyłączając tych, które są oznaczone czerwonym krzyżem.- Do Aten pprzybywają nowe posiłki bryt.
Finlandia : Radio Moskwa donosi, że Finlandia przeprowadziła p od nadzorem międzysojuszniczej komisjii kontrolnej demobilizację armii w granicach, przewidzianej w rozejmie.-
Ocean Spokojny: Na Wyspie Leyte są likwidowane niedobitki oddz.japon. Walka o Ormoc była jedną z najzaciętszych. Cały garnizon japon. broniący tej bazy został zlikwidowany. Kilka dni temu ambasador Japonii w Berlinie, Oshima oświadczył, że Japonia pobije Amerykanów na Wyspie Leyte.-
Indje : W USA. bawi delegacja siedmiu uczonych hinduskich. Jeden z nich, przedstawiając w odezwie plany uprzemysłowienia Indyj w okresie powojennym zapowiedział, że w ciągu najbliższych 10-ciu lat produkcja stali wzrośnie w Indjach pięciokrotnie.-
USA.: W związku z koniecznością zwiększenia produkcji pocisków artyler. rząd powołał do pracy w fabrykach amunicji artyler. wszystkich mężczyzn w wieku od 26-38 roku życia, niewcielonych w szeregi armii. W przemyśle samoch. wprowadzono na okres najbliższych 17-tu tygodni siedmiodniowy tydzień pracy, by zapobiec brakowi pojazdów na froncie zach. Wiceminister wojny Patterson oświadczył, iż jest rzeczą znaną, iż Niemcy już teraz przygotowują plany trzeciej wojny światowej. Żadna organizacja pokoju światowego nie okaże się skuteczna, jeśli nie będzie rozporządzała odpowiednią siłą.-
Międzynarodowa organizacja pracy : W Paryżu przy Bulwarze St.Germain znajduje się filia Międzynarodowego Biura Pracy. Jak się obecnie okazuje filia była czynna przez cały czas okupacji niem. dzięki pomysłowości kierowniczki, która miała dokładne informacje o Niemcach od b.urzędniczek biura, które za jej zgodą zgłosiły się do pracy w biurach niem.-

Francja : Do Londynu przybył gubernator Banku Francji w celu odbycia narad w sprawach finansowych.-

Anglia : Wczoraj rozpoczął się w Londynie 43-ci doroczny kongres Partii Pracy. Pierwotnie miał się on odbyć przed latem, ale został odroczony w związku z zapowiedzianą inwazją. W kongresie bierze udział ponad 1000 delegatów, galeria publiczności przepełniona. Dwa najważniejsze zagadnienia, omawiane na kongresie, to sprawa udziału Partii Pracy w rządzie, oraz plany odbudowy powojennej. Obradom przewodniczy wiceprezes Partii Pracy, prof.Harold Lasky. W przemówieniu inauguracyjnym podkreślił on, iż fakt powierzenia ~~[illegible]~~ przewodniczenia zebraniu partii bryt. ~~symbolizuje~~ jemu, który jest z pochodzenia mieszczaninem, z rasy Żydem, ale z przekonań Anglikiem i socjalistą symbolizuje szerokość horyzontów i brak jakichkolwiek przesądów w bryt.ruchu robotniczym. Przypominając wielki udział robotników w czteroletniej wojnie, a zwłaszcza moment cztery lata temu, gdy W.Brytania stała na skraju przepaści, przewodniczący wyraził wdzięczność wszystkim narodom sprzymierzonym, wielkim i małym, które nie straciły wiary w Anglię. Komitet wykonawczy Partii Pracy stoi na stanowisku, że partia winna kontynuować uczestnictwo w rządzie koalicyjnym, dopóki nie zostanie odniesione zupełne zwycięstwo nad Niemcami. W okresie, który nastąpi później partia rezerwuje sobie swobodę działania. Zamierza ona wystąpić z własnym programem, zmierzającym do reorganizacji W.Brytanii w duchu socjalistycznym i do jeszcze potężniejszego dzieła przebudowy w tym kierunku całego Imperium Bryt. Przewodniczący wystąpił przeciwko pokojowi, opartemu na odwecie. Winni muszą być bezwzględnie ukarani, jednakowoż trwały pokój nie może być oparty na zasadzie odwetu. Muszą być zapewnione w przyszłym świecie warunki takie, które zapewnią swobodę rozwoju wszystkim narówni bez względu na to, czy to będą biali,

czarni, czyżółci. Opracowując nasz program, wychodzimy z założenia zupełnej swobody poglądów i nieskrępowania się żadnymi doktrynami ani dogmatami.-
W głosowaniu p rzygniatającą większością uchwalono wniosek Komitetu Wykonawczego o dalsze pozostanie w rządzie Churchilla. W czasie dyskusji ostro krytykowano grupki lewicowe, jak niezależną Partię Pracy, komunistów i frakcję " Comonwealth".-
Dzisiejszy "Times" omawia z uznaniem decyzję partii, pozostania w rządzie, jak również nieprzyjęcie przez partię żadnych zobowiązań, iż w okresie między pokonania Niemiec a pokonaniem Japonii ustąpi z koalicji rządowej. Jeśli prof.Lasky twierdzi, że rząd koalicyjny jest z natury rzeczy instytucją wyjątkową, mającą zastosowanie w okresach krytycznych, to należy stwierdzić, że okres powojenny będzie również okresem swego rodzaju kryzysu, w którym więcej argumentów będzie przemawiało za zachowaniem jedności, niż przeciwko jej utrzymaniu. Wydaje się, że również na okres przejściowy zasada rządu koalicyjnego będzie najbardziej celowa.-

M.p.12.XII.44r.

Londyn, dnia 6.XII.44r. Major Oliwer Stewart : przegląd lotniczy.

Ostat.działania lotn. na zach.Europy, oraz naloty superbombowców ameryk. na Japonię nasuwają sugestie co do kierunku rozwoju lotnictwa, zwłaszcza zaś konstrukcji myśliwców. Cechą obecnych działań jest przewaga bombowca nad myśliwcem. Stosunek między tymi dwoma typami samolotów przechodził różne fazy. W pierwszej fazie nalotów na W.Brytanię niem.bombowce przedzierały się przez naszą osłonę myśliwską. Nastąpił okres powiększania sprawności naszych myśliwców pod względem pułapu, szybkości, oraz lepszego ich wykorzystywania dzięki wyposażeniu obsługi naziemnej w przyrządy, umożliwiające wykrywanie w porę samolotów npl. i wysyłanie przeciwko nim na czas naszych samolotów myśliwskich. W rezultacie doprowadziliśmy do tego, że nasze myśliwce zawsze potrafiły w porę związać eskadry npl.bombowców i zatrzymać je jeszcze przed dotarciem do celu.
W wojnie powietrz. myśliwiec odgrywa rolę kluczową. Siła naszych nalotów strategicz. na Niemcy i Japonię i możność ich kontynuowania zależy od możliwości japon.i niem.myśliwców. Niemcy gorączkowo pracują nad nowymi typami myśliwców. Co do Japonii brak jeszcze oznak w tym kierunku. O ile chodzi o sojuszników, to oczywiście te sprawy są trzymane w tajemnicy. Wszystkie jednak informacje zgodnie wskazują na to, że prace nad udoskonaleniem myśliwców zmierzają do trzech celów :
1/ wzmożenia szybkości, 2/ zwiększenie pułapu, t.zn wysok.lotu, 3/ lepszego uzbrojenia, t.zn.wyposażenia w większą siłę ognia. Wspomniane usiłowania pozostawiają natomiast z boku kwestię zwiększenia promienia działania, gdyż nie chodzi o typ myśliwca eskortującego, tylko myśliwca, przeznaczonego do obrony przed atakującymi bombowcami.-

Nie wspominam nic o zwrotności, gdyż przy wiązaniu atakujących bombowców odgrywa ona stosunkowo mniejszą rolę, aczkolwiek Japończycy czynili z niej ostatnio dość dobry użytek. Na pierwszym miejscu w dalszym ciągu pozostają szybkość, pułap i uzbrojenie. Jeśli chodzi o szybkość, to obecnie obraca się ona w granicach 400 mil/godz., aczkolwiek nowy typ "Spitfire" osiąga już szybkość nieco większą. Nasi lotnicy oceniają szybkość myśliwców rakiet.niem.na 500-600 mil ang./godz. Jeśli wojna przeciągnie się do wiosny, to 500 mil ang./godz. stanie się dla myśliwca regułą. W stratosferze myśliwiec o napędzie rakiet. osiąga już szybkość, zbliżoną do szyb.dźwięku. Nasi lotnicy donoszą, że najnowszy niem. "Me163" osiąga wyższy pułap dzięki napędowi rakietowemu, niż jakikolwiek inny myśliwiec niem. Nasze myśliwce o napędzie śmigłowym są wprawdzie wciąż udoskonalane, ale pod tym względem nie mogą one równać się z rakietowymi. Dztwo naszego lotn. trafnie oceniło sytuację, koncentrując naloty na fabryki myśliwców niem., nie zaś bombowców i transportowców. Niemcy niewątpliwie zdobyli się na wielki wysiłek techniczny w dziedzinie udoskonalenia swych myśliwców, tylko, że uczynili to zapóźno.- Japończycy nie wykazali dotąd tak wysokiej sprawności technicznej i brak jakichkolwiek danych, by wprowadzili jakieś większe inowacje w konstrukcji swoich myśliwców, mimo, że obecnie sama Japonia jest zagrożona nalotami.-

Nie wydaje się, by napęd rakietowy mógł mieć zastosowanie do średnich bombowców. Natomiast w zastosowaniu do myśliwców umożliwia tak znaczne zwiększenie wysokości i szybkości lotu, że przy ulepszeniach konstrukcyjnych niepodobna tego czynnika pominąć.

Londyn, środa, dnia 13.XII.44r. Kom.ang.poranny./Skrót/
Serwis zamorski i franc.europ.

Wojna lotn.: W ciągu ub.48-miu godz. ok.8000 samolotów sojusz.atakowało Niemcy od południa i zachodu. Ub.nocy silna eskadra RAF.atakowała Essen. Urządzenia przemysł.miasta zostały wprawdzie zniszczone w dotychczasowych nalotach, przedstawia ono jednak jeszcze w dalszym ciągu znaczenie, jako węzeł komunikac. Tej samej nocy "Moskity" zrzuciły dwutonowe bomby na węzeł kolej. w Osnabrück.- Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce RAF.atakowały Witten. Jest to jedyny ośrodek przemysł. w Zagłębiu Ruhry, który dotychczas nie był jeszcze bombardowany. Zniszczono 6 myśliwców niem., wszystkie samoloty powróciły.-
Wczoraj w ciągu dnia 1250 ciężkich bombowców ameryk. z baz bryt. atakowało pod osłoną prawie 900 myśliwców zakłady benzyny syntetycznej w Leuna pod Merseburgiem, oraz dworce kolej. we Frankfurcie n/Menem, Darmstadt, Hanau i Aschaffenburg n/Menem. Oporu myśliwców nie było, ogień artylerii p.lotn.w Leuna b.gwałtowny, gdzieindziej mierny. Nie powróciło 9 bombowców i 9 myśliwców.- W nocy z poniedziałku na wtorek samoloty "Moskito" atakowały Hanau i Hamburg. Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk.z Włoch atakowały rafinerie nafty w Blechhammer na połud.Śląsku, oraz objekty przemysłowe w rejonie Wiednia.-
Front zach.: VII-ma armia ameryk. zbliżyła się do granicy niem. na 6 km. u obu końców frontu dług.65km Znajduje się ona w odległ. 1 km. od mostu na Renie, przez który prowadzi droga ze Strassburga do Karlsruhe. Oddz.ameryk.wdarły się na tym odcinku, gdzie opór niem. był zastanawiająco słaby głęboko w umocnienia linii Maginota. Zajęto miejscowość Selz n/Renem na połud.zach.od Karlsruhe.-
Koresp.radia bryt.donosi, że oddz.niem.w Alzacji stawiają niebywale zacięty opór. Wypadków poddawania się prawie, że niema. Żołnierze, mający za sobą kampanie na froncie wsch. i na Bałkanach są nieprawdopodobnie wytrzymali na trudy i złe warunki atmosferyczne. Dyscyplina jest tak silna, że czynią oni

wrażenie nie żywych ludzi, lecz robotów. I-sza i IX-ta armia ameryk. trzymają obecnie 30 km. zach. brzegu rzeki Roer. Posuwają się oni na Duren łukiem, znajdując się o 1 km.na płn. od Düren, a 4 km.na połud.od miasta.- Na wsch.od Saargemund III-cia armia ameryk.sforsowała Saarę.-
Rząd bryt. zawarł układ za pośrednictwem krajów neutral.z rządem niem. w celu dostarczenia żywności dla mieszkańców wysp normandzkich u wybrzeży Francji jedynej części terytorium bryt., pozostającej pod okupacją niem. Wyspy zostały zajęte przez Niemców w czerwcu 1940 r. po obsadzeniu Francji. Przed okupacją ewakuowano ok.35.000 mieszkańców, obecnie pozostało ich ponad 45.000. Statkom z żywnością i lekarstwami zapewniono swobodny przejazd. W związku z tym dzisiejszy "News Chronicle" zaznacza, że należałoby w podobny sposób zorganizować dostawy również dla ludności innych terenów okup., w pierwszym rzędzie w Holandii, Norwegii, Polski i Czechosłowacji. Możnaby przytym wykorzystać pomoc Międzynarodowego Czerwonego Krzyża.-
Koresp.radia bryt.opisuje wrażenie z odwiedzin obozu koncentrac. w Natzweiler w Wogezach. Najbardziej niesamowite jest zestawienie wieży krematorium, górującej nad całym obozem, z przepiękną okolicą i pedantyczną czystością, utrzymywaną przez Niemców. Wieża odbija się w pływalni, znajdującej się przed domem kierownika obozu. Koresp.stwierdza, że niepodobna sobie wyobrazić bardziej wstrząsającego ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ widoku od tego połączenia niem.barbarzyństwa z niem.pedanterią i nawet sentymentalizmem, ujawniającym się w urządzeniu domków niektórych dozorców.-
<u>Front wsch.:</u> II-ga armia ukraińska marszałka Malinowskiego zdobyła Gödöllö, ostatnio większą miejscowość na wsch.od Budapesztu. Silny opór niem. straży tylnych, mający widocznie na celu umożliwienie uporządkowanego odwrotu z Budapesztu. W ciągu ostat.7-miu dni II-ga armia ukraińska wzięła pod Budapesztem do niewoli 7500 żołnierzy niem.i węgierskich.Dalsze postępy na płn. i płn.wsch. od Miskolcz.

zajęto m.in.ośrodek górniczy Sajoszentpeter, położony o 13 km. na płn.od Miskolcz. Na całym froncie wsch.Rosjanie zniszczyli wczoraj 43 czołgi i 32 samoloty.- Niemcy donoszą, że artyleria ros. już ostrzeliwuje Budapeszt.-

Sprawy polskie : Nowy prem.polski Arciszewski przesłał członkom rządu, przebywającym w kraju tekst nowych propozycyj rozwiązania sprawy polsko-ros. W skład rządu krajowego wchodzą przedstawiciele trzech głównych stronnictw, w tym stronnictwa ludowego.Prezydent zwrócił się do przebywającego w kraju wicepremiera Sobolewskiego z prośbą o pełnienie nadal obowiązków do powołania jego następcy.-

Jugosławia : Kom.marszałka Tito donosi, że między nim a prem.Subacziczem doszło do porozumienia w sprawie utworzenia jednego rządu jugosłowiańskiego który będzie reprezentował całą ludność i wszystkie sfederowane jednostki, wchodzące w skład Jugosławii. Nowy rząd zapewni przeprowadzenie wyborów w warunkach zupełnej swobody, poczym wybrana w ten sposób ~~[illegible]~~ konstytuanta zadecyduje o przyszłym ustroju kraju. Komentator radia bryt. podkreśla tę wiadomość, jako b.korzystną Charakterystycznym jest wymienienie sfederowanych jednostek ~~całej~~ Jugosławii. W związku z tym komentator przypomina wywiad, udzielony niedawno temu koresp.radia bryt. w Jugosławii przez przedstawiciela Słowenii, który zaznaczył, że przyszła Jugosławia będzie tworem jedynym w swoim rodzaju. Nie będzie to Związek republik sowiec., jego struktura będzie mniej scentralizowana, niż USA., bardziej jednak,niż Imperium Brytyjskiego. Komentator przypuszcza, że sześcioma jednostkami, o których wspomniał przedstawiciel Słowenii,będą Słowenia, Chorwacja, Serbia, Bośnia, Hercegowina i Czarnogóra. Komentator zaznacza jednak, że do tej pory przebywa w Jugosławii 15-16-tu dywizyj niem., chociaż o zmniejszonym składzie.-

Włochy : W walkach lądowych ponowny zastój z powodu ulewnych deszczy, natomiast wzmożona działalność

niem.lotn.i artylerii.-
Nowy rząd prem.Bonomi został wczoraj zaprzysiężony. Premier zaznaczył, że rząd narazie nie będzie się zajmował zagadnieniami kontytucyjnymi, co do których we właściwym czasie wypowie się ludność w swobodnych wyborach.-
Grecja : Głównodowodzący frontu śródziemnomorskiego marszałek Alexander opuścił wczoraj Ateny w towarzystwie bryt.min.pełnomoc. na Bliskim Wschodzie, Mac Millana.- Głównodowodzący wojsk bryt. gen.Scobie oświadczył przedstawicielowi "EAM", który w związku z ostat.wypadkami ustąpił z rządu, że "ELAS" winna się zgodnie z poprzed.porozumieniem podporządkować jego rozkazom i wycofać z całej prowincji Attyki, poczym dztwo sojusz. przywróci warunki demokratycz. swobody, z których pierwszym będzie rozbrojenie wszystkich oddz.partyzanckich.- W Atenach sytuacja w dalszym ciągu poważna. Przybyły dalsze posiłki bryt., ale z drugiej strony partyzanci w szeregu punktów ponownie się wdarli do pozycyj, z których zostali poprzed.usunięci. Ostrzeliwują oni obecnie Ateny z dział 75 mm.-
Wczoraj w Izbie Gmin min.Eden wymienił straty, poniesione przez Anglię w toku walk o wolność Grecji, poczynając od kampanii w maju 1941r. Siły zbroj.bryt. i imperialne straciły w tym okresie 40.000 zabitych rannych i jeńców, 500 samolotów, 5 krążowników,13 kontrtorpedowców, 3 łodzie podwod., 48 mniejszych jednostek i 120 000 ton mar.handl. Ponadto zostały uszkodzone 3 pancerniki. Straty bryt. w toku obecnych walk w Atenach są dotąd niewielkie.- Komentator radia bryt. zaznacza, iż jedną z przyczyn obecnego kryzysu jest nieoczekiwanie szybkie wycofanie się Niemców bez oporu. W następstwie poszczególne oddz.partyzanckie nie mają wiele do roboty z Niemcami, rozpoczęły między sobą walki.-
Ocean Spokojny : Jeszcze jeden konwój japon., wysłany w ostat.chwili na wyspę Leyte, poniósł ciężkie strat W poniedziałek i wtorek zatopiono 4 transportowce, w tym 3 łącznej pojemn.24.000 ton i 3 kontrtorpedowc a 3 dalsze statki silnie uszkodzone, ponadto zestrze lono 50 samolot.japon., stanowiących część niezwykl

silnej eskorty lotn. Sojusznicy stracili 8 samolotów oraz ponieśli pewne straty w marynarce.-
Superbombowce ameryk. z Wyspy Saipan atakowały wczoraj objekty przemysł. na Wyspie Hondo w Japonii.- Radio Tokio donosi, że ewakuowano już z Tokio 20.000 ludności cywilnej.- Nalot sojusz. na objekty naft. na Borneo.-
Chiny : Oddz.chińskie zmusiły do wycofania się o 12 mil ang. oddz.japon., posuwające się w kier.Czungkingu.-
Birma: W czasie wczorajszej rozprawy w Izbie Gmin zarówno przedstawiciele rządu, jak i posłowie podkreślili fałsze propagandy japon. na temat wrogiego stosunku Birmańczyków wobec Anglików. W rzeczywistości zarówno w kampanii 1940 r., jak i obecnie bardzo liczne szczepy krajowców walczyły z Japończykami mimo barbarzyńskich represyj, jakie ich spotykały.- Wszyscy stwierdzili, że przyszła konstytucja winna zapewnić ludności Birmy maximum swobód.-
USA.: Sekretarz Stanu Stettinius przemawiając wczoraj przed senacką komisją spraw zagr. wyszczególnił pięć głównych punktów programu ameryk.polityki handl.i zagr. : 1/ maxymalna pomoc dyplomatyczna w celu ułatwienia zadania ameryk.sił zbroj., walczących poza granicami kraju, 2/ podjęcie kroków w celu zapobieżenia ponownej agresji japon.i niem., 3/ stworzenie organizacji światowej, mającej na celu utrzymanie pokoju, 4/ rozwój handlu międzynarodowego, 5/ popieranie ruchów demokratycznych we wszystkich krajach.-
Anglia : Wczoraj w drugim dniu obrad kongres Partii Pracy w Londynie rozpatrywał sprawy polityki zagr. Wnioski Komitetu Wykonawczego referował wicepremier Attlee. Jeśli narody świata nie wyciągną nauki z obec.wojny, będzie to oznaczało koniec cywilizacji. Przeważna część narodu niem. była świadomie wychowywana w barbarzyństwie. Nie możemy zwolnić niem.i japon.narodu od odpowiedzialności za zbrodnie, popełnione w ich imieniu i tego nie uczynimy. Młoda generacja Niemiec i Japonii była celow

wychowywana w duchu zdziczenia moralnego. Niemcy i Japonia będą musiały przejść prawdziwą, wielką rewolucję moralną, by po długich latach hołdowania fałszywym ideom wkroczyć na drogę prawdy. Oba kraje muszą być pozbawione broni i nastałe utrzymane w rozbrojeniu. Skutki tego rodzaju traktowania będą jednak trwałe tylko pod warunkiem utworzenia światowej organizacji pokoju. Musi się ona oprzeć na trwałym porozumieniu W.Brytanii, USA. i Rosji, które rozporządzają odpowiednimi siłami. Odmiennego punktu widzenia bronił w imieniu mniejszości poseł Strauss. Wypowiedział się on nietylko przeciw rozkawałkowaniu Niemiec, ale również przeciwko ich okrojeniu terytorialnemu. Idea granic strategicznych mogła być słuszna w wieku XIX-tym, ale jestrzeczą śmieszną szukać bezpieczeństwa na drodze rewizji granic w epoce samolotu, "bomby latającej" i desantów powietrznych. Zdaniem mówcy, rezolucja słusznie podkreśla konieczność wykorzenienia raz nazawsze wszelkich objawów hitleryzmu i faszyzmu oraz usunięcia tkwiących u ich podłoża przyczyn socjalnych. Na ten ostatni moment należy położyć szczególny nacisk.- Min.skarbu Dalton zaznaczył w odpowiedzi, że wpełni solidaryzuje się, ze stanowiskiem Rosji, która w interesie swego bezpieczeństwa przeprowadziła rewizję granic z Finlandią. Nasi przyjaciele czechosłowaccy winni również odzyskać dawną granicę, która istniała przez kilkaset lat i którą stracili wskutek zdrady monachijskiej. Nie z własnej zasługi, tylko dzięki szczęśliwemu przypadkowi posiadamy najlepszą granicę strategiczną świata. Rząd holend. słusznie domaga się przyznania mu części niem.obszarów rolnych w celu zapewnienia egzystencji własnej ludności, pozbawionej roli wskutek zatopienia części Holandii przez Niemców. Mówca wypowiedział się za koncepcją Stanów Zjedn.Europy, zaznaczając jednak, że zespoły regionalne muszą zgodnie współdziałać w ramach organizacji światowej.

Jakkolwiek bliskie będą nasze stosunki z Rosją, to nie mogą one w niczym przeszkodzić bliskim stosunkom z naszymi pobratymcami w innych krajach federacji bryt.-
Rezolucja, stwierdzająca odpowiedzialność narodów niem. i japon. za zbrodnie popełnione przez ich rządy została uchwalona przygniatającą większością. W związku z tym komentator radia bryt. podkreśla znamienną ewolucję, jaką przeszła Partia Pracy w swym stosunku do sprawy odpowiedzialności całego narodu niem. za popełnione w jego imieniu zbrodnie. Jeszcze dwa lata temu istniała w partii Pracy silna tendencja w kierunku rozróżniania między hitleryzmem a narodem niem.- Socjalista franc., opisując swe wrażenia z kongresu ang., podkreśla, że atmosfera, w jakiej narady się odbywały przypomina bardzo nastrój w czasie ostat.kongresu socjalistów franc.
Na obu kongresach podkreślano konieczność współpracy socjalistów na terenie międzynarod. i wznowienie działalności Międzynarodówki. Wicepremier Attlee wymieni, wprawdzie W.Brytanię, USA.i Rosję, jako trzy mocarstwa, których współpraca zagwarantuje pokój światowy, ale dodał również, żewraz z Francją będą one stanowiły ośrodek dokoła którego grupują się wszystkie narody, miłujące pokój.-

Londyn, czwartek, dnia 14.XII.44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski /skrót/ i franc.europ.

Front zach. : W płn.Alzacji odds.VII-ej armii dotarły na 4 km. do przełęczy Wiesenburg, prowadzącej z Alzacji do Palatynatu. Na tym odcinku wojska ameryk. w dalszym ciągu znajdują się w odległ.30-tu km. od granicy niem. Pod Selz Amerykanie dotarli do Renu. Niemcy pozostawiają za sobą liczne pola minowe i niszczą za sobą mosty, by zyskać jaknajwięcej czasu dla wycofania wszystkich sił na linię Zygfryda. Lotn. wywiad.donosi, że na całym odcinku 65-ciu km. między Saarą a Renem Niemcy gromadzą posiłki.-
III-cia armia ameryk.sforsowała na wsch.od Sargemund w trzech punktach rzekę Blies, stanowiącą zarazem granicę Rzeszy. W pogranicznych wioskach toczą się walki uliczne.-
I-sza armia ameryk.osiągnęła dalsze postępy na połud od Düren na dwóch odcinkach, rozpocząwszy natarcie bez przygotowania artyler., czym zaskoczyła nieprzyjaciela. Na płn.od Düren na odcinku 8-miu km. Amerykanie znajdują się tylko o kilkaset metrów od rzeki Roer.- Na tyłach frontu I-sza armia franc. zdobyła ostatni z dwóch fortów pod Metzem, które się jeszcze broniły, biorąc do niewoli 500 Niemców wraz z dowódcą garnizonu.-
Wojna lotn. : Zdjęcia samolot.wywiad.wykazują wielkie szkody wskutek nalotów, wykonanych we wtorek na dworce kolej.w Darmstadt, Hanau, Aschaffenburg i Frankfurcie, gdzie w tym czasie znajdowały się liczne pociągi niem.-
Francja : Min.lotn.donosi, że rząd nałożył sekwestr na cały majątek linii lotn. Air France. W ostat.dniach zaaresztowano szereg kierowników towarzystwa pod zarzutem dostarczenia Niemcom w czasie okupacji prawie wszystkich samolotów, będących w posiadaniu towarzystwa.-
Gen.de Gaulle przybył wczoraj w drodze powrot.z Moskwy do Teheranu w towarzystwie amb.ros.w Paryżu.-
Front wsch. : Pod Budapesztem Rosjanie w ciągu ostat. 24-ch godz. sforsowali po zaciętych walkach pas silnych umocnień szer.3-ch km. Zajęli oni miejscowość Isaszeg, oddaloną o 7 km. na wsch.od stolicy, oraz

inną, położoną o 11 km. na płn. wsch. od śródmieścia Budapesztu. Wzięto wczoraj do niewoli 1700 Niemców i Węgrów.-

Niemcy ewakuują zakłady zbroj., położone na pograniczu Austrii.- Dalsze postępy wzdłuż granicy między Czechosłowacją a Węgrami.-

<u>Włochy :</u> Na płn. wsch. od Faenza Kanadyjczycy utworzyli przyczółek dług. 6-ciu km. i głęb. 2-ch km. na zach. brzegu rzeki Lamone. Na połud. od Faenza silne oddz. bryt. i polskie również sforsowały tę rzekę.-

<u>Grecja :</u> W sytuacji nie nastąpiła żadna poprawa. Gen. Scobie nie otrzymał jeszcze odpowiedzi na wezwanie do przywódców "EAM", by podporządkowali się jego rozkazom, wydali broń i opuścili Attykę.-

Jest rzeczą widoczną, że oddz. buntownicze zmierzają do osiągnięcia decyzji, zanim jeszcze przybędą dalsze posiłki bryt. Z drugiej strony dztwo bryt. nie wykorzystuje wszystkich swych możliwości, pragnąc zaoszczędzić ofiar ludności cywilnej. Walki toczą się głównie w płn. wsch. części Aten w okolicy Lykkabetos. Powstańcy opanowali radiostację, która zarzuca dztwo bryt. i rząd grecki stekiem najgwałtowniejszych obelg. Do Aten przybył gen. Plastira, który odegrał w 1924 r. ważną rolę przy tworzeniu republiki greckiej. Przybył on z połud. Francji i odbył konferencję z prem. Papandreu. Mimo, że przebywał on 20 lat poza krajem, [illegible] posiada on b. wielki autorytet w kraju.-

Prem. Afryki Połud. gen. Smuts wyraził wielkie zaniepokojenie z powodu wypadków w Grecji, zaznaczając zarazem, że rząd bryt. ma najzupełniejszą rację dążąc do ustanowienia ładu i praworządności Grecji.-

<u>W. Brytania :</u> Wczorajsze obrady kongresu Partii Pracy były poświęcone w sprawie Grecji. Min. pracy Bevin wygłosił przemówienie bardzo zdecydowane, w którym z całą energią poparł politykę rządu. Oświadczył on, że niepodobna tolerować obecnego stanu rzeczy, gdy partyzanci w ubraniach cywil., nie nosząc żadnych odznak atakują oddz. bryt. wbrew wszelkim zasadom prowadzenia wojny. Przewodniczący Parti Pracy Greenwood oświadczył, że najpierw mu-

szą być rozbrojone wszystkie oddz.partyzanckie, następnie zaś należy doprowadzić do zawieszenia broni. W czasie dyskusji szereg mówców ostro krytykował rząd, w rezultacie jednak uchwalono większością 20:1 rezolucja Komitetu Wykonawczego, żądającą jaknajszybszego zawarcia kompromisu, stworzenia warunków dla swobodnego wyrażenia woli ludności, zwłaszcza plebiscytu w sprawie monarchii, dostarczenia żywności i odbudowy życia gospodarczego.
W czasie narad przemawiał również przedstawiciel franc.partii socjalistycz., Daniel Mayer, który przypomniał, że w 1940 r. Francję reprezentował Leon Blum i wyraził nadzieję, że będzie ją również reprezentował na następnym kongresie. Mówca podkreślił konieczność bliższej współpracy między Rosją Sowiec, USA. i W.Brytanią, ale również współdziałania ze wszystkimi sojusznikami, wielkimi czy małymi, przypominając, że o wielkości narodu nie decyduje ilość głów, ani km2., ale wielkość ducha i honor. Ten sojusz wszystkich narodów zjednocz.tylko wtedy jednak spełni swe zadanie, gdy przekształci się z przymierza państw w przymierze narodów. Musi on oprzeć się na entuzjazmie mas i w tej dziedzinie właśnie otwiera się wielkie zadanie przed partiami socjalistycznymi. Z tej też przyczyny postawa Partii Pracy i franc.partii socjalistycz.może się okazać rozstrzygającą dla przyszłości Europy.-
Dzisiejsza prasa bryt. w dalszym ciągu poświęca najwięcej miejsca sprawie grec., zwłaszcza w związku z odbywającym się obecnie kongresem Partii Pracy. Dzisiejszy "Times" podkreśla, że misja marszałka Alexandra i min.Mac Millana w Atenach miała większe zadanie, niż samo tylko pacyfikację Pireusu. To, co obecnie rozgrywa się w formie bitwy, grozi przekształcenie się w prawdziwą wojnę. Ludność Aten może stawiać poważny opór i w następstwie związać znaczną ilość sił bryt., potrzebnych przeciwko Niemcom. Niezbędne jest uwzględnienie czynnika zaufania. Trzeba przekonać "ELAS" i "EAM", że dztwo bryt. nie za-

mierza wciągnąć ich w pułapkę i że będą one zabezpieczone przed represjami. Nowy rząd winien być zgrupowany dokoła przedstawicieli najczynniejszych kierunków oporu i mieć na czele człowieka, który w ruchu oporu brał czynny udział, program zaś rządu winien być zgodny z rzeczywistością polityczną, powstałą w czasie walki. Sformułowanie zasad politycznych i kontrola administracji winny być udziałem wszystkich ruchów oporu tak lewicowych, jak i prawicowych. Co do prem. Papandreu "Times" zaznacza, że wprawdzie prem. nieposiada prawie żadnego autorytetu poza obrębem Aten, ale przed wybuchem zamieszek nikomu nie przyszło do głowy, by zarzucać mu reakcyjność.-

"Daily Telegraph" zwraca uwagę na oświadczenie Bevina, iż skłonny jest zrewidować opinię odnośnie poczynań na terenach wyzwolonych po wypędzeniu nieprzyjaciela. Zdaniem dziennika znaczy to, iż lepiej byłoby zaaplikować na tych terenach na okres przejściowy improwizowaną wersję Angotu, niż dopuszczać do rządów, stanowiących chwiejną koalicję ruchów oporu i przedstawicieli emigracji. Jest rzeczą pewną, że narazie najważniejszą rzeczą utrzymanie autorytetu i nie-dopuszczenia do skrajności.-

Konserwatywny "Daily Sketch" ostro występuje przeciwko komunistom ang., którzy pragnęliby wykorzystać dla celów agitacyjnych obecne trudności z Grecją. Przeciętny Anglik zbyt dużo wagi przywiązuje do zdrowego rozsądku, by pójść na lep demagogii.-

"Daily Herald", omawiając sprawy organizacji światowej, podkreśla, że tylko wtedy będą one realne, jeśli wielkie mocarstwa zrezygnują z części swej suwerenności na rzecz organizacji światowej i zdobędą się na to, by interesy społeczności międzynarod. poświęcić ponad interesami narodowymi.-.-

Sprawy polskie : Kom. franc. przytacza kom. polski o działalności armii kraj. na Śląsku, gdzie wyko-

nano szereg sabotaży, w których zginęło 30-tu Niemców, jak również w okolicy Dukli i nad Wisłoką, gdzie wysadzono w powietrze dwa mosty.-

Ocean Spokojny : W Zatoce Ormoc zatopiono trzy małe statki z żołnierzami japon., które wpłynęły nie wiedząc widocznie o tym, iż port został już opanowany przez Amerykanów.-

Celem wczorajszego nalotu ameryk. na wyspę Hondo było miasto Nagoja, trzecie z rzędu co do wielkości w Japonii, gdzie mieszczą się największe japon. zakłady lotn.-

Chiny : Przeciwnatarcie chińskie zmusiło Japończyków do wycofania się na 80 km. wgłąb prowincji Kwang-Si.-

M.p.14.XII.44r.

Londyn,dnia 14.XII.44r. Vernon Bartlett : Wydarzenia bieżące.

W ciągu ub.2-ch miesięcy miałem możność zwiedzenia Belgii, Holandii, Francji i Hiszpanii. Gdziekolwiek się udałem czyniłem zawsze to samo doświadczenie, mianowicie, że myn wszyscy niedoceniamy rozmiarów zmian, jakie się w tych krajach dokonały w okresie narzuconych rządów okupac., czy też faszystowskich Nie zdajemy sobie sprawy z grubości tego muru, jaki odgradzał społeczeństwa tych krajów od reszty świata. Nawiasem mówiąc, niepodobna nie wspomnieć o wielkiej roli, jaką w stosunku do tych krajów właśnie odegrało radio bryt., będące dla nich przysłowiowym oknem na świat. Troskliwość i gościnność, z jakimi ludność i władze Eindhoven w Holandii powitały pierwsze przybywające tam oddz.tech.radia bryt.,najlepiej tego dowodzą. Niemniej jednak ten mur istnia w następstwie rządy, t.zw.emigracyjne wciąż mają przed oczyma ten sam obraz, jaki przedstawiała ich ojczyzna w chwili, gdy członkowie rządu musieli się udać na wygnanie. Tymczasem od upadku Francji począł się we wszystkich krajach szerzyć ruch oporu. Opiera się on głównie na masach ludowych, zwłaszcza robotniczych, których kierownictwo z natury rzeczy posiada największe doświadczenie w organizowaniu działalności zbiorowej i tym tłumaczy się silny wpływ komunistów i socjalistów w ruchach oporu. Ruchy lewicowy mają tę przewagę nad innymi, że opierają się na solidnej bazie solidarności społecznej, podczas, gdy podstawy innych ruchów, były znacznie węższe. W rezultacie nastąpiło zredyklizowanie polityczne wewnątrz poszczególnych krajów, podczas, gdy rządy emigracyjne nie zmieniły się. Rząd franc.jeszcze podczas pobytu w Algerze miał szczęśliwą myśl oparcia się o ruchy oporu w kraju, w których przedstawiciele zasiedli w Algerze i dzięki temu stał się wyrazicielem opinii

kraju. Rządy Holandii, Polski, Belgii i Grecji były pod tym względem mniej szczęśliwe. Podobnie przedstawia się sytuacja republikanów hiszpańskich, przebywających na wygnaniu, przeważnie w Ameryce Połud. Opozycją przeciwko reżimowi gen.Franco kierują ludzie, przebywający w samej Hiszpanii, nic też dziwnego, iż masy ich uważają za swych przywódców, a nie emigrantów. W czasie wojny domowej w Hiszpanii dwa razy byłem w Madrycie. Całą duszą byłem po stronie republikańskiej i w dalszym ciągu uważam zwycięstwo gen. Franco, odniesione dzięki poparciu włoskich faszystów i hitlerowców za nieszczęście, które opóźniło ewolucję Hiszpanii w kierunku demokracji.
Gdy w czasie ub.2-ch miesięcy ponownie odwiedziłem Hiszpanię stwierdziłem dwa objawy, które mnie zaskoczyły. Pierwszy z nich, to gwałtowność krytyki w stosunku do reżimu i jej jawność. Drugi, to powszechna determinacja niedopuszczenia do powtórzenia się wojny domowej. Przeciwnikami gen.Franco są rojaliści, dążący do przywrócenia monarchii konstytucyjnej, republikanie, których celem jest przywrócenie republiki z r.1931, Baskowie i Katalończycy, którym rząd gen.Franco nie pozwala na na używanie ich języków w szkołach, ani w wydawnictwach, przedsiębiorcy, którzy na każdym kroku spotykają się z przekupstwem i systemem protekcyjnym, nieodłącznymi cechami wzorowanego na faszyźmie włoskim ustroju korporacyjnego, wreszcie robotnicy, tęskniący za ustrojem komunistycz czy innym, nie będący w stanie wyżyć ze swych szczupłych przydziałów żywnościowych, podczas, gdy w Madrycie panoszy się zbytek, w innych miastach niespotykany. Wszyscy ci ludzie mają rządów gen.Franco wyżej uszu. Wszyscy oni jednak nie zamierzają powracać do metod rewolucyjnych. Rewolucja w Hiszpanii jest zatym o wiele mniej p rawdopodobna, niżby to mo na na pierwszy rzut oka przypuszczać na podstawie do niesień koresp., jakie niedawno temu napływały z

-3-

Madrytu.-
Jeśli chodzi o Grecję, to przyznaję, iż jestem przeciwnikiem linii politycz. naszego rządu. Strzały policji grec. do nieuzbrojonych demonstrantów w Atenach były fatalnym błędem. Z drugiej strony jednak komuniści, posiadający tak wielkie wpływy wewnątrz "EAM", nie reprezentują więcej, niż 5% ludności. Nietylko w Grecji, ale i w innych krajach wykorzystują oni wewnętrzne trudności, by utrudniać rządy swym własnym rodakom, a przemilczają fatalne następstwa zniszczeń, pozostawionych przez Niemców. Odnoszę wrażenie, iż postąpiliśmy nierozważnie, pozostawiając w Grecji wolną rękę odłamom politycznym, które wykorzystały tę swobodę do walk bratobójczych. Byłoby może bardziej celowym zatrzymanie przez administrację sojusz. większych uprawnień na okres przejściowy, t.zn. do chwili zupełnego zakończenia działań wojennych.
Skoro mowa o komunistach, to niesposób pominąć ciekawego pomieszania pojęć, jakiego byłem świadkiem w połud. Francji na tle współpracy komunistów z czynnikami patriotycznymi w czasie walki z okupaniem. W lokalu komunistów " Perpignan" widziałem zawieszone obok siebie portrety gen. de Gaulle, oraz przywódcy komunistycz. Thoreza, pod którymi widniały napisy : " dwaj dezerterzy - dwaj wielcy Francuzi". Prawdą jest, iż obaj musieli uchodzić z Francji, tylko, że Thorezy uciekł do Rosji jeszcze w czasie pierwszej kampanii z Niemcami, będąc przeciwnikiem wojny z Niemcami, zanim jeszcze Rosja została zaatakowana, podczas, gdy gen. de Gaulle wtedy właśnie odznaczył się swymi zdolnościami wojsk.-
Powracając do tematu zaznaczam, iż wciąż odczuwam wątpliwości, czy rządy sojusz. zdają sobie sprawę z rozmiarów zmian, jakie dokonały się wewnątrz krajów oswobodzonych w związku z tendencjami w łonie samych ruchów oporu. Po stronie aljanckiej ani zawo dyplomata, ani przedsiębiorca nie ujawniają wiele zrozumienia dla tych nieznanych i niedoświadczo-

nych, szorstkich młodych ludzi, którzy w swych kra-
jach kierowali ruchami oporu. Jeśli ci ludzie nie
znajdą sympatii w Waszyngtonie i Londynie, będą jej
jej szukali w Moskwie. Z tym wszystkim wciąż musi-
my pamiętać, że porozumienie w sprawach europ. między
W.Brytanią,Rosją i USA. jest warunkiem wygrania nie-
tylko wojny, ale i pokoju. ~~Nkzxxzprzxyj~~ Niesprzyja
temu celowi popieranie mniejszości w Polsce przez
Rosję, w Grecji przez Anglię, a do niedawna we
Francji przez Amerykę. Wciąż jeszcze brak pewności,
czy aljanci potrafią uniknąć politycz.uprzedzeń,przy
ocenie pragnień ludności w krajach wyzwolonych.-

Londyn, dnia 15.XII.44r., <u>piątek ; Posiedzenie ang. Izby Gmin w sprawie Polski.</u> / zestawione na podstawie kom. polskiego, franc. i ang. w serwisie europ., oraz ang. w serwisie zamorskim/.

Dzisiejsze posiedzenie Izby Gmin było w całości poświęcone sprawie Polski i jej stosunków z Rosją. Otworzył je prem. Churchill przypominając na wstępie zdanie marszałka Stalina, iż winna być stworzona i utrzymana silna i niepodległa Polska, jako jedno z czołowych państw / po ang."power" - dosłownie " mocarstwo" / Europy. Premier podkreślił, że całkowicie podziela ten pogląd. W październiku istniała nadzieja, że premier Mikołajczyk uda się do Moskwy z upoważnienia rządu polskiego do zawarcia porozumienia z Rosją, na mocy którego przyszłą granicę między państwami stanowiłaby linia Curzona z przedłużeniem na południe, pozostawiającym Lwów po stronie ros. Gdyby prem. Mikołajczyk mógł był powrócić do Moskwy z upoważnieniem do zawarcia takiego porozumienia, byłoby dało się uniknąć trudności, które wynikły z powstania Komitetu Lubelskiego. Wtedy prem. Mikołajczyk byłby stanął na czele rządu, pełniącego władzę na terenie Polski i uznanego przez wszystkie narody zjednoczone. W dziele tym miał on zapewnioną przyjaźń i pomoc Stalina. Te nadzieje, niestety, nie spełniły się. Między Polakami nie doszło do porozumienia, prem. Mikołajczyk i min. Romer ustąpili i rząd został przekształcony w sposób, który z niektórych względów nie wzbudza ochoty do połasku. Widoki porozumienia z Komitetem Lubelskim i stojącym xxxxxx za nim rządem sowieckim zdecydowanie się pogorszyły. Nie mogę pogodzić się ze zdaniem, że Polska w razie przyjęcia propozycyj ros. nie uzyskałaby terenu, zapewniającego jej możliwości swobodnego rozwoju. Jeśli Polska ustąpi tereny na wsch. od linii Curzona wg. wersji "A" z przedłużeniem na południe, pozostawiającym Lwów po stronie ros., uzyskałaby całe Prusy Wschodnie na południe i zach. od Królewca wraz z Gdańskiem. Zamiast zagrożonego i sztucznego korytarza Polska otrzymałaby szeroki dostęp do Bałtyku na lini

dług. 500 km. Ze strony W.Brytanii i Rosji Polska może liczyć ponadto na pełną zgodę na rozszerzenie jej terytorium na zachód. Słyszymy, że Polska utraciłaby w ten sposób jedną trzecią część swego terenu. Ten teren obejmuje jednak również Polesie, którego obszar liczy wprawdzie wiele km. kwadrat., ale stanowi zarazem najmniej żyzną część jej terenu i nie przyczyniłby się do wzmocnienia Polski. Oczywiście wszyscy Niemcy zostaliby z Polski wysiedleni. Należałoby pod tym względem zupełnie teren oczyścić i nie dopuścić do takiego przemieszania narodowości, jak np. w Alzacji. Wymiana ludności między Grecją a Turcją okazała się zupełnym sukcesem i przyczyniła się do przywrócenia harmonijnych stosunków między tymi obu narodami, których już nic nie zamąciło. Mimo okrojenia terytorium Rzeszy będzie w niej dość miejsca dla Niemiec, które w wojnie, jaką ponownie wtrąciły Europę straciły 6-7.000.000 poległych, a w czasie walk na przyszłą wiosnę i w lecie Niemcy polegnie jeszcze wiele więcej. Żywię wielką przyjaźń dla Polski, tego wielkiego narodu, którego sto lat niewoli nie zdołały zniszczy. Ale Rosja była już dwa razy napadnięta przez Niemcy i ma prawo do zabezpieczenia się od zachodu na przyszłość. Stawiano nieraz pytanie, dlaczego wszystkie zmiany granic nie będą odroczone do ukończenia wojny / Okrzyki "tak"/. Jest to najbardziej uparte pytanie, na które rząd bryt. zawsze odpowiadał, że należy zagadnienia graniczne odroczyć do chwili zakończenia wojny. Dlaczego Polska stanowi pod tym względem wyjątek ? Przyczyną jest troska o Polskę i chęć uniknięcia wielkich nieszczęść. Z początkiem następnego roku Rosja zajmie duże połacie Polski. Jeśliby w następstwie powstały zażarte spory, a nawet walki ze znacznymi odłamami polskiej ludności, rezultatem byłyby największe cierpienia i ropiejące rany, które jeszcze bardziej by zatruwały stosunki między obu tymi narodami, skazanymi na współżycie. Polska ma przeto wielki interes w tym, by jeszcze teraz zawarła z Rosją układ. W dalszym ciągu rząd polski

uznajemy. Jeśli do porozumienia nie dojdzie obecnie to sprawa granic zostanie rozpatrzona na konferencji pokojowej. Jednak na tej konferencji nie zawahamy się stwierdzić, że Rosja będzie sprawiedliwie potraktowana, jeśli otrzyma tereny poza linję Curzona. Min.Eden i ja przez wiele miesięcy pracowaliśmy nad doprowadzeniem do porozumienia między Polską a jej potężnym sojusznikiem, który zdruzgotał niem.machinę wojenną. Zawsze dążyliśmy i dążymy do odbudowy Polski niepodległej, posiadającej pełną swobodę urządzania swego życia narodowego wg. własnych przekonań, korzystającej z ros.i bryt. gwarancji i pomocy. Pracowaliśmy w tym kierunku, narażając się na zarzuty i krytyki. Nie wątpię, że do tego poparcia Rosji i W.Brytanii, o którym wspomniałem, przyłączyłaby się również pomoc USA. Przyjaźń USA. dla Polski jest nie mniejsza niż nasza. Jeśli USA. do tej pory nie sprecyzowały równie jasno swego stanowiska w sprawie Polski, jak rząd W.Brytanii, to uczyniły to ze względu ameryk.trudności konstytucyjne przy kierowaniu polityką zagr. i wielkie masy obywateli ameryk. pochodzenia polskiego, zam.tem kraj. Wiem jednak, jak wielką wagę USA. przywiązują do powojennej organizacji świata, a ta upadłaby w razie sporu między trzema mocarstwami. Jeszcze jedna wojna, a zwłaszcza wojna ideologiczna przekreśliłaby na wiele stuleci dorobek cywilizacyjny. Pracujemy nad odwróceniem tego nieszczęścia. Jestem gotów spotkać się z kierownikami Rosji i USA. w dowolnym miejscu i czasie. Szczególnie jednak powitalibyśmy możność spotkania się tym razem w W.Brytanii, która od samego początku prowadziła wojnę sama jedna, bez wahania, narażając się na zniszczenie.-

Po przemówieniu liczni posłowie zabrali głos w dyskusji. Poseł Philiph Price / socjalista/, oświadczył, że wszyscy, którzy dążą do pojednania Polski

z Rosją. Polskę charakteryzują dwie wielkie cechy narodowe : bezprzykładna odwaga i niezdolność do wydostania się z krainy marzeń. Jeśli Polska nie przyjmie propozycyj ros. przeoczy jedyną sposobność
Poseł Rakes / konserwatysta/, oświadczył, że nie zgadza się z prem.Churchillem. Przyszły pokój zależy od dobrowolnego porozumienia między Polską a Rosją. Dziś został pogrzebany duch Karty Atlantyckiej.-
Poseł "Manders / liberał/, oświadczył, że granice z r.1939 nie są do przywrócenia.-
Poseł Pithorn / przedstawiciel uniwersytetu Cambridge/skrytykował pogląd prem.Churchilla, jakoby W.Brytania nie gwarantowała Polsce określonych granic. Gwarancje udzielone Polsce dotyczyły tych granic, jakie istniały w chwili udzielenia tych gwarancyj. W interesie W.Brytanii leży wzrost zaufania jako jedynej gwarancji przyszłości Europy.-
Komitet Lubelski jest kukłą, a jego marionetkowego charakteru dowodzi powstanie warszawskie, najbardziej bohaterski epizod w tej wojnie. Rząd bryt. nie powinien współdziałać w żadnym planie, który używałby Komitetu Lubelskiego jako środka presji na rząd albo naród polski. Jeden z posłów konserwat. zażądał udzielenia przez rząd bryt.gwarancyj, że nigdy nie uzna Komitetu Lubelskiego i podkreślił, że Rosję stać było na wielkoduszność wobec Polski.- Inny poseł konserwatywny zaznaczył, że bez przyjaznej Rosji Polska nigdy nie zachowa niepodległości.-
Poseł Ivor Thomas / socjalista/ oświadczył, że w przemówieniu prem.Churchilla tkwią ziarna przyszłej wojny i zażądał gwarancji, że rząd bryt. nie uzna Komitetu Lubelskiego.-
Poseł Patrick Lawrance / socjalista/ podkreślił uczucie przyjaźni i sympatii dla Polski i Rosji i oświadczył, że nie wierzy, by pokój mógł być zapewniony inaczej, niż za swobodną zgodą obu stron. Poseł zwrócił się z apelem do min.Edena, by nie ustawał w wysiłkach doprowadzenia do porozumienia między obu narodami. Wypowiedział się on również za zapewnieni

Polsce szerokiego dostępu do morza i usunięciem Niemców z przyłączonych do Polski terenów. Poseł zaznaczył, iż nie sądzi, by nastąpiło pogorszenie stosunków między W.Brytanią a Rosją, jeśli W.Brytania nie poprze czynnie propozycyj ros. jeśli już nie może im czynnie zapobiec.-

Na zakończenie debaty zabrał głos min. Eden.

Minister podkreślił stały szacunek W.Brytanii dla jej wielkiego sojusznika Polski za wykazane przez nią niezwykłe bohaterstwo. Minister podkreślił, że widoki porozumienia przedstawiają się obecnie ponuro. Niemniej jednak rząd będzie kontynuował swe wysiłki nad pojednaniem obu narodów. Jeśli do porozumienia nie dojdzie rząd bryt. w dalszym ciągu będzie uznawał rząd polski. Marszałek Stalin oświadczył wobec prem. Mikołajczyka , iż [illegible] nie zmierza bynajmniej do rozluźnienia więzów Polski z zachodem, przeciwnie sojusze Polski z W.Brytanią i Francją, jak również przyjazne stosunki Polski z Usa. byłyby kontynuowane i uległyby wzmocnieniu. Po ostat. wojnie rząd bryt. wyraźnie zaznaczył swój pogląd, że rozszerzenie terenów Polski na wsch. od linii Curzona z przyłączeniem Lwowa uważałby za niebezpieczne dla Polski. Wg. ostat. miarodajnej statystyki z r.1931 Polacy stanowili tylko trzecią część całej ludności na terenach, położonych między granicami Traktatu Ryskiego a linją Curzona. Polska nie może korzystać z niezawisłego bytu narodowego bez szerokiego dostępu do Bałtyku. Jedynym wyjściem jest zupełne wysiedlenie Niemców z tych terytoriów. Rosja jest gotowa w razie dojścia do porozumienia z Polską do zawarcia z nią umowy o administracji na terenach wyzwolonych na podobnych zasadach, jak z Czechosłowacją, wzgl. analogicznie do umów, dotyczących administracji w oswobodzonych krajach na zach. Europy. Jesteśmy gotowi do spotkania się z prez. Rooseveltem i marszałkiem Stalinem gdziekolwiek, sądzę jednak, że z tytułu starszeństwa, oraz wykazanych dotąd wysiłków w nawiązaniu współpracy trzech mocarstw

prem. Churchill może oczekiwać, iż spotkanie nastąpi tym razem w W. Brytanii. Na zakończenie min. Eden podziękował posłom za sposób przeprowadzenia dyskusji, podkreślając, że posłowie mieli zupełną rację, otwarcie mówiąc, co myślą i czują.-

Koresp. parlamentarny radia bryt., John Bedford, opisuje swe wrażenia z przebiegu debaty. Nastrój był poważny i zasępiony. W czasie całych rozpraw ani razu nie padł jakikolwiek żart, nieodłączny normalnie przy tego rodzaju okazjach. Nie było zaciętości, ani podniecenia, atmosfera przypominała raczej zebranie rodzinne na którym dąży się do pogodzenia poważnionych członków rodziny. Jedynym wyjątkiem był moment, gdy prem. Churchill oświadczył, iż Polacy powinni przyjąć linię Curzona, na co z ław zaczęły padać okrzyki " nie, nie" Amb. Polski był tym widocznie zaskoczony, podczas gdy ros. zachował swą niewzruszoną postawę. Obaj ambasadorowie siedzieli o kilka metrów od siebie, nie wymienili jednak ze sobą ani jednego spojrzenia. O ile chodzi o sprawę powiększenia granic Polski od zachodu, prem. Churchill zaznaczył, że nie może wdawać się jeszcze w szczegóły, ale w każdym razie Polska mogłaby liczyć na szerokie poparcie W. Brytanii i Rosji. Rozpatrywany jest podobno projekt ustawy, przewidującej, że Polacy, którzy pełnili służbę w siłach zbroj. będą mogli otrzymać obywatelstwo bryt., o ileby nie chcieli powrócić do Polski. W czasie debaty jeden z posłów konserwatywnych oświadczył, że jeśli Rosjanie żądają przyznania im szerokiej części Polski w celu zapewnienia sobie szerokiego pasa obronnego, to jest to tak, jak gdyby W. Brytania i Ameryka żądały przyznania im części Belgii i Holandii, by poprawić sytuację strategiczną W. Brytanii.-

W czasie debaty posłanka Rathborne / przedstawiciel uniwersytetów ang. przytoczyła cyfry ludności, deportowanej z Polski i zapytała dlaczego Rosja nie dopuszcza przedstawicieli narodów zjedn. na obsadzone przez nią tereny.-

Sprawozdawca parlamentarny nadmienia również, iż prem. Churchill omawiając przyczyny, dla których rząd USA. nie mógł równie jasno sprecyzować swego stanowiska jak rząd bryt., zaznaczył : " Mogę tylko tyle powiedzieć, że rząd USA. nie wyraził dezaprobaty dla stanowiska rządu bryt.".-
Dzisiejsza prasa londyńska omawia na czołowym miejscu piątkowe debaty w Izbie Gmin. "Times" zaznacza, że deklaracja prem. Churchilla nic nie pozostawiała do życzenia pod względem otwartości. Głębokie wrażenie wywarły wyrazy szczerej przyjaźni dla narodu, który ze względu na swe cierpienia i bohaterstwo zajmuje pierwsze miejsce w szeregu narodów zjedn. Rząd bryt. znajduje się w delikatnej sytuacji. Prem. Churchill złożył wyrazy uznania pod adresem prem. Mikołajczyka, zaznaczając, że tylko jego powrót na stanowisko mógłby uratować sytuację. Martwy punkt, na którym utknęły stosunki polsko.-ros. zmusza do troskliwego rozważenia zobowiązań narodu bryt., wiążących w stosunku do całej Polski, a nie poszczególnych grup Polaków. Rząd bryt. stwierdził, że pragnie Polski silnej i niepodległej. Znowu jednak odezwały się głosy niezrozumienia natury gwarancyj. udzielonych przez W.Brytanię Polsce. Jak to już rząd szereg razy zaznaczył gwarancja odnosiła się wyłącznie do wypadku agresji niem., nigdy zaś nie dotyczyła stosunków polsko.-ros. Ta treść układu, uzgodniona przez obie strony nie jest wynikiem ani błędu, ani przypadku. Dwa argumenty to wykazują : 1/ dobrze poinformowana opinia bryt. nigdy nie miała zaufania do słuszności, ani trwałości granic z roku 1939, 2/ żaden rząd nie mógł nie uznać, że niemożliwością jest równocześnie gwarantować granice Polski przeciwko Rosji i Niemcom. Sam fakt gwarancji przeciw Niemcom wyłączał możliwość gwarancyj przeciwko Rosji. Dwa błędy pokutują ; 1/ jakoby Rosja pragnęła powiększyć swój obszar przez przyłączenie wielkiego terenu, słusznie należącego się Polsce. Ostat. spis ludności, przeprowadzony na tych terenach w r.1931 wykazuje, że na 11.000.000 mieszkańców

2| 4 r. 1939

Polaków było 2.250.000 do 2.500.000. Zwracając te tereny Polska naprawia błąd z r.1921. Z zatrzymania ich Polska nie odniosła żadnych korzyści, 2/ drugi błąd, to przekonanie, że traktat z 1921 r. był dla Polski korzystny. W istocie rzeczy rewizja granic z r.1939 zmniejsza wpływy wielkich właścicieli ziemskich, natomiast powiększa wpływy włościaństwa. Tym się tłomaczy opozycja wobec proponowanej rewizji granic, która zapewni Polsce szerszą podstawę społeczną, niż reżim Piłsudskiego.-
Było fatalnym błędem, że w kwietniu 1939 r. udzielono Polsce gwarancji bryt. bez równoczesnej gwarancj ros. i że rozmowy z Rosją nastąpiły po gwarancji przeciwko Niemcom, zamiast przed nią.-
Istnieje wielka różnica między rewizją granic, opartą na wymogach strategicz., czy nawet bardziej drugorzędnych, ale sprecyzowanych, a przesiedlaniem ludności na ogromną skalę. Proponowana rekompensata Polski terytoriami niem. oznaczałaby wysiedlenie conajmniej 6.000.000 ludności. Trudno po tak olbrzymim wysiedleniu oczekiwać poprawy warunków życia gosp. trudno sądzić, by metody tak gwałtowne położyły kres wojnom w Europie. Problemy skomplikowane, jak polski i grecki wymagają szybkiego rozwiązania. Więcej jest na to widoków na rozwiązanie ich teraz, nię po wojnie.-
Socjalisyczny "Daily Herald" nie podaje własnych komentarzy, ale przytacza obszernie krytyczne głosy posłów socjalistycz., kładące nacisk na konieczność osiągnięcia porozumienia w drodze swobodnie wyrażonej zgody obu stron. Koresp.dyplomatycz. dziennika donosi że rząd polski jest b.zaniepokojony niewłaściwą ingerencją w wewnętrz.spraw Polski.-
Konserwatywny "Daily Telegraph" podkreśla, że wysiedlenie Niemców z terenów, przyłączonych do Polski da się niewątpliwie przeprowadzić. Sprawa polska jest wprawdzie trudna, ale nie trudniejsza od innych różnic, które zostały szczęśliwie przezwyciężone. Wzajemne zaufanie jest sprawą istotnego znaczenia. Nie mo-

żna sobie pozwolić nawet na myśl powtórzenia się r.1920 Dziś rezultat byłby całkiem inny. Nawiązując do sprawy konferencji kierowników trzech mocarstw dziennik podkreśla konieczność częstszego odbywania tego rodzaju spotkań w związku ze zbliżającym się końcem wojny. Jeśli te spotkania nie będą się dość często odbywały i w następstwie nie nastąpi zacieśnienie współpracy między aljantami, to rezultatem będzie powrót do systemu sfer wpływów a nawet rywalizujących bloków, tak często potępianego. Liberalny "News Chronicle" zaznacza, że wymaga się od Polski ciężkich poświęceń. Także kompensata Polski na zachodzie i płn. nie należy do spraw łatwych i nie opiera się na żadnych zasadach, godnych pochwały. Przed Polską stoi alternatywa odzyskania wolnego i niepodległego państwa, gwarantowanego przez Rosję i W.Brytanię albo też wojny domowej i nieskończonych konfliktów z najpotężniejszym z jej sąsiadów. Konserwatywny "Daily Mail" podkreśla konieczność zwołania wspólnej konferencji dla rozwiązania sprawy polskiej. Uczucia podziwu dla narodu polskiego są niezmienione, ale w danej chwili górują nakazy rozsądku. Jeśli Polska uzyska rekompensatę w Prusach Wschodnich i na zachodzie, oraz gwarancję bryt. i ros. , to będzie mogła swobodnie się rozwijać i swoje życie urządzić wg. własnych życzeń.-

Konserwatywny "Daily Express" powraca do swej tezy : " Nie tracić z oczu najważniejszego celu, jakim jest zwycięstwo". Z tej perspektywy zagadnienia polskie i grec. mają charakter przejściowy. O trzech rzeczach niewolno zapominać : 1" wojna nie została jeszcze wygrana, 2/ przed jej wygraniem musimy jeszcze stoczyć ciężkie walki, 3/ cała przyszłość zależy od porozumienia między Anglią, Rosją i USA.-

Londyn, piątek, dnia 15.XII.44r. <u>Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.</u>

<u>Front zach. :</u> Na odcinku VII-ej armii ameryk. Niemcy przypuścili wczoraj kontratak między Miluzą a Kolmarem. Jest to pierwsze niem. przeciwnatarcie na wielką skalę od kilku miesięcy. Niemcy pośpiesznie ściągnęli posiłki przez nieuszkodzony most pod Kolmarem, oraz rzucili do walki nowe czołgi wagi 45-ciu ton. Niemcy osiągnęli pewne sukcesy, zajmując wzgórza panujące nad drogą między Miluzą a Belfortem, jak również grzbiet górski w pobliżu drogi Kolmar-Bambervillers nad rzeką Mortagne / 70 km. na płn.zach.od Kolmaru/. Ofenzywa ameryk.franc. została w rezultacie nad tym odcinku wstrzymana. W kołach bryt. uważają ten manewr za dywersję, której celem jest odciążenie frontu niem. dalej na płn. pod Karlsruhe. Na odcinku płn. natomiast oddz. VII-ej armii znajdują się już w pobliżu Lauterburga, dokąd dotarły mimo celnego ognia ciężkiej artylerii niem. z linii Zygfryda. Amerykanie znajdują się o 15-cie km. od Karlsruhe, które jest już ostrzeliwane przez ciężką artylerię. Granica niem. jeszcze nie została przekroczona i poszczególne formacje ameryk. współzawodniczą ze sobą, która pierwsza wkroczy na terytorium Rzeszy. Pod Hagenau oddz. niem. są zagrożone okrążeniem.-

III-cia armia ameryk. w całości oczyściła Saargemund. W mieście uwolniono ok. 1000 Rosjan, Polaków i Włochów, którzy przebywali w fatalnych warunkach. Oddz. ameryk. posunęły się o 6 mil ang. na wsch. od Saargemund.-

I-sza armia ameryk. po obu stronach Düren dotarła do rzeki Roer wzdłuż odcinków po 9 km. dług. Od samego Düren dzieli ją tylko 2 km. odległości.-

Koresp. donoszą, że nie należy oczekiwać szybkiego sforsowania rzeki Roer w związku z b. silnymi umocnieniami niem. W ciągu pierwszych trzech tygodni listopada Niemcy stracili na tym odcinku przeciętnie 6600 ludzi dziennie.-

<u>Wojna lotn. :</u> Ub. nocy naloty "bomb latających" na Anglię połud., ofiary w ludziach i straty.-

Wskutek nalotów sojusz. na niem. koleje ilość pociągów kursujących po linjach niem. spadła z końcem października b.r. o 40% w porównaniu ze stanem z września 1939

Niemcy : W ostat. proklamacji jednej z trzynastu, ogłaszanych codziennie przez kwaterę gen. Eisenhowera ze wskazówkami dla niem. ludności cywil., zostały ujawnione szczegóły, dotyczące działalności zbiorowej robotników niem. Mogą oni zrzeszać się w stowarzyszenia o charakterze demokratycz., natomiast nie wolno im stowarzyszać się w celach wojsk. Składki na ubezpieczenia społecz. będą w dalszym ciągu pobierane. Zabronione są strajki i lokouty, gdyby przeszkadzały działaniom wojennym sojuszników.-

Wczoraj wieczorem radiostacja moskiewska nadała odezwę marszałka polnego Paulusa do narodu i armii niem. Podpisało ją dalszych 50-ciu generałów niem., przebywających w niewoli ros., m.in. gen. v. Seidlitz / przewodniczący t.zw. Komitetu Wolnych Niemiec, działającego w Moskwie/. Odezwa przypomina, że w r.1918 Hindenburg i Ludendorff sami zażądali zaprzestania działań wojennych w obliczu beznadziejnej sytuacji militarnej Niemiec. To samo czynią dzisiaj autorowie odezwy, mający za sobą poparcie setek tysięcy niem. żołnierzy. Cały naród niem. winien skończyć z Hitlerem i z wojną.-

Francja : Opuszczając Rosję gen. de Gaulle wysłał do Stalina depeszę z podziękowaniem za serdeczne przyjęcie, oraz z wyrazami wielkiego zadowolenia z powodu zawarcia sojuszu. Min. spraw zagr. Bideault w depeszy do Mołotowa podkreślił, że traktat wzmocni wolę zwycięstwa i zabezpieczy przyszły pokój.-

Komentator radia bryt. przypuszcza, że traktat będzie zapewne zbliżony treścią do traktatu ros.-ang. Następnie prawie cały 10-cio min. komentarz poświęcony jest kategorycznemu zaprzeczaniu pogłosek, jakoby Anglia próbowała montować t.z. Blok Zachodni w celu zrównoważenia wpływów ros. w Europie. Wg. tych pogłosek w skład bloku miały wejść W. Brytania, Francja, Belgia, Holandia i Norwegia. Doszło do tego, że niedawno temu jeden z najwybitniejszych ameryk. komentatorów radiowych oświadczył, że rząd franc. przezwyciężył bryt. opór przeciwko zawarciu przymierza z Rosją i odmówił wzięcia udziału w proponowanym Bloku Zachodnim.-

Trudno oczywiście o wdzięczniejszy temat dla dziennikarskiej sensacji, wszystkie jednak tego rodzaju pogłoski są wyssane z palca. Wiadomo oczywiście, że sojusznicy popierają ideę bloków regjonalnych, ale tylko pod warunkiem zharmonizowania ich działalności w ramach powszechnego systemu bezpieczeństwa. Zarówno gen.de Gaulle, jak i jego min.spraw zagr. oświadczyli komentatorowi, że są zdecydowani przeciwni koncepcji rywalizujących ze sobą bloków. To samo wynika z oświadczeń prem.Churchilla. Jeśli chodzi o W.Brytanię, to jej kierownictwo stoi przed trudnym zadaniem uzgodnienia zobowiązań, wynikających z przystąpienia do Bloku Zachod. z niepisanymi zobowiązaniami, które posiada w stosunku do innych uczestników Federacji Bryt. W rzeczywistości traktat franc.-ros. został nader przychylnie przez W.Brytanię powitany, gdyż bezpieczeństwo europ. zyskało teraz solidną podstawę w postaci trójporozumienia. Jest on najlepszym środkiem zbliżenia między wschodem a zachodem Europy i najlepszym zabezpieczeniem przeciwko niem.rachubom na rozdwojenie kontynentu.-
Federacja górników franc.zażądała natychmiastowego upaństwowienia całego przemysłu górniczego. Właściciele zakład.górniczych nie powinni otrzymać żadnego odszkodowania, gdyż są zdrajcami, którzy w czasie okupacji wysługiwali się Niemcom i robili z nimi interesy.- Zarząd powinien być wykonywany przez zespół, złożony z przedstawicieli rządu, górników i spożywców.-
Ang.działaczka socjalistyczna, Dorothy Pickels opisuje jeden z najciekawszych objawów w obec.Francji, jakim jest zbliżenie między socjalistami a katolikami.
Pamiętając o życiu politycznym Francji przedwojennej przyzwyczailiśmy się do istnienia ostrego przedziału między obozem katolickim a obozem laickim, zwłaszcza lewicowym. W istocie rzeczy jednak już przed wojną nastąpiło zbliżenie między katolikami, ściśle mówiąc między kat.ruchem ludowym, a General.Konfederacją Pracy. W czasie okupacji nastąpił zupełny przewrót. Doszło do tego, że niedawno temu "CGT" po wyrzuceniu Niemców zaproponowała związkóm kat. połączenie się w jedną organizację. Katolicy odmówili, gdyż ze względu

na swą słabość liczebną byliby stracili swą niezależność, podkreślili jednak swą wolę jaknajbliższej współpracy. Wprawdzie biskupi franc. nie oddali szczególnej usługi sprawie kat., idąc na współpracę z rządem w Vichy, który wprowadził z powrotem wyznaniowe szkoły kat., jednakowoż ten błąd został z nadwyżką wyrównany z zachowaniem się olbrzymiej większości niższego kleru,który na każdym kroku składał dowody patriotyzmu i odwagi. Nauczyciel ludowy i ksiądz, którzy przed wojną byli w każdej wiosce urodzonymi przeciwnikami, współpracowali w czasie okupacji ręka w rękę. Chłopi w zach.Francji, przeważnie kat.usposobieni, współpracowali ściśle z socjalistycz.robotnikami. Ta współpraca w akcji oporu doprowadziła do tego, że dziś dwa ważne resorty, mianowicie min.spraw zagr. i min.informacji, są obsadzone przez firmowych katolików. Niemniej jednak w sprawach zasadniczych programy obu obozów zostały nie zmienione, tak np. socjaliści ponownie podkreślili zasadę szkoły świeckiej.-

Koresp.radia bryt. podkreśla nader trudne zadanie franc.wymiaru sprawiedliwości w sprawach przeciwko współpracownikom niem., zwłaszcza przedsiębiorcom. Winę jest nieraz b.trudno ustalić. Często przedsiębiorca mógł uratować swój zakład przed całkowitym przeniesieniem ze wszystkimi urządzeniami i załogą robotn.do Niemiec dzięki temu tylko, że dostarczał Niemcom najniezbędniejsze minimum. Nawet uproszczona procedura obecna działa powoli, procesy mogą się przeciągać latami i wielu winnych może ujść zasłużonej kary. Z drugiej strony zbyt sumaryczny wymiar sprawiedliwości może doprowadzić do skazania wiele niewinnych.Znalezienie złotego środka jest w tych warunkach niezwykle ciężkim zadaniem.-

Włochy : Oddz.kanad. posunęły się wzdłuż odcinka dług.10-ciu mil ang. o 3 mile na zachód od rzeki Lamone. Następna niem.linia obronna przebiega na płn.wsch.od Faenza wzdłuż kanału. Połączenie kolej. Rawenna-Ferrara zostało przecięte. Oddz.V-ej armii, walczące na połud.zach. od Imola zbliżyły się na

12-cie km.do drogi Rimini-Bolonia.-

Grecja : Po spokojnej nocy walki rozgorzały wczoraj po połud. nanowo w Atenach. Oddz."ELAS", porozmieszczane na dachach budynków,ostrzeliwują kwatery dztwa wojska grec. i bryt. Dtwo bryt. rzuciło do walki czołgi "Scherman" i bombowce "Wellington". Działalność lotn. jest utrudniona ze względu na to, że dztwo bryt. pragnie oszczędzać ludność cywil., z drugiej strony zaś do Aten przedostaje się wielu członków "ELAS" w ubraniach cywilnych. Z Włoch przybyły na samolotach znaczne posiłki. Dzielnice obsadzone przez wojska regularne są otaczane drutem kolczastym. Grec.dowódca rej.Attyki zabronił mieszkańcom opuszczenia domów z wyjątkiem czasu między godz.12 a 14-tą. Strajk general. objął dalsze miasta w Grecji.-
Przywódca liberałów Sofulis w przemówieniu radiowym oświadczył, że "EAM" nie ma prawa występować jako obrońca demokracji, gdyż ma przeciw sobie conajmniej 80% ludności greckiej, która nie życzy sobie żadnej dyktatury, ani lewicowej ani prawicowej. "ELAS" byłaby wywołała bunt nawet, gdyby jej żądania zostały uwzględnione.-
Prem.Churchill oświadczył wczoraj w Izbie Gmin w odpowiedzi na interpelację, że w sprawie grec. porozumiewał się z rządami Dominjów, które popierają stanowisko W.Brytanii.-

W.Brytania : Podsekretarz Stanu w MSZagr., Ryszard Law, należący do zarządu "UNRA" udaje się do Waszyngtonu, by porozumieć się z rządem USA. w sprawie dostarczenia pomocy krajom oswobodzonym, w pierwszym rzędzie Grecji i Włochom.-

Rosja : Stalin przyjął wczoraj na audjencji amb. USA. Harrimana.-

W.Brytania : Kongres Partii Pracy opowiedział się wczoraj za upaństwowieniem ziemi, ciężkiego przemysłu, banków, organizacji transportu, ośrodków produkcji paliwa, gazu i elektryczności. Referując projekt poseł Shinwell podkreślił, że nie chodzi tu o małostkowe krępowanie poszczególnych gałęzi przemysłu, lecz o poddanie kontroli państwowej działów produkcji, które w prywatnym władaniu przeradzają

się w monopole, zyskowne dla jednostek, ale szkodliwe dla ogółu. Mówca ostro skrytykował zasadę swobodnej przedsiębiorczości prywatnej, która oznacza niewolę dla mas pracujących. Partia Pracy jest zdecydowana dążyć do zdobycia władzy w Anglii i do przeprowadzenia programu socjalistycznego. Przedstawiciel górników i b.min.górnictwa z r.1940 oświadczył, że z pośród 1800 sztolni węglowych, znajdujących się w Anglii 95% posiada zupełnie przestarzałe urządzenia i wydajność znacznie poniżej normy. Od r.1926, w którym wybuchł strajk general. zmniejszył.się dopływ młodych sił roboczych do zawodu górniczego i zmniejszał się dalej coraz bardziej, co doprowadziło do tego, że przeciętny wiek górnika od początku wojny podniósł się o cztery lata. Przestarzałe urządzenia i brak młodych sił roboczych, to dwie główne przyczyny spadku produkcji węglowej.-
Wczoraj w Izbie Lordów przedstawiciel rządu,lord Cramborne podkreślił konieczność wyłączenia polityki zagr. od rozgrywek partyjnych i w związku z tym opracowania metod, któreby umożliwiły kierownikom wszystkich stronnictw posiadanie należytych informacyj o wszystkich zagadnieniach polityki zagr.-
Królewskie Towarzystwo Nauk doniosło o wielkich postępach na polu zwalczania raka przy pomocy promieni / zdaje się radowych / i lekarstw syntetycznych.-
Niemieccy jeńcy woj.będą mogli pracować u rolników bez straży i za niewielkim wynagrodzeniem.-
Fron. wsch.: Wczorajszy kom.ros. nie zawiera żadnej wzmianki o walkach pod Budapesztem. Koresp.donoszą, że artyleria ostrzeliwuje przedmieścia Ujpest i Kispest na wsch.brzegu Dunaju. Zajęto stację kolej.na linii Miskolcz- Koszyce, położoną o 30 km. na płn.wsch.od Miskolcza.- Niemcy gromadzą wielkie ilości czołgów i artylerii między jeziorem Velencei a Budapesztem, by zatrzymać tu Rosjan.

We środę Rosjanie wzięli 870 jeńców, zniszczyli 18 czołgów i 13 samolotów.- Niem.transportowiec pojemn. 6000 ton został trafiony torpedą w Gdańsku.-
W ub.tygodniu oddz.rumuńskie wzięły 2500 jeńców.-

<u>Sprawy polskie :</u> W przemówieniu przed Radą Narodową prem.Arciszewski oświadczył, że nowy rząd będzie kontynuował linję polityczną gen.Sikorskiego i prem.Mikołajczyka. Głównym celem jest odzyskanie niepodległości państwa przez zjednoczone wysiłki z aljantami i porozumienia z Rosją. Premier złożył hołd W.Brytanii za pomoc, udzieloną armii polskiej poza granicami kraju oraz ruchowi oporu. Premier oświadczył, że od wybuchu wojny Polska straciła 5.000.000 ludzi. Powstanie warszawskie, które trwało 63 dni było jedną z największych walk o wolność, jaką znają dzieje świata.-

<u>Ocean Spokojny :</u> Na wyspie Leyte zacięte walki z niedobitkami japon. Japończycy stracili do tej pory ponad 82.000 zabitych. 31.000 naliczono na polu bitwy, 32.000 stracili w dziesiątkach zatop.konwojów, 18.500 leży poza liniami japon. Wzięto do niewoli tylko 253-ch Japończyków. Amerykanie stracili 2176 zabitych, 8000 rannych i 252 jeńców.-
W środę w czasie nalotów na wyspę Luzon amerykr. samoloty morskie zniszczyły 91 samolotów japon., zatopiły 3 transportowce po 1000 ton, a 1 zapaliły. Samoloty amerykr.z baz w Indjach atakowały Rangun i Bangkok.-

<u>Chiny :</u> Komentator radia bryt.podkreśla nieoczekiwany zwrot na lepsze w połud.wsch.Chinach. Japończycy raz jeszcze przecenili swe siły i posuwając się zbyt szybko, wydłużyli nadmiernie swe linje łączności. W rezultacie zostało usunięte zagrożenie Czung-Kingu, a Japończycy zostali wyrzuceni z prowincji Kwei-Czou. Gdyby nawet Japończycy próbowali odrobić straty, to nie uda im się to w ciągu najbliższych tygodni, a każdy tydzień przedstawia wielki zysk dla ~~Japończyków.-~~
Chińczyków

Londyn,dnia 19.XII.44r., wtorek, Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski / skrót / i franc.europ.

Front zach.: Kontrofenzywa niem.przeciwko 1-ej armi ameryk. wzdłuż całego odcinka 8? km. między Monscha a Echternach przybiera na gwałtowności. Dztwo-sojus nie podaje żadnych szczegółów terenowych, by nie dostarczać wiadomości przeciwnikowi. Wiadomo tylko z doniesień koresp., że największe postępy Niemcy osiągnęli mniejwięcej na pół drogi między Akwizgranem a połud.częścią Luxemburga. Mieli oni dotrzeć na 8 km. płzach.od Malmedy, co by oznaczało, że od punktu wyjścia posunęli się o 22 km., wdzierając się już na terytorium belgijskie. Na terenie Belgii Niemcy osiągnęli największe postępy. Na całym odcinku kontrofenzywy zrzucili oni licznych spadochroniarzy, jednakowoż nie jako sabotażystów, tylko regularne, umundurowane oddz., których zadanie polega na obsadzaniu węzłów kolej., atakowaniu kwater dztwa i wogóle wywoływaniu zamieszania na tyłach lini, sojus w celu paraliżowania obrony. Koresp.donoszą również że drogi poza frontem niem.są przepełnione kolumnami transport.i rezerwami, w szczególności zaś piech i czołgami, rzucanymi w celu poszerzenia poczynionyc wyłomów. Do tej pory Niemcy osiągnęli ok.12-tu penetracyj w liniach sojusz. Lotn. taktycz.sojusz.jest b. czynne i wykonało wczoraj ponad 1000 lotów operac niszcząc łącznie 265 pojazdów mechan. wszelkiego typu, a uszkadzając 65 innych, w tym na jednym tylk odcinku zniszczono 95 pojazdów, a uszkodzono 26 dalszych. Mimo braku urzęd.wiadomości koresp.zgodnie stwierdzają, iż powyższe cyfry wskazują na operacje na większą skalę. Penetracje zostały uzyskane dzięki skoncentrowaniu znacznych sił na b.wąskich odcinka nieraz nieprzekraczających dług.1 km.-

III-cia armia ameryk. opanowała całe Dillingen, z wyjątkiem budynków fabrycz. w płn części miasta, oraz osiągnęła dalsze postępy na płn.wsch.od Saargemund. Karlsruhe jest ostrzeliwane przez ciężką a lerię.- VII-ma armia ameryk.zajęła Col du Bonhomme / 28 km.na płn.zach.od Kolmaru/.-

Od rozpoczęcia inwazji do dnia 1 b.m. Amerykanie
stracili 258.000 ludzi, mianowicie;44.000 zabitych
25.000 zaginionych i 189.000 rannych. Te cyfry nie
obejmują strat ameryk.lotn.-
Dzisiejszy "Times" podkreśla, że Rundstedt dał nie-
wątpliwy dowód trafnej oceny sytuacji, decydując
się na przejście z pasywnej obrony do kontrofenzywy.
Miejsce zostało dobrze wybrane, gdyż wskutek, że
sojusz. atakują u obu krańców odcinka, środek jest
wzgl.słaby. Teren wzniesiony i opadający w kierunku
linij sojusz. ułatwia natarcie. Armia bryt. w Holan-
dii jest unieruchomiona zalewami. Cel Rundstedta jest
jasny, mianowicie zmuszenie sojuszników do odroczeni
ofenzywy na dłuższy okres czasu. Za ten zysk na cza-
sie jest on gotów nawet drogo zapłacić. Z drugiej
strony jest obowiązkiem sojuszników te rachuby prze-
kreślić, gdyż względy strategiczne, polityczne i
wprost humanitarne nakazują jaknajwiększe przyśpie-
szenie zwycięstwa.-
Komentator radia bryt.przypomina, że przed inwazją
propaganda niem. wychwalała Runstedta, jako najwięk
szego specjalistę w dziedzinie obrony. Po przełama-
niu"wału Atlantyckiego"Rundstedt otrzymał dymisję, te
raz objął z powrotem. Kontrofenzywa niem. została
dobrze uplanowana, podjęta we właściwym czasie, przy
gotowana w tajemnicy, ale mimo tego nie jest ona
kontrofenzywą w pełnym tego słowa znaczeniu, gdyż
Niemców na taką już nie stać, tylko manewrem obronny
mającym na celu jedynie przeciągnięcie walki.-
Wojna lotn.: Ponad 500 bombowców ameryk.atakowało
wczoraj pod osłoną 600 myśliwców węzły kolej. w Mo-
guncji, Koblencji i Kolonii.- W nocy z niedzieli na
poniedziałek 1300 ciężkich bombowców RAF.atakowało
węzły kolej. w Ulm, Duisburgu, Hanau i Monachium.-
Ub.nocy ciężkie bombowce RAF. atakowały Gdynię, naj-
większy obecnie port.woj. Znajdują się tam oba pan-
cerniki kieszonkowe "Lützow " Scheer", stanowiące po
tencjalnie zagrożenie dla ros.floty woj., jak równi
liczne łodzie podwod. Wczoraj w ciągu dnia ciężkie
bombowce ameryk.atakowały z baz włoskich fabryki ben
ny syntetycznej na Śląsku, m.in. w Oświęcimiu, oraz

węzły kolej. w Grazu i Sopron.-
W ciągu ub.doby naloty " bomb latającycyh" na Anglię połud., ofiary w ludziach i straty.-
Front wsch.: Rosjanie dotarli do granicy słowacko-węgierskiej na odcinku dług. 110 km. i w jednym punkcie ją sforsowali. Lokalne postępy na płn.zach.od Miskolcz, oraz na płn.wsch., gdzie Niemcy zostali przyparci do rzeki Hernad.-
Włochy : Oddz.VIII-ej armii przekroczyły rzekę Senio na zach.od Faenza i posuwają się w kier.Castel Bolonese, będące następnym ośrodkiem oporu na drodze do Bolonii. Na lewym skrzydle Polacy zdobyli trzy wioski. Linja kolej. Faenza-Bolonia została przecięta przez oddz.nowozelandzkie.-
Grecja : Oddz."ELAS" zaatakowały w Atenach więzienie, w którym przebywa kilkuset współpracowników niem. i podpaliły je. Bombowce RAF. zrzucają dostawy dla oddz.naziemnych RAF., broniących położonej poza Atenami kwatery lotn.bryt., oblęganej przez powstańców.- Piech.bryt. oczyściła większą część drogi z Aten do Pireusu.- Członkowie rządu zakomunikowali indywidualnie swe poglądy w sprawie ewent.ustanowienia regencji królowi, przebywającemu w Londynie. Przewiduje się spotkanie gen. Scobie z przedstawicielami "EAM".-
Ocean Spokojny : W czasie walk nad Filipinami lotn. sojusz. zniszczyło bądź uszkodziło w ub.tygodniu 742 samoloty japon., przeważnie na lotniskach.- Superbombowce ameryk.wykonały z Chin nalot na wyspę Ki-Sziu.- W czasie ostat.3-ch dni lotn.ameryk.zatopiło u wybrzeży Wyspy Luzon 25 statków japon., a uszkodziło 66.- Ameryk.łodzie podwod. zatopiły 33 statki i okręty japon., w tym 1 lekki krążownik i 2 kontrtorpedowce.-
W.Brytania : Koresp.radia franc., omawiając ostat. Kongres Partii Pracy podkreśla wzmocnienie się tendencyj bojowych w łonie socjalizmu ang. Wprawdzie rezolucja w sprawie Grecji pokrywa się z programem rządu bryt. i została uchwalona po myśli min.Bevina, natomiast przeprowadzono uchwałę, żądającą uspołecznienie ziemi, co zaskoczyło ofic.kier.Partii Pracy

jak również uchwałę w sprawie Indyj, domagającą się pozwalniania więźniów politycz. i zjednoczenia wszystkich odłamów politycz. w celu wspólnej walki Indyj przeciwko faszyzmowi. Do Komitetu Wykonawczego został wybrany młody poseł z Walii, Bevan, przedstawiciel lewicowego odłamu. Wszystkie te fakty zadają kłam twierdzeniom pesymistów, jakoby Anglia była krajem społecznie zacofanym.-

Sprawy polskie : Kom.polski przytacza oświadczenie, jakie wczoraj złożył sekretarz Stanu Stettinius na konferencji pras. w sprawie stanowiska rządu USA. w sprawie Polski. Stanowisko rządu USA. było zawsze kierowane pełnym zrozumieniem i sympatią dla narodu polskiego i o tym stanowisku stale były informowane zarówno rząd polski, jak i rządy innych narodów zjednoczonych. USA.szereg razy wypowiadały się za utworzeniem silnego, wolnego i niezawisłego państwa polskiego, którego obywatele będą mieli niczym nie umniejszone prawo urządzania swego życia. USA. zawsze wysuwały zasadę, że rozstrzygnięcie spraw granicznych winno być odroczone do końca wojny. Jak to już jednak zaznaczył poprze .sekretarz Stanu Hull nie wyklucza to poprzedniego bezpośredniego uzgodnienia sprawy granic między zainteresowanymi stronami i USA. nie mają zastrzeżeń przeciw takim umowom, któreby się mogły przyczynić do skrócenia wojny. Jeśliby z tego wynikła konieczność przesiedlania ludności, USA. gotowe są udzielić swej pomocy w miarę swych możliwości w porozumieniu z innymi narodami zjednoczonymi. Zgodnie ze swą tradycją polityczną USA. nie udzielają żadnych gwarancyj w stosunku do jakichkolwiek określonych granic. USA.skupiają wszystkie swe wysiłki nad organizacją powszechnego bezpieczeństwa, w której ramach ponosiłyby ze wszystkimi innymi narodami x/za utrzymanie tego bezpieczeństwa. USA. udzielą również pomocy przy odbudowie krajów uwolnionych. Zasady te dotyczą zarówno Polski, jak i innych krajów.

x/ odpowiedzialność

Dalszy ciąg kom., omawiający głosy prasy ameryk. prawie zupełnie niezrozumiały.-
" New York Times" zaznacza m.in., iż USA. nie przywiązują większego znaczenia do granic, stawiając na pierwszym planie organizację międzynarod.bezpieczeństwa. Gdy w r.1919 rząd bryt. zaproponował t.zw.linję Curzona ówczesny podsekretarz Stanu USA. nie wysunął zastrzeżeń. W r.1921 rząd USA. również bronił linii Curzona wobec ówczesnego ministra spraw zagr. Polski Skirmunta.-
Ameryk.audycja dla Europy w języku ang. przytacza głosy prasy. / Słyszalność również słaba wskutek przeszkód/.-
" Chicago Sun" zaznacza, iż sekretarz Stanu Stettinius jasno podkreślił, zasadę odroczenia decyzji w sprawie granic na okres powojenny, chyba, że zmiany nastąpią za obopólną zgodą stron zainteresowanych. To stanowisko musi wpłynąć na rząd polski w kierunku przyjęcia linii Curzona.-
"News York Times" zaznacza w art.wstęp., że nieulega wątpliwości, iż proponowana rewizja granic Polski nie pozostaje w zgodzie z zasadami Karty Atlantyckiej. Miejsce idei zajmują jednostronne decyzje. Składają się na to wielorakie przyczyny. Nie można o tym zapominać, że Rosja przeżyła dwukrotnie inwazję niem., że tereny, do których zgłasza pretensje, są zamieszkane przeważnie przez ludność niepolską. Sposób przeprowadzenia rewizji granic jest jednak godny pożałowania. Jednostronna akcja, prowadzona przez Rosję jest w gruncie rzeczy metodą typowo izolacjonistyczną i ze swej strony powoduje izolacjonizm u innych. Można jednak być pewnym, że Polska, która w rezultacie powstanie, będzie państwem silnym.

Londyn, środa, dnia 2[illegible].XII.44r. Kom. franc. poranny. Serwis europ.

Front zach.: Ze strony źródeł urzęd. w dalszym ciągu zupełne milczenie w sprawie sytuacji na odcinku I-ej armii, gdzie Niemcy rozpoczęli kontrofensywę. Koresp. wojenni donoszą jedynie, że na niektórych odcinkach Belgii i Luxemburga tempo pochodu niem. uległo zwolnieniu. Na samym tylko odcinku na połud. od Malmedy odparto sześć kontrataków niem. W alzacji I-sza armia franc. osiągnęła lokalne postępy w atakach na pozycje niem. na zach. od Renu.-
Ameryk. rzecznik wojsk. oznajmił, że nowa broń niem., używana przeciwko IX-ej armii ameryk. stanowi odmianę "V2" lżejszego typu.-
Koresp. donoszą, że po odzyskaniu Malmedy Niemcy wdarli się na 15-cie km. wgłąb Belgii.-
Dzisiejsza prasa bryt. poświęca w pierwszym rzędzie uwagę nowej kontrofenzywie niem. "Daily Express" podkreśla, że pierwszym głównym celem ataków niem. jeste Lege. W razie osiągnięcia go Niemcy przerwaliby łączność między I-szą armią ameryk. a II-gą bryt., co znacznie opóźniłoby działalność armij aljanckich.-
" Daily Herald" podkreśla, że kontrofensywa niem. stanowi jeszcze jeden dowód potęgi niem. machiny wojennej co zresztą dla uświadomionej opinii publicz. nie jest żadną niespodzianką. Przy tej okazji dziennikx nie szczędzi słów surowej krytyki pod adresem pewnych wybbt. osobistości wojsk., które dały się ponieść nieszczęsnemu optymizmowi i przepowiadały zwycięstwo jeszcze w r.1944. Na dobro prem. Churchilla należy zapisać, że nie uległ tym nastrojom i ze swej strony stale przestrzegał przed niedocenianiem trudności na drodze do ostatecznego zwycięstwa.-
Komentator radia bryt. zwraca uwagę na wysiłki propagandy niem., zmierzające do przekonania opinii zarówno w Niemczech, jak i poza ich granicami o niezłamanej potędze wojsk. Rzeszy. Do tego celu są wykorzystywane wiadomości zarówno w sprawie ofenzywy niem., jak i nowych typów broni. Te ostatnie Niemcy lansują głównie za pośrednictwem pewnych ośrodków w Szwecji, gdzie

rozpowszechniają informacje o nowych tajemniczych typach broni "V", kierowanych falami radiowymi, bądź też przez załogi samobójcze. Humorystycznie natomiast brzmi jedna z ostat. informacyj niem., jakoby z powodu panującego uczucia niepewności życie w Londynie stało się torturą. W rzeczywistości komentator sam mógł się przekonać, że wszystkie hotele są przepełnione i mimo ognia "V2" w całej stolicy panuje typowo przedświąteczna atmosfera.-

Fron. wsch. : W płn.zach.Węgrzech mimo oporu npl. zajęto dalszych 40-cie miejscowości, zbliżając się do Koszyc na 16-cie km.od południa. Inne kolumny atakują to miasto od wschodu.-

Jugosławia : Oddz.jugosłowiańskie zajęły pod Gorica w pobliżu granicy albańskiej, oraz Brezice w pobliżu Zagrzebia. Okręty bryt. ostrzeliwały wyspę Lussin na połud.od Istrii.-

Wojna lotn. : Ciężkie bombowce RAF. i ameryk.atakowały wczoraj Trewir. Na froncie zach. zestrzelono 14-cie samolot.niem.- Samoloty ameryk., startujące z Włoch atakowały czwarty dzień z rzędu rafinerie nafty w Blechhammer na Górnym Śląsku oraz objekty kolej.w Austrii i płn.Jugosławii, jak również cele przemysł. pod Wiedniem.-

Ocean Spokojny : Na wyspie Leyte Amerykanie zajęli Valencia. Superbombowce ameryk., startujące z Chin atakowały objekty na Wyspie Kiusziu, ponadto w rej. Szanghaju i Nankingu.-Głównodowodzący nowoutworzonej floty bryt.na Pacyfiku, adm.Fraser udał się wraz ze swym sztabem do Pearl Harbour w celu odbycia narad z adm.Nimitz'em.-

Grecja : Wczorajszy wieczór upłynął spokojnie. Cała droga z Aten do Pireusu została oczyszczona. Położona poza miastem kwatera RAF., którą powstańcy oblegali, została uwolniona.- Dziś odbędzie się w Izbie Gmin debata w sprawie Grecji.-

Watykan : Przedstawiciel bryt.Partii Pracy, Richard Stokes oświadczył w Londynie, iż w czasie audjencji prywat., udzielonej mu w dn.10 grudnia, papież oświadczył, że władze hitlerowskie nie pozwalały ści-

x debata

nierzom na odwiedzanie Watykanu. Papież wyraził swą radość z powodu odwiedzin żołnierzy bryt.,oraz życzenie utrzymywanie dobrych stosunków z W.Brytanią.
Hiszpania : Były amb.hiszpański w Madrycie, sir Samuel Hoare, obecnie lord Tempelwood, wygłosił dziś w Izbie Lordów swą pierwszą mowę, w której podkreślił, iż przyszłość Europy zależy od tego, by każdy obywatel miał zagwarantowane swe swobody osobiste. Opisując swój pobyt w Hiszpanii, ambasador zaznaczył, że aczkolwiek Hiszpania nie podlegała wojsk.okupacji niem., to jednak była w istocie okupowana przez Niemcy pod względem polityoz. i prawie codziennie można było się przekonać, jak Gestapo aresztowało ludzi w Hiszpanii i wywoziła ich stamtąd na tortury czy też śmierć. W pobliżu amb.bryt. Gestapo miało swój posterunek obserwac., a niezależnie od tego starało się przekupić personel ambasady w celu uzyskania informacyj.-
Szwajcaria : Ustępujący min.spraw zagr., Pilat Golatz w sprawozdaniu, złożonym przed Radą Związkową oświadczył, iż nie należy zbyt wielkiej wagi przywiązywać do odmowy ze strony Rosji nawiązania stosunków dyplomatycz.ze Szwajcarią. Szwajcaria nie może pozwolić na wtrącanie się w jej sprawy wewnętrzne. Jeśli Rosja zarzuca Szwajcarii sprzyjania faszyzmowi, to należy zaznaczyć w odpowiedzi, iż najlepszym dowodem neutralności Szwajcarii jest popieranie przez nią międzynarod.instytucji Czerwonego Krzyża, dzięki której tylu ludzi ocaliło swe życie. Szwajcaria jest gotowa do współpracy z innymi krajami, ale pod warunkiem nierezygnowania ze swej suwerenności.-
USA. : Koresp.radia bryt. w USA. zwraca uwagę na charakterystyczny fakt, jakim było odmówienia przez Senat zgody na nominację b.amb. USA. w Tokio, Joseph Grew na podsekretarza Stanu z tego powodu,iż zbyt chłodno się ustosunkował do gen.de Gaulle.-
W.Brytania : W swym ostat.przeglądzie tygod. Wickham Steed zwraca uwagę na tułającą się w pewnych krótkowzrocznych i niezbyt postępowych kołach

koncepcję podziału Europy na dwie sfery wpływów, zach. i wsch. Poplecznicy tego poglądu winni sobie zdać z tego sprawę, iż jego urzeczywistnienie równałoby się przyznaniu Niemcom roli języczka uwagi. Jakikolwiek będzie los pokonanej Rzeszy, obecność 60-70.000.000 Niemców pozostaje faktem, nad którym niesposób przejść do porządku dziennego. I tak słabe widoki reedukacji Niemiec zostaną zredukowane do zera z chwilą, gdy pozostawimy Niemcom ~~na~~ nawet słabszą chociażby nadzieję na odgrywanie roli języczka uwagi. Jeden tylko jest sposób wyeliminowania niebezpieczeństwa niem. raz nazawsze, a mianowicie stwirzenie zjednoczonego bloku aljantów, rozporządzającego tak przygniatającą wagą, by nawet najbardziej sfanatyzowany Niemiec musiał sobie zdać sprawę z zupełnej beznadziejności jakichkolwiek prób ponownej agresji.-
Sojusz franc.-ros. jest właśnie ogniwem między Wschodem a Zachodem i dlatego przedstawia tak wielkie znaczenie dla organizacji bezpieczeństwa światowego.-

<u>USA.:</u> Komentator ameryk. Raymond Gram Swing w tygo przeglądzie ameryk. zaznacza, że uwaga, jaką opinia ameryk. poświęca ostatnio Grecji i Włochom jest wywołana czymś więcej, niż objektywnym zainteresowaniem. W opinii ameryk. przeważa przekonanie, iż zarówno poszczególne rejony Europy, jak np. Grecja, czy Włochy, jak i Europa jako całość obchodzi Amerykę, gdyż w uniwersalnym systemie bezpieczeństwa Ameryka jest zainteresowana wszystkimi sprawami, przedstawiającymi żywotne znaczenie dla pokoju świata. Opinia ameryk. odnosi się z nieufnością do porozumień regionalnych nawet o charakterze tymczasowym, jak np. między poszczególnymi dztwami aljanckimi o rządami krajów wyzwobodzonych, gdyż obawia się, by te porozumienia nie skrystalizowały się w systemie sfer wpływów, któremu Amerykanie są jaknajbardziej przeciwni. Organizacja pokoju światowego stanowi najważniejszy przedmiot zainteresowań Depart. Stanu i Kongresu i odegrała decydującą rolę w czasie ostat. wyborów. Depart. Stanu przywiązuje tak wielką wagę do uniknięcia precedensu z 1920 r., kiedy to Ameryka odmówiła

poparcia prez.Wilsonowi, iż wbrew utartym metodom ogłosił wyniki konferencji w Dumbarton Oaks zanim jeszcze zostały przedłożone Kongresowi do dyskusji. Krytyka tych wyników ujawniła się między innymi w zarzutach przeciwko W.Brytanii i Rosji. Izolacjoniści podnieśli krzyk, że oba te mocarstwa głoszą nawrót do systemu sfer wpływów i dawnej polityki przemocy. Ich zdaniem wbrew szumnym zapowiedziom Europa znów powraca do odwiecznych waśni i będzie tymsamym skłóconym kontynentem i źródłem ciągłych niepokojów, jak dotychczas. Stąd prosty wniosek, by Ameryka jaknajprędzej wycofała się z Europy i nie pozwalała się wciągać w jej wewnętrzne waśnie. Z drugiej strony Depart.Stanu podkreśla, że Ameryka jest w równej mierze zainteresowana w sprawach europ., co i inne mocarstwa i jest przeciwna odrodzeniu koncepcji sfer wpływów. Niezależnie od poszczególnych zarzutów jakie się u nas stawia polityce bryt. w Grecji wysuwane są zatym przeciwko polityce ang., jak i ros. zarzuty natury ogólniejszej, oparte na tych przesłankach, o których poprzednio wspomniano.-

BIBLIOTHECA